

**XI. insac – International Science and Academic Congress
(Uluslararası Bilim ve Akademi Kongresi)**

Ereğli/Konya

11-12-13 Mart 2026 | Yüz yüze ve çevrimiçi (hibrit)

Kongre Özet Kitapçığı

ISBN: 978-625-8756-00-5

XI. insac – International Science and Academic Congress (Uluslararası Bilim ve Akademi Kongresi)

Ereğli / Konya

11–12–13 Mart 2026 | Yüz yüze ve çevrimiçi (hibrit)

Designing the New Era at the Intersection of Sciences:
Scientific Research and Applications in the Age of
Digitalization and Biotechnology/Bilimlerin Kesişiminde
Yeni Çağı Tasarlamak: Dijitalleşme, Biyoteknoloji Çağında
Bilimsel Araştırma ve Uygulamalar

SEMPOZYUM ONURSAL BAŞKANI

Prof. Dr. Cem Zorlu

Necmettin Erbakan Üniversitesi Rektörü

Çağrılı Konuşmacılar

Kongre Açılış Konuşması ve Paneli

Murat EREN
Ereğli kaymakamı
Açılış Konuşması

**Prof. Dr.
Füsün Sunar**
"Sıfır Hata, Sınırsız Pratik:
Yapay Zeka ve VR
Teknolojileri Geleceğin
Hekimlerini Nasıl
Dönüştürüyor?"

**Eğitimci-Danışman
Munise Senemoğlu**
"Dijital Çağda
Çocuklar ve
Bağımlılıkları"

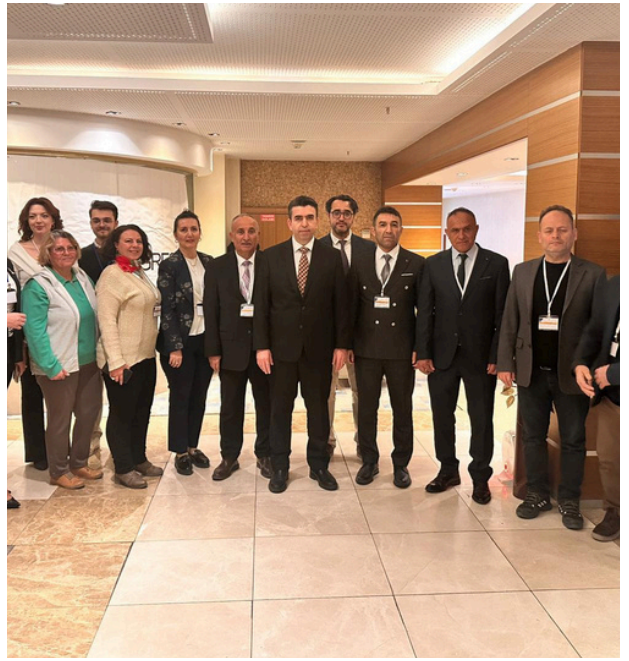
**Prof. Dr.
Bayram Dalkılıç**
"Yapay Zeka
Çağında Din-Millet,
Ahlak-Maneviyat
Eğitimi"

**Prof. Dr
Mustafa Zülküf Altan**
"Yapay Zekâ
Çağında
Bilim ve Eğitim"

**Dr.
Yusuf KILINÇ**
"Teknoloji Çağında
Tarımda Geciken
Tedbirler"

SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ DEKANLIĞI
Spor Yöneticiliği Bölüm Başkanlığı

Sayı :E-36743410-900-319307
Konu :Görevlendirme Talebi

04.03.2026

SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ DEKANLIĞINA

Bölümümüz öğretim üyesi Prof. Dr. Mehmet DALKILIÇ'ın 11-13 Mart 2026 tarihleri arasında XI. Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Kongresine akademisyen temsilci ve düzenleme kurulu başkanı olarak katılmak üzere yolluksuz ve yevmiyesiz olarak görevlendirilmesi uygun görülmüştür.
Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Doç. Dr. Oruç Ali UĞUR
Bölüm Başkanı

Ek :Dilekçe ve Ekleri (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSLKJAZF35
E-Posta :sporbf@kmu.edu.tr
Kep Adresi: kmu.rektorluk@hs01.kep.tr

BelgeDoğrulamaAdresi : <https://www.turkiye.gov.tr/karamanoglu-mehmetbey-universitesi-ebys>

Bilgi için: Balı Yıldırım
Unvanı: Bilgisayar İşletmeni
Tel No: 03382263731

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Sayı :E-66375140-903.07-727834
Konu :Görevlendirme (Öğr.Gör. Dr. Yetkin
SENEMOĞLU)

10.03.2026

ÇANAKKALE EĞİTİM, BİLİM, SOSYAL VE KÜLTÜREL ARAŞTIRMALAR
VE UYGULAMALAR DERNEĞİ BAŞKANLIĞI

İlgi : 03.03.2026 tarihli ve Bila sayılı yazı.

Meslek Yüksekokulumuz Kimya ve Kimyasal İşleme Teknolojileri Bölümü öğretim elemanı Öğr.Gör. Dr.Yetkin SENEMOĞLU'nun 11-12-13 Mart 2026 tarihlerinde düzenlenecek olan "XI. INSAC-International Science and Academic Congress (Uluslararası Bilim ve Akademi Kongresi)'inde Akademisyen Temsilcisi ve düzenleme kurulu başkanı olarak görevlendirilmesi Müdürlüğümüzce uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Doç. Dr. Deniz KARAELEMAS
Meslek Yüksekokulu Müdürü

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : BS48E7ZRNJ Pin Kodu : 18392

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/bulent-ecevit-universitesi-ebys>

Adres : BEÜN Çaycuma Gıda ve Tarım Meslek Yüksekokulu Müdürlüğü
Telefon : 0 372 643 6201 Faks:0 372 643 6604
e-Posta : gidatarim@beun.edu.tr Web : <http://gidatarim.beun.edu.tr/>
Kep Adresi : beun@hs03.kep.tr

Bilgi için : BASRİ ZOROĞLU
Unvanı : Şef V.
Tel No : 0372 643 62 01-5839

Evrak Tarih ve Sayısı: 04.03.2026-305441

T.C.
ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Alanya Ticaret ve Sanayi Odası Meslek Yüksekokulu Müdürlüğü

Sayı :E-35532161-903.07-305441
Konu :Kurum Dışı Görevlendirme

04.03.2026

Sayın Dr. Öğr. Üyesi Hilmi KARAALİOĞLU

İlgi : 02.03.2026 tarih ve 11482 sayılı dilekçeniz.

İlgi dilekçenize istinaden Konya' da düzenlenecek olan "XI. INSAC-International Science and Academic Congress (Uluslararası Bilim ve Akademi Kongresi)'inde Akademisyen Temsilcisi ve düzenleme kurulu başkanı olarak görev yapmak üzere, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 39. maddesi uyarınca 11-13 Mart 2026 tarihleri arasında 3 (üç) gün süreyle yolluksuz ve yevmiyesiz olarak görevlendirilmeniz Müdürlüğümüzce uygun görülmüştür.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Prof. Dr. Serdar BULUT
Müdür

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSDBCZK7KC Pin Kodu :79772

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/alanya-alaaddin-keykubat-uni-ebys>

Adres:Kestel Mahallesi Üniversite Caddesi No:82 Alanya/ANTALYA
Telefon:(0242) 510 61 80 Faks:(0242) 510 61 82
e-Posta:altsomyo@alanya.edu.tr Web:https://altsomyo.alanya.edu.tr
Kep Adresi:alanyaalaaddinkeykubat@hs01.kep.tr

Bilgi için: Azime Çınar
Unvanı: Şef
Tel No: (0242) 510 61 80

Evrak Tarih ve Sayısı: 05.03.2026-726765

T.C.
ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Tıp Fakültesi Dekanlığı

Sayı :E-57834380-900-726765
Konu :Akademisyen Temsilcisi
Görevlendirilmesi

Sayın Dr. Öğr. Üyesi Ergin BİLGİN
Öğretim Üyesi

Çanakkale Eğitim, Bilim, Sosyal ve Kültürel Araştırmalar ve Uygulamalar Derneği'nin 03.03.2026 tarihli "11-12-13 Mart 2026 tarihlerinde düzenlenecek olan "XI. INSAC-International Science and Academic Congress (Uluslararası Bilim ve Akademi Kongresi)'inde Akademisyen Temsilcisi ve düzenleme kurulu başkanı olarak görevlendirilmenize" ilişkin yazısı ilişikte gönderilmiştir.
Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Prof. Dr. Hande AYDEMİR
Dekan

Ek:Yazı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : BSR8ELU5H6 Pin Kodu : 42262

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/bulent-ecevit-universitesi-ebys>

Adres : BEUN Tıp Fakültesi, İbn-i Sina Kampüsü, 67600 Esenköy-Kozlu/Zonguldak

Telefon : (0372) 261 20 25 Faks:(0372) 261 02 64

e-Posta : beuntipfakultesi@beun.edu.tr Web : <http://tip.beun.edu.tr/>

Kep Adresi : beun@hs03.kep.tr

Bilgi için : Sibel EGEMEN

Unvanı : Bilgisayar İşletmeni

Tel No : (0372) 2613143

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

KATILIM BELGESİ ÖRNEĞİ

XI. INSAC-INTERNATIONAL SCIENCE AND ACADEMIC CONGRESS

11-12-13 MART 2026 EREĞLİ/KONYA

BİLİMLERİN KESİŞİMİNDE YENİ ÇAĞI TASARLAMAK: DİJİTALLEŞME,
BİYOTEKNOLOJİ ÇAĞINDA BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE UYGULAMALAR

KATILIM BELGESİ

Sn.

Belge Sahibi

Bu belge, Çanakkale Eğitim, Bilim, Sosyal ve Kültürel Araştırmalar ve Uygulamalar Derneği tarafından Ereğli/Konya'da XI. INSAC International Science and Academic Congress kapsamında düzenlenen **KONGRE ADI** kongresine "**BİLDİRİ BAŞLIĞI**" başlıklı çalışması ile sözlü online sunum gerçekleştirerek bilimsel katkı sağladığı için verilmiştir.

PROF. DR MEHMET DALKILIÇ
Kongre Başkanı

DR. OLCAN SENEMOĞLU
ÇEBSADER Başkanı

Kongre Başkanları

Prof. Dr. Hüdaverdi MAMAK
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi

Prof. Dr. Mehmet Dalkılıç
Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi

Prof. Dr. Nurettin Hatunoğlu
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

Kongre Düzenleme Kurulu

Doç. Dr. Ümran Şengül
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Dr. Öğretim Üyesi Ergin Bilgin
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

Dr. Öğretim Üyesi Hale Köksoy
Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi

Dr. Öğretim Üyesi Hilmi Karaalioğlu
Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi

Dr. Öğretim Üyesi Olkan Senemoğlu
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Öğretim Görevlisi Dr. Yetkin Senemoğlu
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

Asım Korktaş
ÇEBSADER

Rumeysa Aydın
ÇEBSADER

Buğra Yağcı
ÇEBSADER

Bilim ve Danışma Kurulu

Prof. Dr. Adem Çaylak
Kocaeli Üniversitesi

Prof. Dr. Adham Ashirov
Özbekistan Bilimler Akademisi Tarih Enstitüsü

Prof. Dr. Ahmedova Sayyora Muhammadovna
Taşkent Devlet Tıp Üniversitesi

Prof. Dr. Alsou Kamaliev
Bartın Üniversitesi

Prof. Dr. Asem Nurlanova
Kazak Amerikan Özgür Üniversitesi

Prof. Dr. Avtandill Ağbaba
Sumgayıt Devlet Üniversitesi

Prof. Dr. Dede Baştürk
Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi

Prof. Dr. Ercan Oktay
Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi

Prof. Dr. Hasan Şahan
Akdeniz Üniversitesi

Prof. Dr. Kakhramon Radjabov
Özbekistan Bilimler Akademisi Tarih Enstitüsü
Baş Araştırmacısı

Prof. Dr. Khalil Sahra
Jijel Üniversitesi

Prof. Dr. Marzieh Yahyapour
Tahran Üniversitesi

Prof. Dr. Murat Ertekin
Necmettin Erbakan Üniversitesi

Prof. Dr. Naim Ochilovich Sodikov
Semerkant Devlet Tıp Üniversitesi

Prof. Dr. Oğuz Özçelik
Kastamonu Üniversitesi

Prof. Dr. Olcobay Karatayev
Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi

Prof. Dr. Ömer Çaha
İstanbul Ticaret Üniversitesi

Prof. Dr. Tsupikova Elena Viktorovna
Sibirya Devlet Otomobil ve Karayolu Üniversitesi

Prof. Dr. Zilola Khudaybergenova
Bartın Üniversitesi

Doç. Dr. Abeer Dakhel Hatim
Bağdat Üniversitesi

Doç. Dr. Barış Borlat
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Doç. Dr. Deniz Baklacı
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

Doç. Dr. Halil Emre Deniz
Hakkari Üniversitesi

Doç. Dr. Hamza Ekmen
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

Dr. Mourad Bouhedja
Jijel Üniversitesi

Doç. Dr. Zivar Huseynli Baylan
Hazar Üniversitesi

Dr. Olga Sergeevna Fisenko
Rusya Halkların Dostluk Üniversitesi (Rudn
Üniversitesi)

Doç. Dr. Leyla Abasova
Bakü Devlet Üniversitesi

Dr. Turaev Telman Temirovich
Buhara Devlet Tıp Enstitüsü

Doç. Dr. Rashidov Oybek Rasulovich
Buhara Devlet Üniversitesi

Dr. Yusuf KILINÇ
Türk Dünyası Akademisyenler ve
Bürokratlar Birliği Derneği

Doç. Dr. Tuğçe Günter
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

Doç. Dr. Ümran Şengül
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Dr. Öğretim Üyesi Ahmet Bilal Şengül
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Dr. Öğretim Üyesi Burçin Saltık
Arkin University of Creative Arts and Design

Dr. Öğretim Üyesi Güven Deniz
Yozgat Bozok Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Hatice Banu Kesinkaya
Necmettin Erbakan Üniversitesi

Dr. Öğretim Üyesi Rovshan Mammaov
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

Dr. Alamgir Khan
Pencap Üniversitesi

Dr. Ali Güney
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

Dr. Asma Lahouel
Jijel Üniversitesi

Dr. Aybek Raşidov
Taşkent Devlet Ekonomi Üniversitesi

Dr. Ayşegül Erden Güney
ÇEBSADER
Dr. Dilnoza Jamolova
Buhara Devlet Üniversitesi

Dr. Kadim Munder Mulla
Bağdat Üniversitesi

Dr. Mahmut Hamrayev
Sharq Üniversitesi

XI. insac – International Science and Academic Congress
(Uluslararası Bilim ve Akademi Kongresi)
📍 Ereğli / Konya
11–12–13 Mart 2026 | Yüz yüze ve çevrimiçi (hibrit)

**XI. International Researches Congress on Social and Education
Sciences (INSAC-IRSEC 2026)**

Kongre Özet Kitapçığı

© Duvar Yayınları

Genel Yayın Yönetmeni: *Berkan Balpetek*
Kapak ve Sayfa Tasarımı: *Olkan SENEMOĞLU*

Düzenleme: *Banu DÜZGÜN*

Baskı: *Mart 2026*

Yayıncı Sertifika No: 49837

ISBN: 978-625-8756-00-5

İÇİNDEKİLER

Spor Yönetiminde Yapay Zekâ ve Stratejik Liderlik	1
<i>Artificial Intelligence and Strategic Leadership in Sports Management</i>	
Abdullah KAYABAŞ, Prof. Dr. Mehmet DALKILIÇ	
Halil Cibran'ın Ermiş Eserinde İkili Seyir: Varoluşsal Yalnızlıktan Mistisist Vuslata Bir Yolculuk	3
<i>Dual Navigation in Khalil Gibran's The Prophet: A Journey from Existential Loneliness to Mystic Union</i>	
Aslıhan Karazor Ateş	
İklim Krizine Karşı Tarihsel Bir Refleks: Hitit İmparatorluğu'nda Kuraklıkla Mücadele ve Sürdürülebilirlik Çabaları	5
<i>A Historical Response to Climate Crisis: Drought Management and Sustainability Efforts in the Hittite Empire</i>	
Dr. Ayşegül Erden Güney	
Süryanice-Türkçe İki Dilliliği Bağlamında Kod Karışımı: Söz Dizimsel Bir İnceleme	9
<i>Code Mixing in the Context of Syriac-Turkish Bilingualism: A Syntactic Analysis</i>	
Öğr. Gör. Begüm Sultan ÜNSAL, Prof. Dr. Ali Fuat ARICI	
Futbolda Finansal Sürdürülebilirlik ve Sportif Başarı: Portekiz Modeli Ekseninde Benfica, Porto ve Sporting CP'nin Etkinlik Analizi	11
<i>Financial Sustainability and Sporting Success in Football: An Efficiency Analysis of Benfica, Porto, and Sporting CP within the Framework of the Portuguese Model</i>	
Berker Can, Doç. Dr. Ümran Şengül	
Geleneksel Eğitimden Akıllı Öğrenmeye: İnsansı Davranış Gösteren Makinelerin Rolü	14
<i>From Traditional Education to Smart Learning: The Role of Machines Displaying Human-like Behavior</i>	
Beyza Akçay, Prof. Dr. Mehmet Dalkılıç	
Öğrenci İşçiliği: Çanakkale'de Bir Uygulama	18
<i>Student Labor: An Application in Çanakkale</i>	
Buğra Yağci, Doç. Dr. Ümran Şengül	
Gıda Güvensizliği ve Kaygı: İklim Değişikliği Vurgusu ile Bibliyometrik Bir Analiz	21
<i>Food Insecurity and Anxiety: A Bibliometric Analysis with Emphasis on Climate Change</i>	
Deniz Miralay, Prof. Dr. Zihniye Okray	

Biyopsikososyal Bir Stresör Olarak İnfantil Kolik: Anneler Üzerindeki Psikolojik Etkiler ve Erken Psiko-Eğitimsel Müdahalelerin Önemi	23
<i>Infant Colic as a Biopsychosocial Stressor: Psychological Impact on Mothers and Implications for Early Psychoeducational Support</i>	
Dilem Öke	
Belirsizlik Ortamında Enflasyon ve Kur Dinamiklerinin Karşı Olgusal Analizi	
Türkiye 2018 – 2023	26
<i>A Counterfactual Analysis of Inflation and Exchange Rate Dynamics under Policy Uncertainty: Evidence from Turkey (2018–2023)</i>	
Dr. Öğr. Üyesi Hilmi Karaalioğlu	
Sınıf Duvarlarının Ötesinde Öğrenme: EBA Okul Dışı Öğrenme Platformu Üzerine Bir Değerlendirme	28
<i>Learning Beyond the Classroom Walls: An Evaluation of the EBA Out-of-School Learning Platform</i>	
Dr. Öğr. Üyesi Muhammet Emin Türkoğlu	
Türklerde Spor	31
<i>Sports in Turkish Culture</i>	
ESRA ALTUN, Prof. Dr. Mehmet DALKILIÇ	
9–13 Yaş Grubu Çocuklarda Dijital Ekran Bağımlılığı ve Fiziksel Aktivite Tutumlarının İncelenmesi	33
<i>An Examination of Digital Screen Addiction and Physical Activity Attitudes Among Children Aged 9–13</i>	
Faruk Nafiz KÖSE	
Engelli Bireylerin Yaşamında Mekanların Etkisi: Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	
Yürüme Engelli Bireylerin Karşılaştıkları Engeller ve Çözüm Önerileri	37
<i>The Impact of Spaces on the Lives of Individuals with Disabilities: Obstacles Faced by Individuals with Mobility Disabilities and Proposed Solutions at Nevşehir Hacı Bektaş Veli University</i>	
Fatma Nur Aktaş, Muhammed Sefa Aslanbaba, Doç. Dr. Adem Varol	
Türkiye’de Kamu Borçlanması ve Ekonomik Büyüme İlişkisi:	
2000Q4-2025Q2 Dönemi İçin Eşbütünleşme Analizi	40
<i>The Relationship Between Public Debt and Economic Growth in Turkey: Cointegration Analysis for the Period 2000Q4-2025Q2</i>	
Kıvanç EKŞİ	
Dijitalleşen Dünyada Nöropazarlama: Küresel İş Birlikleri ve Yeni Nesil Teknolojiler	42
<i>Neuromarketing in a Digitalizing World: Global Partnerships and Next-Generation Technologies</i>	
Doç. Dr. A.Selçuk Köylüoğlu	

Gençlik Politikaları ve Spor Yönetiminde Sosyal Sorumluluk	46
<i>Social Responsibility in Youth Policies and Sports Management</i>	
Mine Nur DURSUN, Prof. Dr. Mehmet DALKILIÇ	
Yapay Zekâ Çağında Bilim ve Eğitim	51
<i>Science and Education in the Age of Artificial Intelligence</i>	
Prof. Dr. Mustafa Zülküf Altan	
Yerel Halkın Ekoturizm Algısı ve Beklentileri	52
<i>Local People's Perceptions and Expectations of Ecotourism</i>	
Prof. Dr. Nurettin AYAZ, Emel EROL	
Kırsal Turizmde Yerel Yönetimlerin Rolü ve Etkisi	54
<i>The Role and Impact of Local Authorities in Rural Tourism</i>	
Prof. Dr. Nurettin AYAZ	
Amerika'nın Siber Üstünlüğü Ve Uluslararası Güç Dengelerinin Şekillenmesindeki Rolü	56
<i>The United States' Cyber Superiority And Its Role In Shaping The International Balance Of Power</i>	
Ossama Sayed RAMADAN, Prof. Dr. Mehmet AKTEL	
Kamuda Yapay Zeka Kullanımının Kamu İstihdam Politikalarına Etkisine Yönelik Bir Projeksiyon: Dönüşüm mü, Yoksa İkame mi?	58
<i>A Projection on the Impact of Artificial Intelligence Use in the Public Sector on Public Employment Policies: Transformation or Replacement?</i>	
Dr. Öğr. Üyesi Ömer KARADEMİR	
Batı Azerbaycan'ın Zengezur Bölgesinde Yer Alan Eski Türk Yurdu Gafan Üzerine Tarihî ve Kültürel Bir İnceleme	60
<i>A Historical And Cultural Review On The Ancient Turkish Homeland Of Gafan In The Zangezur Region Of Western Azerbaijan</i>	
Remzi Hasanguliyev	
Okul Öncesi Öğretmenlerinin Akran Zorbalığına İlişkin Görüşleri ve Sınıf Gözlemleri: Karma Yöntemli Bir Pilot Çalışma	62
<i>Preschool Teachers' Perspectives on Peer Bullying and Classroom Observations: A Mixed-Methods Pilot Study</i>	
Saniye Teze, Rabia Cansız, Rabia Birelli	

Çocukların Perspektifinden Oyun: Okul Öncesi Dönemde Oyun Algısı, Aile Katılımı ve Akran İlişkilerinin Nitel Analizi	66
<i>Children's Perspectives on Play: A Qualitative Analysis of Play Perceptions, Parental Involvement, and Peer Relationships in Early Childhood</i>	
Saniye Teze, Rabia Birelli, Rabia Cansız	
Sürdürülebilir ve Dirençli Kentler İçin Doğa Temelli Zekâ.....	68
<i>Nature Based Intelligence for Sustainable and Resilient Cities</i>	
Prof. Dr. Saye Nihan Çabuk, Prof. Dr. Alper Çabuk	
Nature Cities Alliance (NCA): Sürdürülebilirlik Odaklı Bir Kentler Arası Öğrenme ve Yönetişim Ağı Tasarımı	70
<i>Nature Cities Alliance (NCA): A Network Governance Architecture for Sustained Urban Resilience and Capacity Building</i>	
Prof. Dr. Saye Nihan Çabuk, Prof. Dr. Alper Çabuk	
Kongre Turizmi (MICE Tourism) Konulu Uluslararası Makalelere Görsel Haritalama Tekniği ile Panoramik Bir Bakış: Scopus Örneği	72
<i>A Panoramic View of International Articles on MICE Tourism Using Visual Mapping Techniques: Case on Scopus</i>	
Doç. Dr. Serkan Aylan	
Veriye Dayalı Karar Almanın Politika Başarısına Etkisi: Uygulamadan Örnekler	74
<i>The Impact Of Data-Driven Decision-Making On Policy Success: Examples From Practice</i>	
Volkan TOPTAŞ	
9–13 Yaş Grubu Çocuklarda Dijital Ekran Bağımlılığı ve Fiziksel Aktivite Tutumlarının İncelenmesi	75
<i>An Examination of Digital Screen Addiction and Physical Activity Attitudes Among Children Aged 9–13</i>	
Faruk Nafiz KÖSE	

Spor Yönetiminde Yapay Zekâ ve Stratejik Liderlik

Abdullah KAYABAŞ¹, Prof. Dr. Mehmet DALKILIÇ²

¹Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi,
E-mail: kayabassabdullah@gmail.com, ORCID: 0009-0009-4281-9747

²Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi,
E-mail: m.dalkilic@hotmail.com, ORCID: 0000-0002-0776-7365

Özet: Spor sektörü, teknolojik gelişmelerin etkisiyle hızlı bir dönüşüm sürecine girmiştir. Bu dönüşümün önemli unsurlarından biri yapay zekâ teknolojilerinin spor yönetiminde kullanılmaya başlanmasıdır. Yapay zekâ; veri analizi, performans değerlendirmesi, taraftar davranışlarının analiz edilmesi ve karar alma süreçlerinin desteklenmesi gibi alanlarda spor yöneticilerine önemli avantajlar sağlamaktadır. Bu bağlamda stratejik liderlik anlayışı, spor yöneticilerinin teknolojik yenilikleri doğru şekilde kullanabilmesi ve örgütlerin rekabet gücünü artırabilmesi açısından büyük önem taşımaktadır. Stratejik liderler, yapay zekâ destekli sistemlerden elde edilen verileri analiz ederek uzun vadeli planlar oluşturmakta ve kurumların sürdürülebilir başarısını sağlamaya yönelik kararlar almaktadır. Bu çalışmada spor yönetiminde yapay zekâ kullanımının stratejik liderlik üzerindeki etkileri ele alınarak spor organizasyonlarının yönetim süreçlerinde teknolojinin rolü incelenmektedir. Araştırma sonucunda yapay zekâ destekli yönetim anlayışının spor kurumlarında daha etkin karar alma, verimlilik artışı ve rekabet avantajı sağladığı değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: spor yönetimi, yapay zekâ, stratejik liderlik, teknoloji, spor organizasyonları

Artificial Intelligence and Strategic Leadership in Sports Management

Abdullah KAYABAŞ¹, Mehmet DALKILIÇ²

¹Karamanoğlu Mehmetbey University,
E-mail: kayabassabdullah@gmail.com, ORCID: 0009-0009-4281-9747

²Karamanoğlu Mehmetbey University,
E-mail, m.dalkilic@hotmail.com ORCID: 0000-0002-0776-7365

Abstract: The sports industry has entered a rapid transformation process with the impact of technological developments. One of the most important elements of this transformation is the increasing use of artificial intelligence technologies in sports management. Artificial intelligence provides significant advantages to sports managers in areas such as data analysis, performance evaluation, analysis of fan behaviors, and support for decision-making processes. In this context, the concept of strategic leadership has gained importance in enabling sports managers to effectively utilize technological innovations and enhance the competitive capacity of sports organizations. Strategic leaders analyze data obtained from artificial intelligence-supported systems and develop long-term strategies while making decisions aimed at ensuring the sustainable success of their organizations. In this regard, this study examines the role of

artificial intelligence in sports management and evaluates its relationship with strategic leadership. The findings indicate that artificial intelligence–supported management approaches contribute to more effective decision-making processes, increased efficiency, and competitive advantage in sports organizations.

Keywords: *sports management, artificial intelligence, strategic leadership, technology, sports organizations*

Halil Cibran'ın Ermiş Eserinde İkili Seyir: Varoluşsal Yalnızlıktan Mistisist Vuslata Bir Yolculuk

Aslıhan Karazor Ateş

¹Batman Üniversitesi, Karşılaştırmalı Edebiyat Bölümü, ORCID: 0009-0004-4622-1383

Özet: Halil Cibran, Mehcer (Göç) Edebiyatı'nın en önemli yazarlarından birisidir. Eserlerinde mistik bir anlayış benimseyen Cibran, en önemli eserlerinden birisi olan *Ermiş* adlı eserini de bu anlayış doğrultusunda yazmıştır. *Ermiş* 1923 yılında yayımlanmış ve Mehcer Edebiyatı'nın en önemli eserlerinden birisi olarak göze çarpmıştır. *Ermiş*, sadece edebî bir metin olarak değil, ayrıca felsefi ve ruhani bir rehber olarak da evrensel bir etki yaratmıştır. Halil Cibran'ın eserleri, modern bireyin yalnızlığının bir sonucu olan ruhsal boşluğu Doğu bilgeliği ile yanıt vermiştir. *Ermiş*, bu yanıtın en somut halidir. Halil Cibran, doğu mistisizminin birleştirici etkisini örnek almış ve eserlerine de bunu yansıtmıştır. Eser, on iki yıl süren konaklaması sonrasında Orphalese şehrinden ayrılmak üzereyken, Orphalese halkına verdiği bilgece öğütlerden bahseden El Mustafa'nın, şehir halkına, yaşamın temel meselelerine dair sorularına, verdiği hikmetli cevaplar üzerine kuruludur. Cibran, eserinde Batı'nın bireyci ve varoluşçu endişeleri ile Doğu'nun mistik ve teslimiyetçi ruhaniyetini benzersiz bir şekilde harmanlamıştır. Bu çalışma, eserin başkahramanı El Mustafa'nın 'Varoluşsal Yalnızlık' ve 'Mistisist Vuslat' arasındaki ikili yolculuğunu incelemektedir. Çalışmada, nitel araştırma yöntemi ve metinlerarasılık analizi kullanılmış, yazarın Doğu ile Batı arasında inşa ettiği felsefi köprü ve bireysel yalnızlığı vuslata giden bir basamak olarak kurgulaması, eleştirel bir bakış açısıyla ele alınmış ve 'Batı'nın Varoluşsal Bireyselciliği, Doğu'nun Mistisist Teslimiyetçiliği arasındaki bağ diyalektik açıdan incelenmiştir. Bunun yanı sıra, çalışma yakın okuma tekniğiyle araştırma derinleştirilmiştir. Derinleştirme yapılırken kitaptan birçok alıntı yapılmış ve yazarın 'Mistisizm' ve 'Varoluşçuluk' kavramlarına ne denli yakın veya uzak olduğu tespit edilmiştir. Batı varoluşçuluğunu temsil eden "bireysel özerklik" ve Doğu mistisizmini yansıtan "vahdet-i vücut" kavramları gibi anahtar kavramlar üzerinde duran bölümler tespit edilerek, incelemeye dâhil edilmiştir. Eserin ilgili bölümlerinde öne çıkan temalar "yalnızlık, gurbet, acı" gibi birincil kodlar ile "koşulsuz sevgi (agape), vuslat, ilahiyat" gibi ikincil kodlar altında sınıflandırılmıştır. Çalışmanın felsefi temeli yazarın etkilendiği Rousseau ve Hugo gibi Batılı figürler ile Gazali ve İbnü'l Fariz gibi Doğulu düşünürlerin eserleri arasında metinlerarası geçişler, karşılaştırmalı edebi inceleme yöntemi üzerine oturtulmuştur.

Anahtar Sözcükler: Halil Cibran, ermiş, mistisizm, varoluşsalılık, mehcer (göç) edebiyatı.

Dual Navigation in Khalil Gibran's *The Prophet*: A Journey from Existential Loneliness to Mystic Union¹

Ashhan Karazor Ateş

Batman Üniversitesi, Karşılaştırmalı Edebiyat Bölümü, ORCID: 0009-0004-4622-1383

Abstract: Khalil Gibran is one of the most prominent figures of Mahjar (Diaspora) Literature. Adopting a distinctly mystical worldview in his writings, Gibran composed *The Prophet*, one of his most significant works, in accordance with this spiritual orientation. First published in 1923, *The Prophet* has emerged as one of the seminal texts of Mahjar Literature. Beyond its status as a literary work, *The Prophet* has exerted a universal influence as a philosophical and spiritual guide. Gibran's oeuvre responds to the spiritual void produced by the modern individual's existential loneliness through the wisdom of the East, and *The Prophet* represents the most concrete embodiment of this response. Drawing upon the unifying force of Eastern mysticism, Gibran consciously reflects this synthesis throughout his works. The text is structured around the figure of Almustafa, who, after a twelve-year sojourn in the city of Orphalese, is on the verge of departure and offers wise counsel to the people of the city in response to their questions concerning the fundamental issues of human existence. In *The Prophet*, Gibran uniquely synthesizes the individualistic and existential anxieties of the West with the mystical and surrender-oriented spirituality of the East. This study examines the dual journey of the protagonist Almustafa between "existential loneliness" and "mystical union." Employing a qualitative research methodology and intertextual analysis, the study critically explores the philosophical bridge Gibran constructs between East and West, as well as his conceptualization of individual loneliness as a preparatory stage leading toward spiritual union. Within this framework, the dialectical relationship between Western existential individualism and Eastern mystical surrender is systematically analyzed. In addition, the research is further deepened through the use of the close reading technique. In this process, numerous textual quotations are incorporated in order to assess the extent to which the author aligns with or diverges from the concepts of mysticism and existentialism. Sections focusing on key concepts such as "individual autonomy," representative of Western existentialism, and "wahdat al-wujud" (the unity of being), emblematic of Eastern mysticism are identified and integrated into the analysis. The dominant themes highlighted in the relevant sections of the text are categorized under primary codes such as "loneliness," "exile," and "suffering," and secondary codes such as "unconditional love (agape)," "spiritual union," and "theology." The philosophical foundation of the study is grounded in a comparative literary framework, drawing on intertextual transitions between the works of Western figures who influenced the author such as Rousseau and Hugo and Eastern thinkers including al-Ghazali and Ibn al-Farid.

Keywords: *Khalil Gibran, the Prophet, mysticism, existentialism, mahjar (emigrant) literature*

¹ The English translation of this abstract was prepared with the assistance of an artificial intelligence tool (Google Gemini).

İklim Krizine Karşı Tarihsel Bir Refleks: Hitit İmparatorluğu'nda Kuraklıkla Mücadele ve Sürdürülebilirlik Çabaları

Dr. Ayşegül Erden Güney

E-mail: aysegulerdenn@gmail.com , ORCID:0000-0001-8400-986X

Özet: Karmaşık toplumların neden ve nasıl çöktüğü sorusu, sosyal bilimler ve arkeoloji literatüründe uzun süredir tartışılan temel problemlerden biridir. Çöküş, yalnızca siyasi bir yapının ortadan kalkması anlamına gelmez. Aynı zamanda ekonomik ilişkilerin dağılması, üretim ve yeniden dağıtım sistemlerinin zayıflaması, ortak inanç ve meşruiyet zeminlerinin sarsılması ve toplumsal örgütlenmenin farklı ölçeklerde yeniden biçimlenmesi gibi çok yönlü süreçleri içerir. Bugün küresel ölçekte tartıştığımız iklim krizi ve çevresel sürdürülebilirlik meseleleri çoğu zaman modern dünyaya özgü sorunlar olarak görülse de arkeolojik ve paleoiklim verileri, çevresel dalgalanmaların ve iklimdeki ani değişimlerin Antik Çağ toplumları üzerinde de derin ve dönüştürücü etkiler yarattığını göstermektedir. Bu bağlamda Geç Tunç Çağı'nın sonunda Anadolu ve Önasya'nın en güçlü siyasi organizasyonu olan Hitit İmparatorluğu'nun MÖ 13. ve 12. yüzyıllarda yaşadığı çözülme süreci, yalnızca askeri yenilgiler, istilalar veya taht mücadeleleri üzerinden açıklanamayacak kadar karmaşık bir yapı sergilemektedir. Bu çalışma, Hitit İmparatorluğu'nun son yüzyıllarında yaşanan kuraklık ve iklimsel baskıları çevresel sürdürülebilirlik bağlamında ele almakta; merkezi yönetimin bu koşullara karşı geliştirdiği mühendislik uygulamalarını, ekonomik düzenlemeleri ve diplomatik-idari girişimleri farklı disiplinlerden elde edilen veriler doğrultusunda değerlendirmektedir.

Dendrokronolojik araştırmalar MÖ 13. ve 12. yüzyıllarda Anadolu ve Doğu Akdeniz dünyasında düşük ısı ve yağış değerlerinin hâkim olduğu uzun süreli bir kuraklık evresine işaret etmektedir. Kaliforniya, Anadolu ve İskandinavya'dan elde edilen ağaç halkası verileri geniş coğrafi ölçekte hissedilen bir iklimsel dalgalanmayı ortaya koyarken, Kıbrıs ve Suriye kıyılarından elde edilen polen analizleri yaklaşık üç yüzyıla yayılan kesintili ancak etkili kuraklık koşullarını belgelemektedir. Gordion'daki ardıç ağacı halkalarının küçülmesi de Anadolu'da benzer bir yağış azalmasının yaşandığını göstermektedir. Bu iklimsel baskı tarımsal üretimi azaltmış, hayvancılığı zayıflatmış ve ekonomide hissedilir bir daralmaya neden olmuştur. Tarım temelli bir ekonomi üzerine kurulu olan Hitit siyasi organizasyonu için üretimdeki azalma yalnızca ekonomik bir sorun değil; aynı zamanda merkezi depolama sisteminin, yeniden dağıtım mekanizmalarının ve askeri kapasitenin zayıflaması anlamına gelmekteydi. Üretimdeki düşüş artan nüfus baskısıyla birleştiğinde sistem üzerinde yapısal bir gerilim yaratmış; ekonomik kırılganlık toplumsal huzursuzluk ve siyasi istikrarsızlık riskini artırmıştır. Bununla birlikte Hititler bu çevresel kriz karşısında pasif bir çözülme yaşamamış; aksine merkezi otorite krizi yönetmeye dönük planlı ve teknik müdahalelerde bulunmuştur.

Kuraklık karşısında atılan en somut adımlardan biri su yönetimine yönelik uygulamalardır. Sarissa çevresinde tespit edilen barajlar ile IV. Tuthaliya dönemine tarihlenen Alaca Höyük-Gölpınar ve Karakuyu barajları, planlı bir mühendislik anlayışının varlığını göstermektedir. Bu yapılar, yağış rejimindeki dalgalanmalara karşı suyun denetimli biçimde toplanmasını ve korunmasını amaçlamaktadır. Bu nedenle söz konusu girişimler, iklim koşullarının yarattığı belirsizlik ortamında

üretimin sürekliliğini sağlamaya dönük bilinçli adımlar olarak değerlendirilebilir. Bu çerçevede su, Hitit siyasi yapısı açısından yalnızca ekonomik bir kaynak değil; düzenin ve istikrarın sürdürülebilmesi bakımından hayati bir unsur haline gelmiştir. Benzer biçimde, kıtlık riskine karşı oluşturulan büyük ölçekli tahıl depolama düzeni de merkezi otoritenin üretimi denetim altında tutma çabasını yansıtmaktadır. Telipinu dönemine kadar uzanan bir devlet politikası doğrultusunda Hattuşa, Sarissa, Alaca Höyük ve Kaman-Kalehöyük gibi merkezlerde geniş silo kompleksleri inşa edilmiştir. Özellikle Hattuşa-Büyükkaya’da silo alanlarının son evrede sur kapılarının örülerek koruma altına alınması, tahıl stoklarının yalnızca ekonomik değil, aynı zamanda siyasi ve askerî açıdan da kritik bir önem taşıdığını göstermektedir. Bununla birlikte depolama kapasitesinin büyük ölçüde krallık ve elit çevrelerin kontrolünde olması, krizin toplumun tüm kesimlerini eşit biçimde etkilememiş olabileceğini düşündürmektedir. Merkezi yeniden dağıtım mekanizmasının dışında kalan taşra nüfusu bu süreçte daha kırılgan hale gelmiş olabilir.

Yerel üretimin yetersiz kaldığı dönemlerde Hitit krallığı çözümü dış ticaret ve diplomatik ilişkilerde aramıştır. Kraliçe Puduhepa’nın Mısır firavununa gönderdiği mektuplar Hatti ülkesindeki tahıl sıkıntısını açık biçimde ortaya koymakta; Merneptah’ın Karnak yazıtı ise Mısır’dan gemilerle tahıl gönderildiğini doğrulamaktadır. Bu durum, Hititlerin üretim açığını yalnızca iç kaynaklarla değil, dış bağlantılar aracılığıyla kapatmaya çalıştığını göstermektedir. Ancak Suriye liman kentlerinin “Deniz Kavimleri”nin yarattığı kargaşa sonucunda kaybedilmesi, tahıl akışının kesilmesine ve ekonomik düzenin önemli bir ayağının zayıflamasına yol açmıştır. Böylece iklim koşullarının yarattığı baskı ile dış siyasi gelişmeler aynı dönemde etkili olmuş; ticaret yollarındaki kesinti imparatorluğun hareket alanını daraltmıştır.

Buna ek olarak fetihlerle birlikte artan nüfusun tarım alanları üzerindeki baskısı da dikkate alınmalıdır. Toprakların kapasitesinin üzerinde işlenmesi kısa vadede üretimi artırmış görünse de zamanla verimin düşmesine ve toprak kalitesinin bozulmasına yol açmıştır. Yoğun yapı faaliyetleri için kesilen kereste ise orman varlığını azaltmış; çevre üzerindeki bu yük kuraklık koşullarıyla birleşerek doğal dengeyi daha da zorlamıştır. Böylece kaynakların aşırı kullanımı ile siyasi yapının zayıflaması arasındaki ilişki daha açık biçimde ortaya çıkmaktadır. Kuraklık, üretimdeki gerileme, artan toplumsal huzursuzluk, iç çekişmeler ve ticaret yollarındaki kesintiler bir arada etkili olarak merkezi otoritenin gücünü önemli ölçüde sarsmıştır.

Sonuç olarak Hitit İmparatorluğu’nun çöküşü ani bir askeri felaketle açıklanamaz. Arkeolojik bulgular Hattuşa’nın planlı biçimde terk edildiğini göstermekte; çözümlenin uzun süre devam eden çevresel baskılar, ekonomik zayıflama, toplumsal gerilimler ve dış siyasi gelişmelerin birlikte etkisiyle gerçekleştiğini ortaya koymaktadır. Hitit örneği, çevresel sorunların tek başına bir imparatorluğu yıkmadığını; ancak üretim imkânlarının daralması, kaynakların zorlanması ve siyasi yapının güç kaybetmesiyle birleştiğinde ciddi sonuçlar doğurabildiğini göstermektedir. Bu tarihsel deneyim, günümüzdeki iklim tartışmalarına geçmişten bir uyarı niteliği taşımakta; kalıcı bir düzenin yalnızca teknik önlemlerle değil, ölçülü kaynak kullanımı ve sağlam bir toplumsal-siyasi yapı ile sürdürülebileceğini hatırlatmaktadır.

Anahtar Kelimeler: iklim krizi, hitit imparatorluğu, kuraklık, su yönetimi, sürdürülebilirlik, geç tunç çağı

A Historical Response to Climate Crisis: Drought Management and Sustainability Efforts in the Hittite Empire

Dr. Ayşegül Erden Güney

E-mail: aysegulerdenn@gmail.com , ORCID:0000-0001-8400-986X

Abstract: The question of why and how complex societies collapse has long been one of the central problems discussed in the social sciences and archaeological literature. Collapse does not simply mean the disappearance of a political structure. It also involves multidimensional processes such as the disintegration of economic relations, the weakening of production and redistribution systems, the erosion of shared belief systems and legitimacy, and the reconfiguration of social organization at different scales. Although the climate crisis and environmental sustainability issues debated on a global scale today are often regarded as problems specific to the modern world, archaeological and paleoclimatic evidence shows that environmental fluctuations and sudden climatic changes also had profound and transformative effects on ancient societies. In this context, the process of disintegration experienced in the 13th and 12th centuries BCE by the Hittite Empire, the most powerful political organization in Anatolia and the Near East at the end of the Late Bronze Age, displays a complexity that cannot be explained solely through military defeats, invasions, or dynastic struggles. This study addresses the drought conditions and climatic pressures that emerged during the final centuries of the Hittite Empire within the framework of environmental sustainability and evaluates, in light of evidence drawn from different disciplines, the engineering practices, economic arrangements, and diplomatic-administrative initiatives developed by the central authority in response to these conditions.

Dendrochronological studies point to a prolonged phase of drought during the 13th and 12th centuries BCE, marked by low temperature and precipitation levels across Anatolia and the Eastern Mediterranean world. Tree-ring data obtained from California, Anatolia, and Scandinavia reveal a climatic fluctuation felt over a wide geographical area, while pollen analyses from Cyprus and the Syrian coasts document intermittent yet impactful drought conditions that extended for nearly three centuries. The reduced growth of juniper tree rings at Gordion also points to a comparable decrease in rainfall in Anatolia. This climatic pressure reduced agricultural production, weakened animal husbandry, and led to a noticeable economic contraction. For the Hittite political organization, which was built upon an agrarian-based economy, the decline in production represented not only an economic problem but also the weakening of the central storage system, redistribution mechanisms, and military capacity. When the decrease in production combined with growing population pressure, it created structural tension within the system; economic fragility increased the risk of social unrest and political instability. Nevertheless, the Hittites did not undergo a passive disintegration in the face of this environmental crisis; on the contrary, the central authority undertook planned and technical interventions aimed at managing the crisis.

One of the most concrete measures taken in response to drought was the implementation of water management practices. The dams identified around Sarissa, along with the Alaca Höyük-Gölpınar and Karakuyu dams dated to the reign of Tuthaliya IV, demonstrate the presence of a planned engineering approach. These structures aimed to collect and preserve water in a controlled manner

against fluctuations in the rainfall regime. For this reason, such initiatives can be regarded as deliberate measures intended to ensure the continuity of production under conditions of climatic uncertainty. In this situation, water was not only an economic resource for the Hittite political system, but it was also necessary for keeping order and stability. Similarly, the large-scale grain storage system established against the risk of famine reflects the central authority's effort to keep production under control. In line with a state policy extending back to the period of Telipinu, extensive silo complexes were constructed at centers such as Hattusa, Sarissa, Alaca Höyük, and Kaman-Kalehöyük. In particular, the city gates were blocked in the final phase at Hattusa-Büyükkaya to secure the silo areas, indicating that grain stocks were of critical importance not only economically, but also politically and militarily. At the same time, since storage capacity was largely controlled by the king and the elite, the effects of the crisis were unlikely to have been evenly distributed across society. Those living in the provinces, who stood outside the central redistribution system, may have faced greater difficulties during this period.

When local production fell short, the Hittite kingdom turned to foreign trade and diplomacy. The letters Queen Puduhepa sent to the Egyptian pharaoh openly describe the grain shortage in the land of Hatti, and the Karnak inscription of Merneptah confirms that grain was sent from Egypt by ship. This situation shows that the Hittites attempted to compensate for the production deficit not only through internal resources but also through external connections. However, the loss of the Syrian port cities as a result of the turmoil caused by the "Sea Peoples" led to the interruption of grain supplies and weakened a major pillar of the economic order. Thus, the pressure created by climatic conditions and external political developments became effective at the same time; the disruption of trade routes narrowed the empire's room for maneuver.

In addition, the pressure placed on agricultural land by a growing population following the conquests should also be taken into account. Cultivating the land beyond its capacity may have increased production in the short term, but over time it led to declining yields and a deterioration in soil quality. Timber cut for intensive building activity reduced forest resources, and this environmental strain, combined with drought conditions, placed further stress on the natural balance. In this way, the link between the overuse of resources and the weakening of the political structure becomes more apparent. Drought, declining production, rising social unrest, internal struggles, and disruptions in trade routes, acting together, significantly weakened the authority of the central power.

The fall of the Hittite Empire was not the result of a single military catastrophe. Archaeological evidence indicates that Hattusa was intentionally abandoned, pointing instead to a gradual process shaped by sustained environmental strain, economic weakening, social unrest, and shifting political circumstances. The Hittite experience suggests that environmental difficulties on their own do not destroy empires. Yet when declining production, mounting pressure on resources, and a loss of political cohesion occur together, the effects can be far-reaching. The Hittite experience also speaks to current climate debates. It shows that technical solutions on their own are not enough. Stability also depends on the way resources are handled and on the condition of political and social institutions.

Keywords: *climate crisis, hittite empire, drought, water management, sustainability, late bronze age*

Süryanice-Türkçe İki Dilliliği Bağlamında Kod Karışımı: Söz Dizimsel Bir İnceleme

Öğr. Gör. Begüm Sultan ÜNSAL¹, Prof. Dr. Ali Fuat ARICI²

¹Trabzon Üniversitesi,

E-mail: begumsultanunsal@trabzon.edu.tr; ORCID:0000-0003-2883-8326

²Yıldız Teknik Üniversitesi,

E-mail: afaturkey@hotmail.com, ORCID:0000-0003-0980-0824

Özet: Dil pek çok konunun anlamlandırılması için en önemli yapı taşıdır. Sosyal yapı, gündelik yaşam, ekonomi, politika gibi birçok unsuru da etkilemektedir. Dil edinimi de bu süreçte ortaya çıkmaktadır. Dil edinimi bireylerin bulunduğu coğrafyanın da etkisiyle zihinsel dünyasını yapılandırma şeklidir. Bireyin kimliğinin oluşmasına olanak tanıyan dilsel miras, ana dilin yanına ikinci bir dilin de eklenmesiyle beraber farklı bir boyuta evrilmektedir. Bu diller arasındaki geçiş, farklı morfo-sentaktik kurallara ve telaffuz yapılarına sahip diller mevzu bahis olduğunda, bireyin her iki dil sistemini de eş zamanlı olarak kullanma becerisini ilerletmesini zorunlu kılmaktadır. Bu araştırmanın amacı ise, iki dilli olan bireylerin ikinci dili konuşma sırasında ana dilleriyle kurmuş oldukları dillerarası etkileşimi ve kod değişimi dinamiklerini incelemektir. Türkçe ve Süryanice'nin etkin bir şekilde konuşulduğu Midyat'ta, konuşurların söz dizimsel yapılarında nasıl bir etkileşim gerçekleştirdikleri ve cümle kodlama süreçlerini nasıl yapılandıkları hazırlanmış olan yarı yapılandırılmış görüşme formu ile analiz edilmiştir. Analizler sonucunda bireyin hangi dile daha yatkın olduğu, kod değiştirme sebepleri ele alınmıştır. Bununla beraber, bireylerin konuşma esnasındaki söz dizimsel tercihleri arasındaki ana dil ve ikinci dil arasındaki etkileşimden nasıl etkilendiği tartışmaya açılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Süryanice, Türkçe, iki dillilik, morfoloji, söz dizimi

Code Mixing in the Context of Syriac-Turkish Bilingualism: A Syntactic Analysis

Öğr. Gör. Begüm Sultan ÜNSAL¹, Prof. Dr. Ali Fuat ARICI²

¹Trabzon University,

E-mail: begumsultanunsal@trabzon.edu.tr, ORCID: 0000-0003-2883-8326

²Yıldız Technical University,

E-mail: afaturkey@hotmail.com, ORCID: 0000-0003-0980-0824

Abstract: Language is the most important building block for the meaning of many subjects. Social structure also affects many elements such as daily life, economy, politics. Language acquisition also occurs in this process. Language acquisition is a way of structuring the mental world with the effect of the geography where individuals are located. The linguistic heritage that allows the identity of the individual to be formed evolves into a different dimension with the addition of a second language next to the mother tongue. The transition between these languages requires the individual to advance his or her ability to use both language systems simultaneously when it comes to betting on languages with different morpho-syntactic rules

and pronunciation structures. The aim of this research is to examine the interlingual interaction and code exchange dynamics that bilingual individuals establish with their mother tongue during second language speaking. In Midyat, where Turkish and Syriac are spoken effectively, how the speakers interact in their syntactic structures and how they structure their sentence coding processes has been analyzed with a semi-structured interview form. As a result of the analyzes, which language the individual is more prone to, the reasons for code-changing are discussed. However, it has been debated how the syntactic preferences of individuals during speech are affected by the interaction between the mother tongue and the second language.

Keywords: *Syriac, Turkish, bilingualism, morphology, syntax*

Futbolda Finansal Sürdürülebilirlik ve Sportif Başarı: Portekiz Modeli Ekseninde Benfica, Porto ve Sporting CP'nin Etkinlik Analizi

Berker Can¹, Doç. Dr. Ümran Şengül²

¹Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi,
E-mail: canberker5959@gmail.com: ORCID: 0000-0002-1204-9894

²Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi,
E-mail: umransengul@yahoo.com: ORCID: 0000-0001-5867-863X

Özet: Profesyonel futbol, 21. yüzyılın getirdiği endüstriyel dönüşümle birlikte finansal disiplin, operasyonel verimlilik ve stratejik yönetimin kesişiminde yer alan karmaşık bir ekonomik yapı niteliği kazanmıştır. Bu yapının küresel düzeydeki örneklerinden biri olarak değerlendirilen Portekiz futbolunun Üç Büyükleri (SL Benfica, FC Porto ve Sporting CP), kısıtlı yerel pazarlara rağmen uyguladıkları modelle literatürde dikkat çekmektedir. Bu çalışmada, Portekiz modelinin 2020-2025 dönemindeki finansal sürdürülebilirlik parametreleri ile sportif etkinlik analizleri arasındaki doğrusallığın ve olası etkileşimin açıklanması hedeflenmektedir. Araştırmanın temel odağı, finansal sağlık ile sahada elde edilen başarının yönetsel bir tasarımın sonucu olan doğrusal bir ilişki içerisinde olup olmadığının bilimsel yöntemlerle sorgulanmasıdır.

Araştırmanın kavramsal çerçevesinin, futbol endüstrisinde sürdürülebilir bir ekonomik yapı ile yüksek sportif performansın eş zamanlı olarak nasıl yönetilebileceği üzerine kurgulanması planlanmaktadır. Çalışma kapsamında, finansal kaynakların rasyonel kullanımı (etkinlik) ile bu kaynakların yeniden üretim döngüsü (sürdürülebilirlik) arasındaki etkileşimin başarının anahtarı olabileceği varsayılmaktadır. Literatürde genellikle ayrı ayrı ele alınan "finansal rasyolar" ve "sportif performans katsayılarının bu araştırmada birbirini besleyen ve doğrusallık arz etme potansiyeli bulunan birer değişken olarak tanımlanması öngörülmektedir. Araştırmanın başlangıç aşamasındaki temel problematiği, yönetsel müdahalelerin bu iki alan arasındaki korelasyonu nasıl maksimize edebileceğinin ve bu etkileşimin kulüp sürekliliği üzerindeki kritik rolünün ortaya konulmasıdır.

Araştırma sürecinde analize dahil edilmesi planlanan bağımsız değişkenlerin; net transfer gelirleri, kadro maliyet verimliliği, özkaynak onarım hızı ve operasyonel nakit akışları üzerinden yapılandırılması hedeflenmektedir. Bağımlı değişkenlerin ise kulüplerin UEFA kulüp katsayıları, ulusal lig puanları ve uluslararası rekabet güçleri olarak belirlenmesi öngörülmüştür. Bu değişkenler arasındaki etkileşimin yönünü, şiddetini ve istatistiksel anlamlılığını belirlemek amacıyla nicel bir boylamsal analiz tasarımı kurgulanması planlanmaktadır. Analiz sürecinin, Portekiz Sermaye Piyasası Kurulu (CMVM) ve kulüplerin yatırımcı ilişkileri sayfalarında yer alan 2020-2025 dönemi mali raporlarındaki verilerle temellendirilmesi düşünülmektedir.

Yöntem olarak araştırmada, SPSS veya Stata programları aracılığıyla gerçekleştirilecek çoklu regresyon analizi ve korelasyon testlerinin kullanılması planlanmaktadır. Bu istatistiksel

araçlarla, finansal sürdürülebilirlik rasyolarındaki değişimin sportif etkinlik puanları üzerindeki olası doğrusal etkisinin ölçülmesi amaçlanmaktadır. Çalışma sürecinde, Portekiz kulüplerinin yönetsel şablonu bir referans noktası olarak kabul edilerek, elde edilecek bilimsel bulguların benzer finansal dar boğazlar yaşayan ligler için yönetsel bir model taslağı oluşturabileceği varsayılmaktadır. Beklenen temel katkı, futbolda sürdürülebilir bir ekonomi ile sportif başarı arasındaki doğrusal etkileşimin matematiksel ve yönetsel zeminini açıklayarak, yönetim modellerinin başarı üzerindeki belirleyici gücünün araştırılmasıdır. Bu analizden hareketle ulaşılabilecek verilerin, Türk kulüplerindeki uygulama potansiyeli ve spor fakültelerindeki uzmanlaşma ihtiyacı gibi konular için stratejik birer öneri niteliği taşıması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: portekiz modeli, finansal sürdürülebilirlik, sportif etkinlik analizi, doğrusallık, futbol yönetimi, nicel araştırma önerisi

Financial Sustainability and Sporting Success in Football: An Efficiency Analysis of Benfica, Porto, and Sporting CP within the Framework of the Portuguese Model

Berker Can¹, Doç. Dr. Ümran Şengül²

¹Canakkale Onsekiz Mart University, Faculty of Political Sciences,
E-mail: canberker5959@gmail.com , ORCID: [0000-0002-1204-9894](https://orcid.org/0000-0002-1204-9894)

² Canakkale Onsekiz Mart University, Faculty of Political Sciences,
E-mail: umransengul@yahoo.com , ORCID: [0000-0001-5867-863X](https://orcid.org/0000-0001-5867-863X)

Abstract: With the industrial transformation of the 21st century, professional football has moved beyond being just a branch of sports and acquired the quality of a complex economic structure located at the intersection of financial discipline, operational efficiency, and strategic management. Portugal's "Big Three" (SL Benfica, FC Porto, and Sporting CP), considered among the notable examples of this structure on a global level, draw attention with the model they implement despite limited local markets. This study aims to explain the linearity and potential interaction between financial sustainability parameters and sporting efficiency analyses of the Portuguese model in the 2020-2025 period. The primary focus of the research is to question through scientific methods whether financial health and the success achieved on the field are within a linear relationship that is hypothesized to be the result of a managerial design.

The conceptual framework of the research is intended to be built on how a sustainable economic structure and high sporting performance can be managed simultaneously in the football industry. Within the scope of the study, it is hypothesized that the interaction between the rational use of financial resources (efficiency) and the reproduction cycle of these resources (sustainability) could be the key to success. It is envisioned that "financial ratios" and "sporting performance coefficients," which are generally handled separately in the literature, will be defined as variables that may feed each other and exhibit linearity in this research. The main problematic of the research in its initial stage is intended to reveal how managerial interventions

can maximize the correlation between these two areas and the critical role of this interaction on club continuity.

The independent variables planned to be included in the analysis during the research process are intended to be structured through net transfer revenues, squad cost efficiency, equity recovery speed, and operational cash flows. Dependent variables are envisioned to be determined as the UEFA club coefficients of the clubs, national league points, and international competitiveness. It is planned to construct a quantitative longitudinal analysis design to determine the direction, intensity, and significance of the interaction between these variables. The analysis process is intended to be based on the data in the financial reports of the 2020-2025 period in the investor relations pages of the clubs and the Portuguese Securities Market Commission (CMVM).

As a method, it is planned to use multiple regression analysis and correlation tests to be carried out through SPSS or Stata programs in the research. Through these statistical tools, it is intended to measure the potential linear effect of the change in financial sustainability ratios on sporting efficiency scores. During the study process, by accepting the managerial template of the Portuguese clubs as a reference point, it is hypothesized that the scientific findings to be obtained may create a model draft for leagues experiencing similar financial bottlenecks. The expected primary contribution is to investigate the decisive power of management models on success by explaining the mathematical and managerial basis of the linear interaction between a sustainable economy and sporting success in football. Based on this analysis, it is aimed that the data obtained will serve as strategic suggestions for topics such as application potential in Turkish clubs and the need for specialization in sports faculties.

Keywords: *portuguese model, financial sustainability, sporting efficiency analysis, linearity, football management, quantitative research proposal*

Geleneksel Eğitimden Akıllı Öğrenmeye: İnsansı Davranış Gösteren Makinelerin Rolü

Beyza Akçay¹, Prof. Dr. Mehmet Dalkılıç²

¹Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi,
E-mail: akcaybeyza7@gmail.com, ORCID: 0009-0001-0670-2105

²Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi,
E-mail: m.dalkilic@hotmail.com, ORCID ID: 0000-0002-0776-7365

Özet: Teknolojik gelişmeler, toplumun birçok alanında olduğu gibi eğitim alanında da önemli değişimlere yol açmaktadır. Bu değişimin merkezinde yer alan yapay zekâ teknolojileri, eğitim süreçlerinin daha etkili, verimli ve bireyselleştirilmiş hale gelmesine katkı sağlamaktadır. Yapay zekâ, bilgisayarların insan benzeri düşünme, akıl yürütme, problem çözme ve öğrenme gibi bilişsel süreçleri taklit edebilmesini sağlayan bir teknoloji olarak tanımlanmaktadır. Bu teknoloji, büyük veri analizi, makine öğrenmesi ve doğal dil işleme gibi yöntemler aracılığıyla karmaşık sorunları çözebilme ve yeni durumlara uyum sağlayabilme yeteneğine sahiptir. Eğitim alanında yapay zekâ uygulamaları, öğrencilerin öğrenme süreçlerini desteklemek, öğretmenlerin iş yükünü azaltmak ve eğitim sistemlerinin daha verimli işlemesini sağlamak amacıyla giderek daha fazla kullanılmaktadır.

Eğitim, bireyin davranışlarında kendi yaşantıları yoluyla kasıtlı ve istendik yönde kalıcı değişiklikler meydana getirme süreci olarak tanımlanmaktadır. Bu bağlamda eğitim yalnızca bilgi aktarımı değil, aynı zamanda bireyin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor gelişimini kapsayan kapsamlı bir süreçtir. Günümüzde yapay zekâ teknolojileri, bu süreci destekleyen önemli araçlardan biri haline gelmiştir. Özellikle dijital öğrenme ortamlarında kullanılan yapay zekâ destekli sistemler, öğrencilerin öğrenme hızlarını, ilgi alanlarını ve öğrenme stillerini analiz ederek kişiselleştirilmiş öğrenme deneyimleri sunabilmektedir. Bu durum, öğrencilerin öğrenme motivasyonunu artırmakta ve öğrenme sürecinin daha etkili hale gelmesine katkı sağlamaktadır.

Eğitimde yapay zekânın temelleri, 20. yüzyılın başlarında geliştirilen öğretim makinelerine kadar uzanmaktadır. Bu dönemde geliştirilen erken dönem öğrenme makineleri, öğrencilerin verdikleri cevaplara anında geri bildirim sağlayarak öğrenme sürecini desteklemeyi amaçlamıştır. Günümüzde ise gelişmiş algoritmalar ve veri analizi teknikleri sayesinde yapay zekâ uygulamaları çok daha kapsamlı bir şekilde eğitim sistemlerine entegre edilmektedir. Öğrencilerin öğrenme süreçleri boyunca oluşturdıkları veriler analiz edilerek onların güçlü ve zayıf yönleri belirlenebilmekte, buna uygun öğretim stratejileri geliştirilebilmektedir.

Yapay zekâ destekli eğitim sistemlerinin önemli avantajlarından biri, öğrenme süreçlerinin bireyselleştirilmesine olanak sağlamasıdır. Her öğrencinin öğrenme hızı, bilgi düzeyi ve öğrenme stili farklıdır. Geleneksel eğitim modellerinde tüm öğrenciler için aynı öğretim yöntemi uygulanırken, yapay zekâ destekli sistemler her öğrenciye özel öğrenme içerikleri sunabilmektedir. Böylece öğrenciler kendi öğrenme hızlarına uygun bir şekilde

ilerleyebilmekte ve öğrenme sürecinde daha aktif rol alabilmektedir. Bu yaklaşım, özellikle öğrenme güçlüğü yaşayan öğrencilerin desteklenmesi açısından büyük önem taşımaktadır.

Yapay zekâ teknolojileri aynı zamanda öğretmenler için de önemli kolaylıklar sağlamaktadır. Eğitim süreçlerinde öğretmenlerin önemli bir kısmı değerlendirme, ölçme ve veri analizi gibi zaman alan görevlerle uğraşmaktadır. Yapay zekâ sistemleri, öğrenci performanslarını analiz ederek öğretmenlere detaylı raporlar sunabilmekte ve öğrencilerin gelişim süreçlerini daha objektif bir şekilde değerlendirmelerine yardımcı olmaktadır. Bu sayede öğretmenler, daha fazla zamanlarını öğrencilere rehberlik etmeye ve onların bireysel ihtiyaçlarına odaklanmaya ayırabilmektedir.

Eğitimde yapay zekâ kullanımının bir diğer önemli katkısı ise kapsayıcı eğitim anlayışını desteklemesidir. Farklı dil konuşan öğrenciler, görme veya işitme engeli bulunan bireyler ya da sağlık sorunları nedeniyle okula devam edemeyen öğrenciler için yapay zekâ tabanlı öğrenme sistemleri yeni fırsatlar sunmaktadır. Çevrim içi öğrenme platformları ve akıllı öğrenme uygulamaları sayesinde öğrenciler mekân ve zaman sınırlaması olmadan eğitim faaliyetlerine katılabilmektedir. Böylece eğitimde fırsat eşitliği güçlenmekte ve daha geniş kitlelerin eğitim hizmetlerinden yararlanması mümkün hale gelmektedir.

Bununla birlikte yapay zekâ teknolojilerinin eğitimde kullanımı bazı önemli sorumlulukları da beraberinde getirmektedir. Eğitim kurumlarının teknolojik altyapıyı güçlendirmesi, öğretmenlerin bu teknolojileri etkili bir şekilde kullanabilmesi için gerekli eğitimlerin verilmesi ve veri güvenliği konularına dikkat edilmesi büyük önem taşımaktadır. Yapay zekâ sistemlerinin doğru ve etik bir şekilde kullanılması, eğitimde elde edilecek faydaların sürdürülebilirliği açısından kritik bir faktördür.

Sonuç olarak yapay zekâ, eğitim alanında önemli bir dönüşümün kapılarını aralamaktadır. Geleneksel öğretim yöntemlerinin yanında kullanılan yapay zekâ destekli sistemler, öğrenme süreçlerini daha esnek, bireyselleştirilmiş ve etkili hale getirmektedir. Öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarına uygun öğrenme deneyimleri sunan bu teknolojiler, öğretmenlerin rehberlik rolünü güçlendirmekte ve eğitim sistemlerinin daha kapsayıcı bir yapıya kavuşmasına katkı sağlamaktadır. Gelecekte yapay zekâ teknolojilerinin eğitim alanındaki uygulamalarının daha da gelişmesiyle birlikte, öğrenme süreçlerinin daha verimli ve erişilebilir hale gelmesi beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: yapay zekâ, eğitim teknolojileri, kişiselleştirilmiş öğrenme, akıllı öğrenme sistemleri, eğitimde teknoloji, dijital öğrenme

From Traditional Education to Smart Learning: The Role of Machines Displaying Human-like Behavior

Beyza Akçay¹, Prof. Dr. Mehmet Dalkılıç²

¹Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi,

E-mail: akcaybeyza7@gmail.com, ORCID: 0009-0001-0670-2105

²Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi,

E-mail: m.dalkilic@hotmail.com, ORCID ID: 0000-0002-0776-7365

Abstract: Artificial intelligence technologies have become one of the most influential developments shaping modern education systems. As digital technologies continue to evolve, education is increasingly integrating intelligent systems that support teaching and learning processes. Artificial intelligence refers to computer systems that can perform tasks that typically require human intelligence, such as reasoning, learning, problem solving and decision making. Through techniques such as machine learning, data analysis and natural language processing, artificial intelligence systems are capable of analyzing large amounts of data and generating meaningful insights. These capabilities enable artificial intelligence to play a transformative role in education by improving learning experiences and supporting educational decision-making processes.

Education is commonly defined as a process that aims to create intentional and permanent behavioral changes in individuals through their own experiences. It is not limited to the transmission of knowledge but also involves cognitive, emotional and social development. In this context, artificial intelligence technologies have emerged as powerful tools that support educational processes and contribute to more efficient and effective learning environments. The integration of artificial intelligence into education allows educators to better understand students' learning behaviors and design learning experiences tailored to individual needs.

The roots of artificial intelligence in education can be traced back to early teaching machines developed in the twentieth century. These early systems aimed to provide immediate feedback to students and reinforce learning through interactive question-and-answer mechanisms. Although the technological infrastructure of that period was limited, these innovations laid the foundation for the intelligent learning systems used today. With the rapid advancement of digital technologies, artificial intelligence applications have evolved significantly and are now capable of analyzing complex learning data and adapting educational content accordingly.

One of the most important contributions of artificial intelligence in education is the possibility of personalized learning. Each student has unique learning characteristics, including different learning speeds, abilities and interests. Traditional education systems often apply a standardized teaching approach to all learners, which may not adequately address individual differences. Artificial intelligence-based learning systems, however, can analyze students' performance data and adapt learning materials according to their individual needs. This enables students to learn at their own pace and improves engagement and motivation in the learning process.

Artificial intelligence also provides significant support for teachers by reducing their administrative workload. Tasks such as grading assignments, tracking student progress and

analyzing performance data can be automated through intelligent systems. As a result, teachers can dedicate more time to guiding students, designing learning activities and addressing individual learning challenges. Artificial intelligence tools can also provide detailed feedback about student performance, allowing educators to identify learning difficulties at an early stage and implement appropriate interventions.

Another important advantage of artificial intelligence in education is its contribution to inclusive learning environments. Students with disabilities, language barriers or health-related challenges may face difficulties in accessing traditional educational settings. Artificial intelligence-powered technologies, including adaptive learning platforms and online learning environments, can provide flexible and accessible learning opportunities for these students. Through digital learning platforms, students can access educational resources regardless of time and location, which significantly enhances equal opportunities in education.

Despite these advantages, the use of artificial intelligence in education also requires careful consideration of several ethical and practical issues. Educational institutions must ensure adequate technological infrastructure and provide professional development opportunities for teachers to effectively integrate artificial intelligence tools into their teaching practices. Furthermore, issues such as data privacy, ethical use of student information and responsible technology use must be addressed to ensure sustainable and safe implementation.

In conclusion, artificial intelligence is transforming traditional educational models by enabling more flexible, adaptive and personalized learning environments. By supporting both students and teachers, artificial intelligence technologies contribute to improving the quality of education and expanding access to learning opportunities. As technological innovations continue to develop, artificial intelligence is expected to play an increasingly significant role in shaping the future of education.

Keywords: *artificial intelligence, education technology, personalized learning, smart learning systems, digital education, inclusive education*

Öğrenci İşçiliği: Çanakkale’de Bir Uygulama¹

Buğra Yağcı¹, ² Doç. Dr. Ümran Şengül

¹Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi,
E-mail: yagcibugra@hotmail.com, ORCID: 0009-0001-0912-2288

²Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi,
E-mail: umransengul@yahoo.com, ORCID: 0000-0001-5867-863X

Özet: Son yıllarda küresel ölçekte yaşanan neoliberal dönüşüm ve Türkiye özelindeki makroekonomik dalgalanmalar, yükseköğretim gençliğinin sosyo-ekonomik konumunu köklü bir biçimde değiştirmiştir. Geçmişte öğrencilik, bireyin mesleki formasyon kazandığı, görece korunaklı ve "yetişkinliğe geçiş" aşaması olarak tanımlanırken; günümüzde artan yaşam maliyetleri ve yetersiz kalan burs/kredi olanakları nedeniyle, üniversite öğrencileri kitlesel olarak işgücü piyasasına dahil olmaktadır. Bu çalışma, Çanakkale örneği üzerinden kurgulanan bir yüksek lisans tezinin kuramsal çerçevesini ve literatür altyapısını ortaya koymayı amaçlamaktadır. Çalışma, "Öğrenci İşçiliği" olgusunu basit bir "harçlık çıkarma" pratiği olarak değil; emek piyasalarının esnekleşmesiyle ortaya çıkan yapısal bir istihdam modeli olarak ele almaktadır.

Bildirinin kuramsal omurgası iki temel teorik yaklaşım üzerine inşa edilmiştir. Birincisi, Guy Standing’in "Precarya" (The Precariat) kavramsallaştırmasıdır. Çalışma, üniversite öğrencilerinin işgücü piyasasındaki konumunu, Standing’in "geleceksiz, güvencesiz ve mesleki kimlikten yoksun" olarak tanımladığı yeni sınıfın bir prototipi olarak tartışmaktadır. Öğrenciler, hizmet sektöründe (kafe, restoran, perakende) işverenler tarafından düşük maliyetli, kolay ikame edilebilir ve esnek çalışma saatlerine uyumlu bir "yedek işgücü ordusu" olarak görülmektedir. Bu bağlamda çalışma, literatürdeki "genç işsizliği" tartışmalarının ötesine geçerek, "çalışan yoksul öğrenciler" kavramını teorik düzlemde irdelemektedir.

İkinci teorik dayanak ise Arlie Hochschild’in "Duygusal Emek" (Emotional Labor) teorisidir. Hizmet sektörünün doğası gereği, çalışan öğrencilerden yalnızca fiziksel emek değil, aynı zamanda müşteride memnuniyet yaratacak bir "duygu yönetimi" talep edilmektedir. Literatür taraması, öğrencilerin iş yerinde hissettikleri gerçek duyguları (yorgunluk, öfke, kaygı) bastırarak, kurumun talep ettiği yapay duyguları (gülümseme, nezaket) sergilemek zorunda kaldıklarını göstermektedir. Bu bildiri, Hochschild’in "yüzeysel rol yapma" (surface acting) kavramı üzerinden, öğrencilerin yaşadığı "işe yabancılaşma" ve Richard Sennett’in ifadesiyle "karakter aşınması" süreçlerini literatür ışığında tartışacaktır.

Çalışmanın bağlamsal çerçevesini ise "Öğrenci Kenti" ekonomisi oluşturmaktadır. Çanakkale gibi ekonomisi büyük ölçüde üniversite ekosistemine dayalı şehirlerde, hizmet sektörü ve öğrenci emeği arasında karşılıklı bir bağımlılık ilişkisi gelişmiştir. Mevcut literatür incelendiğinde, öğrenci emeğine odaklanan çalışmaların sınırlı olduğu; var olanların ise

¹ Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Uluslararası İşletmecilik Anabilim dalında Doç.Dr. Ümran Şengül’ün danışmanlığında yürütmüş olduğum yüksek lisans tez çalışmasından üretilmiştir.

genellikle öğrencilerin tüketim alışkanlıklarına odaklandığı görülmektedir. Bu çalışma ise öğrencileri "tüketici" değil, "emekçi" kimliğiyle ele alan eleştirel bir literatür okuması sunmaktadır.

Sonuç olarak bu bildiri; yaklaşmakta olan saha araştırması için gerekli teorik zemini oluşturmakta ve öğrenci işçiliğinin "geçici bir heves" değil, neoliberal emek rejiminin yapısal bir sonucu olduğunu savunmaktadır. Kongre sunumunda, söz konusu literatürdeki boşluklar, teorik tartışmalar ve Çanakkale’de gerçekleştirilecek alan araştırmasının kavramsal sınırları detaylı bir şekilde ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: öğrenci işçiliği, prekarya, duygusal emek, hizmet sektörü, esnek çalışma.

Student Labor: An Application in Çanakkale²

Buğra Yağcı¹, Doç. Dr. Ümran Şengül²

¹Canakkale Onsekiz Mart University, Faculty of Political Sciences,
E-mail: yagcibugra@hotmail.com ORCID: 0009-0001-0912-2288

²Canakkale Onsekiz Mart University, Faculty of Political Sciences,
E-mail: umransengul@yahoo.com, ORCID: 0000-0001-5867-863X

Abstract: The neoliberal transformation experienced on a global scale in recent years and the macroeconomic fluctuations specific to Turkey have radically changed the socio-economic position of higher education youth. While being a student was defined in the past as a relatively protected stage of "transition to adulthood" where individuals gained professional formation; today, due to rising living costs and insufficient scholarship/loan opportunities, university students are participating in the labor market en masse. This study aims to present the theoretical framework and literature infrastructure of a master's thesis designed through the example of Çanakkale. The study approaches the phenomenon of "Student Labor" not as a simple practice of "earning pocket money" but as a structural employment model that emerged with the flexibilization of labor markets.

The theoretical backbone of the paper is built on two main theoretical approaches. The first is Guy Standing's conceptualization of the "Precariat." The study discusses the position of university students in the labor market as a prototype of the new class defined by Standing as "futureless, insecure, and devoid of professional identity." Students are viewed by employers in the service sector (cafes, restaurants, retail) as a low-cost, easily replaceable "reserve army of labor" compatible with flexible working hours. In this context, the study moves beyond the "youth unemployment" discussions in the literature and examines the concept of "working poor students" on a theoretical plane.

² This article is derived from the author's Master's thesis titled "Student Labor: An Application in Çanakkale", supervised by Assoc. Prof. Ümran Şengül at Çanakkale Onsekiz Mart University, Department of International Business.

The second theoretical basis is Arlie Hochschild's "Emotional Labor" theory. Due to the nature of the service sector, not only physical labor but also "emotion management" that creates satisfaction in the customer is demanded from working students. The literature review shows that students are forced to suppress the real emotions they feel at work (fatigue, anger, anxiety) and display the artificial emotions demanded by the institution (smiling, politeness). This paper will discuss the processes of "alienation from work" and, in Richard Sennett's words, "corrosion of character" experienced by students through Hochschild's concept of "surface acting" in the light of the literature.

The contextual framework of the study is formed by the "Student City" economy. In cities like Çanakkale, whose economy relies heavily on the university ecosystem, a relationship of mutual dependence has developed between the service sector and student labor. When the existing literature is examined, it is seen that studies focusing on student labor are limited; existing ones generally focus on students' consumption habits. This study, on the other hand, presents a critical literature reading that addresses students not with their "consumer" identity but with their "laborer" identity.

In conclusion, this paper creates the necessary theoretical ground for the upcoming field research and argues that student labor is not a "temporary whim" but a structural consequence of the neoliberal labor regime. In the congress presentation, the gaps in the mentioned literature, theoretical discussions, and the conceptual boundaries of the field research to be carried out in Çanakkale will be revealed in detail.

Keywords: *student labor, precariat, emotional labor, service sector, flexible work.*

Gıda Güvensizliği ve Kaygı: İklim Değişikliği Vurgusu ile Bibliyometrik Bir Analiz

Deniz Miralay¹, Prof. Dr. Zihniye Okray²

¹Çevre Bilimleri Bölümü, Lisansüstü Eğitim Öğretim ve Araştırma Enstitüsü, Lefke Avrupa Üniversitesi, Lefke, Kuzey Kıbrıs, TR-10 Mersin, Türkiye.

E-mail: denizmiralay01@gmail.com. ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-1461-8517>

²Psikoloji Bölümü, Fen Edebiyat Fakültesi, Lefke Avrupa Üniversitesi, Lefke, Kuzey Kıbrıs, TR-10 Mersin, Türkiye.

E-mail: zokray@eul.edu.tr. ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9117-4991>

Özet; Gıda güvenliği “gıda güvenliği tüm bireylerin, tüm zamanlarda, sağlıklı ve aktif bir hayat sürebilecekleri, beslenme ihtiyaçlarını ve tercihlerini karşılayacak yeterli, güvenli ve besleyici gıdaya fiziksel ve ekonomik erişimleri olduğunda vardır” şeklinde tanımlanmaktadır. Gıda güvensizliğinin etkileri besin yetersizliğinden ötedir; ciddi bir psikolojik yük içerir. Etkilenen bireyler yoksunluk, kısıtlanmış beslenme seçenekleri ve gelecekte gıda bulabilmekle ilgili sürekli kaygı hisleriyle yüzleşebilirler. Gıda üretimini gitgide büyüterek etkileyen bir problem iklim değişikliğidir. Gıda güvenliği/güvensizliği – anksiyete ve gıda güvenliği/güvensizliği – iklim değişikliği ilişkileri incelendiğinde, iklim değişikliğinin gıda güvenliğini bozduğu, ortaya çıkan gıda güvensizliğinin ise kaygı hislerini artırdığı bir ilişki kurulabilir. Bu çalışma, bibliyometrik yöntemlerle gıda güvensizliği ile kaygı arasındaki ilişkiyi analiz ederek araştırma eğilimlerini, odak alanlarını ve literatürdeki boşlukları ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. Scopus veritabanı ‘food insecurity AND anxiety’ anahtar kelimeleri tarandı. Yayın zaman aralığı 2005-2025 olarak belirlenmiş olup, makale türü 'makale' ve 'inceleme' ile sınırlıdır; makale dili ise yalnızca İngilizce ile sınırlıdır. Toplamda 1016 makale toplandı. VOSviewer_1.6.20, ana bibliyometrik analiz aracı olarak seçilmiştir. En yüksek yayın sayısı 2024 yılında 191 makale ile yapılmıştır. Makalelerin çoğu tıp (n=745), sosyal bilimler (n=192), hemşirelik (n=170) ve psikoloji (n=126) alanlarına aitti. Weiser, 10 yayınlı en çok çalışma yapan araştırmacı olarak belirlenmiştir. En fazla atıf sayısı Patel V.H.'ye ait olduğu görülmüştür (n=1188, 4 yayınlı). Amerika Birleşik Devletleri, yayın sayısında diğer ülkelerden daha fazla yayına sahip olduğu görülmüştür. İncelenen anahtar kelimeler arasında en çok kullanılan anahtar kelime insanlar, anksiyete, gıda güvensizliği ve kadın olarak ortaya çıkmıştır. Son 5 yılda gıda güvensizliği ve kaygı alanındaki araştırmalar artmıştır. Artan ilgi, COVID-19 pandemisini takip eden sosyoekonomik krizlerden ve bireylerin yeterli ve kaliteli gıdaya erişimde yaşadığı zorluklardan kaynaklanabilir. İklim değişikliği nedeniyle gıda sistemleri üzerinde artan baskı karşısında, gıda güvensizliğinin olumsuz fizyolojik ve psikolojik etkilerini azaltmak için yeterli, tutarlı ve adil paylaşılan gıdaların küresel olarak paylaşımını sağlamak için önemli adımlar atılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: gıda güvensizliği, kaygı, iklim değişikliği, bibliyometri, eğilimle.

Food Insecurity and Anxiety: A Bibliometric Analysis with Emphasis on Climate Change

Deniz Miralay¹ Prof. Dr. Zihniye Okray

¹: Department of Environmental Sciences, Institute of Graduate Studies and Research, European University of Lefke, Lefke, Northern Cyprus, TR-10 Mersin, Turkey.

E-mail: denizmiralay01@gmail.com. ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-1461-8517>

²: Department of Psychology, Faculty of Arts and Sciences, European University of Lefke, Lefke, Northern Cyprus, TR-10 Mersin, Turkey.

E-mail: zokray@eul.edu.tr. ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9117-4991>

Abstract: Food security is defined as “food security exists when all people, at all times, have physical and economic access to sufficient safe and nutritious food that meets their dietary needs and food preferences for an active and healthy life”. The experience of food insecurity extends beyond nutritional deficiency; it includes a significant psychosocial burden. Individuals affected may face feelings of deprivation, limited dietary options and persistent anxiety regarding future food availability. A growing problem affecting food output is climate change. When the food security/insecurity – anxiety and food security/insecurity – climate change relationships are investigated, a relationship where climate change destabilises food security and the resulting food insecurity exacerbates experiences of anxiety can be constructed. This study aimed to reveal research trends, areas of focus, and gaps in the literature by analysing academic publications on the relationship between food insecurity and anxiety using bibliometric methods. Scopus database was scanned with the following keywords ‘food insecurity’ AND ‘anxiety’. The publication time range was set as 2005-2025, and the type of paper is limited to ‘article’ and ‘review’ with paper limited to English language only. A total of 1016 papers were collected. VOSviewer_1.6.20 was selected as the main bibliometric analysis tool. The highest number of publications were made in 2024 with 191 papers. Majority of the articles belonged to medicine (n=745), social sciences (n=192), nursing (n=170) and psychology (n=126). Weiser had produced the most documents with 10 publications. The highest number of citations belonged to Patel V.H (n=1188 with 4 publications). The United States of America outnumbers other countries in publication number. Among the keywords examined, humans were the most used keyword, anxiety, food insecurity, and female. Research in the field of food insecurity and anxiety has increased in the last 5 years. The increased interest may be due to the socioeconomic crises that followed the COVID-19 pandemic and the difficulties individuals began to experience in accessing sufficient and quality food. Significant steps must be taken to ensure adequate, consistent and fairly shared food can be supplied globally in the face of growing pressure on food systems due to climate change to mitigate the negative physiological and psychological effects of food insecurity.

Keywords: food insecurity, anxiety, climate change, bibliometric, trends.

Biyopsikososyal Bir Stresör Olarak İnfantil Kolik: Anneler Üzerindeki Psikolojik Etkiler ve Erken Psiko-Eğitimsel Müdahalelerin Önemi

Dilem Öke

*European University of Lefke,
E-mail: doke@eul.edu.tr ORCID:0000-0001-6947-8000*

Özet: İnfantil kolik, yaşamın ilk aylarında görülen uzun süreli ve yatıştırılması güç ağlama nöbetleri ile karakterize edilen bir durum olup, geleneksel olarak kendiliğinden sınırlanan gastrointestinal veya nörogelişimsel bir sorun olarak ele alınmıştır. Gastrointestinal olgunlaşmamışlık, bağırsak mikrobiyotasındaki değişimler ve duyuşsal hassasiyet gibi biyolojik açıklamalar literatürde geniş yer bulsa da, artan disiplinlerarası bulgular kolik olgusunun daha geniş bir biyopsikososyal çerçevede değerlendirilmesi gerektiğini göstermektedir. Bu çalışma, infantil kolik annelerin ruh sağlığı üzerindeki psikolojik etkilerine ilişkin mevcut bilgileri sentezlemeyi ve erken dönem psiko-eğitsel destek yaklaşımlarına yönelik çıkarımları tartışmayı amaçlayan yapılandırılmış bir anlatı literatür incelemesi sunmaktadır. Bu kapsamda infantil kolik, maternal stres, doğum sonrası psikolojik belirtiler, anne-bebek etkileşimi, biyopsikososyal yaklaşımlar ve psiko-eğitsel müdahalelere odaklanan çalışmalar çok disiplinli akademik veri tabanlarında taranmıştır. Güncel literatürü yansıtabilmek amacıyla özellikle 2010–2026 yılları arasında yayımlanan çalışmalar öncelikli olarak incelenmiştir. Bulgular, kolikli bebeklerin annelerinin kolik olmayan bebeklerin annelerine kıyasla daha yüksek düzeyde kaygı, depresif belirtiler, uyku bozuklukları ve ebeveynlik stresi yaşadıklarını tutarlı biçimde göstermektedir. Süregelen ağlama atakları, annelerde uzun süreli fizyolojik stres tepkilerini tetikleyebilmekte, duygusal düzenlemeyi zorlaştırabilmekte ve ebeveynlik yeterliği algısını azaltabilmektedir. Daha ağır durumlarda ise maternal sıkıntı, ilişkisel geri çekilme, irritabilite ve doğum sonrası duygudurum güçlüklerine yönelik artmış bir kırılganlık ile ilişkili olabilmektedir. Bireysel psikolojik belirtilerin ötesinde, infantil kolik erken dönem ebeveyn-bebek ilişkileri açısından da önemli sonuçlar doğurmaktadır. Erken ebeveyn-bebek etkileşimi, bağlanma gelişimini destekleyen diadik senkroni ve birlikte düzenleme süreçlerine dayanmaktadır. Ancak kronik bebek huzursuzluğu koşullarında maternal stres tepkileri yüksek düzeyde devam edebilmekte ve bu durum duyarlı ebeveynlik tepkilerini azaltabilmektedir. Bu süreç, bebek huzursuzluğu ile maternal duygusal düzensizliğin karşılıklı olarak birbirini güçlendirdiği çift yönlü bir döngü oluşturabilir. Pediatrik fonksiyonel gastrointestinal araştırmalardaki güncel gelişmeler, psikolojik ve sosyal boyutların semptomların ortaya çıkışı ve şiddeti üzerinde etkili olduğunu giderek daha fazla kabul etmektedir. Bununla birlikte, kolik yönetimi çoğu zaman yalnızca semptomlara odaklanan ve bebeği merkeze alan yaklaşımlar ile sınırlı kalmakta, annenin psikolojik iyi oluşuna sistematik olarak yeterince yer verilmemektedir. Bu durum, bebek ve bakım veren ihtiyaçlarını birlikte ele alan bütüncül erken müdahale yaklaşımlarına duyulan gereksinimi ortaya koymaktadır. Biyopsikososyal kuram ve güncel psikolojik dayanıklılık yaklaşımlarından hareketle bu çalışma, infantil kolik yalnızca gastrointestinal bir sorun değil, aynı zamanda aile sistemini etkileyen bir stresör olarak ele alınabileceğini öne süren kavramsal bir model önermektedir. Bu modelde bebek huzursuzluğu,

maternal psikolojik kırılganlık ve çevresel stresörler karşılıklı etkileşim içerisindedir. Erken dönem psiko-eğitsel müdahaleler; maternal stres tepkilerinin normalleştirilmesi, baş etme becerilerinin güçlendirilmesi, ebeveyn öz-yeterliliğinin artırılması ve sağlıklı ebeveyn-bebek bağının desteklenmesi açısından koruyucu bir rol oynayabilir. Yapılandırılmış ebeveyn rehberliği, duygusal düzenleme desteği ve erişilebilir bilgilendirici müdahaleler stresin artmasını engelleyebilir ve işlevsel olmayan diadik döngüleri kesintiye uğratabilir. Sonuç olarak, infantil kolik biyopsikososyal bir olgu olarak yeniden kavramsallaştırılması; pediatri, ruh sağlığı profesyonelleri ve birinci basamak sağlık hizmetleri arasında disiplinlerarası iş birliğini teşvik eden önemli çıkarımlar sunmaktadır. Anne ruh sağlığı taramalarını ve erken psiko-eğitsel desteği içeren bütüncül bakım yaklaşımları, erken aile sistemlerinde psikolojik dayanıklılığın güçlendirilmesine ve önleyici ruh sağlığı stratejilerinin geliştirilmesine katkı sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: *infantil kolik, anne ruh sağlığı, doğum sonrası stres, biyopsikososyal model, psiko-eğitim, ebeveyn-bebek etkileşimi*

Infant Colic as a Biopsychosocial Stressor: Psychological Impact on Mothers and Implications for Early Psychoeducational Support

Dilem Öke

*European University of Lefke,
E-mail: doke@eul.edu.tr ORCID: 0000-0001-6947-8000*

Abstract: Infant colic, classically characterized by prolonged and inconsolable crying during the first months of life, has traditionally been conceptualized as a self-limiting gastrointestinal or neurodevelopmental condition. Although biological explanations such as gastrointestinal immaturity, altered gut microbiota, and sensory sensitivity have been widely discussed, increasing interdisciplinary evidence suggests that colic should be examined within a broader biopsychosocial framework. This study presents a structured narrative literature review aimed at synthesizing current knowledge on the psychological impact of infant colic on maternal mental health and discussing implications for early psychoeducational support. A targeted literature search was conducted across multidisciplinary academic databases focusing on infant colic, maternal stress, postpartum psychological symptoms, dyadic interaction, biopsychosocial perspectives, and psychoeducational interventions. Studies published between 2010 and 2026 were prioritized to ensure contemporary relevance. The findings consistently indicate that mothers of colicky infants experience elevated levels of anxiety, depressive symptoms, sleep disturbance, and parental stress compared to mothers of non-colicky infants. Persistent crying episodes may activate prolonged physiological stress responses, disrupt emotional regulation, and reduce perceived parenting competence. In more severe cases, maternal distress may contribute to relational withdrawal, irritability, and heightened vulnerability to postpartum mood difficulties. Beyond individual psychological symptoms, infant colic has important relational implications. Early parent–infant interaction relies heavily on dyadic synchrony and co-regulation processes that support attachment development. Under conditions of chronic

infant distress, maternal stress responses may remain heightened, potentially reducing sensitive responsiveness. This dynamic may create a bidirectional cycle in which infant distress and maternal dysregulation mutually reinforce one another. Recent developments in pediatric functional gastrointestinal research increasingly recognize that psychological and social dimensions shape symptom presentation and severity. However, routine pediatric management of colic often remains symptom-focused and infant-centered, with limited systematic attention to maternal psychological well-being. This gap highlights the need for integrative early interventions that address both infant and caregiver needs within a unified framework. Drawing upon biopsychosocial theory and contemporary resilience perspectives, this paper proposes a conceptual model in which infant colic is understood as a systemic family stressor rather than solely a gastrointestinal disturbance. Within this model, infant distress, maternal psychological vulnerability, and contextual stressors interact bidirectionally. Early psychoeducational interventions may serve as protective mechanisms by normalizing maternal stress reactions, enhancing coping strategies, strengthening parental self-efficacy, and supporting healthy parent–infant bonding. Structured parental guidance, emotional regulation support, and accessible informational interventions may reduce stress amplification processes and interrupt maladaptive dyadic cycles. Reconceptualizing infant colic as a biopsychosocial phenomenon has implications for interdisciplinary collaboration between pediatrics, mental health professionals, and primary healthcare systems. Integrative care approaches that incorporate maternal mental health screening and early psychoeducational support may contribute to preventive mental health strategies and strengthen resilience within early family systems.

Keywords: *infant colic, maternal mental health, postpartum stress, biopsychosocial model, psychoeducation, parent–infant interaction*

Belirsizlik Ortamında Enflasyon ve Kur Dinamiklerinin Karşı Olgusal Analizi Türkiye 2018 – 2023

Dr. Öğr. Üyesi Hilmi Karaalioğlu

¹Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi,

E-mail: hilmi.karaalioglu@alanya.edu.tr ORCID: 0000-0002-1620-5460

Özet: Bu çalışma, Türkiye verisi üzerinden kurgulanan karşı-olgusal (counterfactual) bir çerçeveye, para politikası belirsizliğinin makroekonomik oynaklık üzerindeki yapısal etkilerini incelemektedir. Literatürdeki çalışmalar belirsizliği çoğunlukla standart bir dışsal şok olarak kurgulayıp ortalama etkilere odaklanırken; belirsizliğin farklı (daha istikrarlı veya daha dalgalı) patikalar izlemesi durumunda ekonominin vereceği tepkileri inceleyen senaryo temelli analizler sınırlı kalmaktadır. Bu motivasyonla çalışmamız, halihazırda tahmin edilmiş dinamik ilişkiler üzerinden farklı belirsizlik senaryoları tasarlamakta ve ekonominin izleyebileceği alternatif rotaları simüle etmektedir. Analiz bulgularımız, para politikası belirsizliğinin arttığı durumlarda enflasyon ve döviz kuru oynaklığının belirgin şekilde tırmandığını teyit etmektedir. Buna karşın, daha öngörülebilir bir politika seti devrede olduğunda makroekonomik istikrarın belirgin şekilde iyileştiği görülmüştür. Karşı-olgusal senaryolarımız, belirsizlik şoklarının kısa vadeli büyüme maliyetlerinin sınırlı kalabileceğini, fakat orta vadede fiyat istikrarı ve dış denge üzerinde ciddi hasarlar bıraktığını ortaya koymaktadır.

Sonuç olarak, çalışmamız para politikasının etkinliğini yalnızca alınan kararların yönüyle değil, bu kararların içerdiği belirsizlik ve öngörülebilirlik boyutuyla değerlendirmekte; gelişmekte olan piyasalarda kurumsal tutarlılığın makroekonomik istikrar açısından önemli bir rol oynadığını göstermektedir

Anahtar Kelimeler: politika belirsizliği volatilitesi, enflasyon dinamikleri, döviz kuru geçişkenliği, karşı-olgusal simülasyon.

A Counterfactual Analysis of Inflation and Exchange Rate Dynamics under Policy Uncertainty: Evidence from Turkey (2018–2023)

Dr. Öğr. Üyesi Hilmi Karaalioğlu

¹Alanya Alaaddin Keykubat University,

E-mail: hilmi.karaalioglu@alanya.edu.tr , ORCID: 0000-0002-1620-5460

Abstract: This study examines the structural effects of monetary policy uncertainty on macroeconomic volatility in Turkey within a counterfactual framework. Much of the existing literature treats uncertainty as an exogenous shock and focuses mainly on estimating its average effects on macroeconomic outcomes. However, relatively few studies explore how the economy might respond under alternative uncertainty paths, such as more stable or more volatile policy environments.

Motivated by this gap, the present study constructs several alternative uncertainty scenarios based on previously estimated dynamic relationships and simulates how key macroeconomic

variables would evolve under these different policy environments. The findings indicate that increases in monetary policy uncertainty are associated with a noticeable rise in both inflation volatility and exchange rate fluctuations. In contrast, a more predictable policy environment appears to be associated with significantly improved macroeconomic stability.

The counterfactual simulations further suggest that while uncertainty shocks may impose only limited costs on short-term economic growth, they can generate substantial medium-term damage in terms of price stability and external balance. Overall, the results highlight that the effectiveness of monetary policy should not be evaluated solely in terms of the direction of policy decisions, but also in terms of the degree of uncertainty and predictability embedded in those decisions. In this sense, institutional consistency and policy credibility appear to play a critical role in maintaining macroeconomic stability in emerging market economies.

Keywords: *Monetary policy uncertainty, inflation dynamics, exchange rate pass-through, counterfactual simulation.*

Sınıf Duvarlarının Ötesinde Öğrenme: EBA Okul Dışı Öğrenme Platformu Üzerine Bir Değerlendirme

Dr. Öğr. Üyesi Muhammet Emin Türkoğlu

*Afyon Kocatepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Bölümü,
E-mail: mturkoglu@aku.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0003-3883-3414>*

Özet: Bu çalışmanın amacı, EBA Okul Dışı Öğrenme Platformunun yapısını, içerik özelliklerini ve öğretim süreçlerine sağlayabileceği potansiyel katkıları inceleyerek platforma ilişkin betimsel bir değerlendirme sunmaktır. Geleneksel eğitim anlayışı uzun yıllar boyunca öğrenmeyi büyük ölçüde sınıf ortamı ile sınırlı bir süreç olarak ele almıştır. Ancak çağdaş eğitim yaklaşımları, öğrenmenin yalnızca derslik içinde gerçekleşen bir etkinlik olmadığını vurgulamaktadır. Bu bağlamda okul dışı öğrenme ortamları, öğrencilerin deneyimleyerek öğrenmelerine imkân sağlayan önemli pedagojik fırsatlar sunmaktadır. Müze, bilim merkezi, tarihî mekân, doğa alanı veya üretim tesisleri gibi çevresel öğrenme alanları, öğrencilerin teorik bilgileri gerçek yaşam bağlamında gözlemleyebilmesine katkı sağlamaktadır. Türkiye’de okul dışı öğrenme anlayışının kurumsal bir çerçevede desteklenmesi amacıyla Millî Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen Okul Dışı Öğrenme Ortamları Dijital Platformu, öğrenme süreçlerinin sınıfın fiziksel sınırlarının ötesine taşınmasını hedefleyen önemli bir dijital eğitim girişimidir. Eğitim Bilişim Ağı (EBA) altyapısı üzerinde geliştirilen bu platform, öğretmenlerin ders konularını çevresel öğrenme fırsatlarıyla ilişkilendirmesine imkân tanımaktadır.

Bu çalışma doküman incelemesine dayalı betimsel bir nitel araştırmadır. Araştırma kapsamında EBA Okul Dışı Öğrenme Platformu sistematik biçimde incelenmiştir. Platformun yapısı, içerik türleri, öğretmenlere sunulan materyaller ve öğrenme ortamlarının kapsamı analiz edilmiştir. İnceleme sonuçları, platformun öğretmenlerin ders içerikleriyle ilişkilendirebileceği geniş bir okul dışı öğrenme ağı sunduğunu göstermektedir. Platform aracılığıyla öğretmenler müze, kütüphane, bilim merkezi, tarihî mekân, doğa alanı gibi çeşitli öğrenme ortamlarını ders konularıyla ilişkilendirerek planlama yapabilmektedir. Bu durum, öğrenme süreçlerinin yalnızca teorik bilgi aktarımıyla sınırlı kalmamasına ve öğrencilerin gerçek yaşam deneyimleriyle desteklenmesine katkı sağlamaktadır. Bu materyaller öğretmenlerin okul dışı öğrenme deneyimlerini pedagojik açıdan daha sistematik biçimde planlamalarına yardımcı olmaktadır. Platformun içerik kapsamının oldukça geniş olduğu görülmektedir. Türkiye genelinde 81 ilde yer alan 5817 okul dışı öğrenme ortamı, 240.753 öğrenme çıktısı ile ilişkilendirilmiştir. Platformda ayrıca 87 etkinlik planı ve öğretmenlerin planlama süreçlerinde yararlanabileceği bir öğretmen rehber kitabı bulunmaktadır.

Sonuç olarak, EBA Okul Dışı Öğrenme Platformunun Türkiye’de öğrenme ortamlarının çeşitlendirilmesine katkı sağlayabilecek önemli bir dijital eğitim girişimi olduğunu göstermektedir. Bu yaklaşım aynı zamanda Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli’nin öngördüğü bütüncül eğitim anlayışıyla uyum göstermektedir. Platform, öğretmenlerin derslerini çevresel öğrenme fırsatlarıyla zenginleştirmesine ve öğrencilerin bilgiyi gerçek yaşam bağlamında

deneyimleyerek öğrenmesine olanak tanımaktadır. Bu yönüyle platform, öğrenmeyi sınıfın fiziksel sınırlarının ötesine taşıyan deneyim temelli bir eğitim yaklaşımını desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler: okul dışı öğrenme, EBA, dijital öğrenme platformları, deneyimsel öğrenme, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli

Learning Beyond the Classroom Walls: An Evaluation of the EBA Out-of-School Learning Platform

Dr. Öğr. Üyesi Muhammet Emin Türkoğlu

Afyon Kocatepe University, Faculty of Education, Department of Educational Sciences

E-mail: mturkoglu@aku.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0003-3883-3414>

Abstract: The aim of this study is to present a descriptive evaluation of the EBA Out-of-School Learning Platform by examining its structure, content features, and potential contributions to teaching and learning processes. Traditional approaches to education have long considered learning primarily as a process confined to the classroom environment. However, contemporary educational perspectives emphasize that learning does not occur only within classroom settings. In this context, out-of-school learning environments provide important pedagogical opportunities that enable students to learn through experience. Environmental learning spaces such as museums, science centers, historical sites, natural environments contribute to students' ability to observe and interpret theoretical knowledge within real-life contexts. In Türkiye, the Out-of-School Learning Environments Digital Platform, developed by the Ministry of National Education, represents an important digital educational initiative aimed at extending learning beyond the physical boundaries of the classroom. Developed within the infrastructure of the Education Information Network (EBA), this platform enables teachers to connect course topics with various environmental learning opportunities.

This study is a qualitative and descriptive research, based on document analysis. Within the scope of the research, the EBA Out-of-School Learning Platform was systematically examined, and the platform's structure, types of content, materials provided for teachers, and the scope of learning environments were analyzed. The findings indicate that the platform provides a broad network of out-of-school learning environments that teachers can integrate with their course content. Through the platform, teachers can plan learning activities by linking course topics with various environments such as museums, libraries, science centers, historical sites, natural areas. This contributes to moving learning beyond the mere transfer of theoretical knowledge and supports students' learning through real-life experiences. The materials provided on the platform also help teachers plan out-of-school learning experiences in a more systematic and pedagogically structured way. The content scope of the platform is notably extensive. Across the 81 provinces of Türkiye, 5,817 out-of-school learning environments have been identified and associated with 240,753 learning outcomes. In addition, the platform includes 87 activity plans as well as a teacher guidebook that supports teachers in planning instructional activities.

In conclusion, the EBA Out-of-School Learning Platform can be considered a significant digital educational initiative that contributes to diversifying learning environments in Türkiye. This approach is also consistent with the holistic educational perspective emphasized in the Century of Türkiye Maarif Model. The platform enables teachers to enrich their lessons with environmental learning opportunities and allows students to experience knowledge within real-life contexts. In this regard, the platform supports an experiential learning approach that extends learning beyond the physical boundaries of the classroom.

Keywords: *out-of-school learning, EBA, digital learning platforms, experiential learning, the Century of Türkiye Maarif Model*

TÜRKLERDE SPOR

ESRA ALTUN¹, Prof. Dr. Mehmet DALKILIÇ²

¹Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi,
E-mail: altunesra70100@gmail.com, ORCID: 0009-0007-7524-3655
²Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi,
E-mail: m.dalkilic@hotmail.com, ORCID: 0000-0002-0776-7365

Özet: Türklerde spor olgusu, tarihsel süreç içerisinde toplumsal yapının şekillenmesinde önemli bir role sahip olan kültürel ve sosyal bir faaliyet alanı olarak gelişmiştir. Spor, Türk toplumunda yalnızca fiziksel performansın artırılmasına yönelik bir etkinlik olmaktan öte, yaşam biçimini destekleyen, bireysel karakter gelişimine katkı sağlayan ve toplumsal dayanışmayı güçlendiren stratejik bir unsur olarak değerlendirilmiştir. Türk spor kültürünün temelleri, hareket temelli yaşam pratiğinin zorunlu kıldığı fiziksel yeterlilik anlayışı üzerine kurulmuştur.

Türklerin tarihsel yaşam koşulları, özellikle dayanıklılık, çeviklik ve mücadele gücü gerektiren spor aktivitelerinin gelişimini desteklemiştir. Geleneksel spor disiplinleri, bireyin fiziksel kapasitesini artırmanın yanı sıra toplumsal düzenin korunmasına yönelik eğitimsel bir işlev de üstlenmiştir. Ata binme, okçuluk ve güreş gibi spor dalları, Türk toplumunda hem savaş becerilerinin geliştirilmesinde hem de kültürel değerlerin nesilden nesile aktarılmasında önemli araçlar olarak kabul edilmiştir. Bu spor pratikleri, aynı zamanda sosyal statü, cesaret ve disiplin kavramlarının toplumsal algı içerisinde karşılık bulmasına katkı sağlamıştır.

Modernleşme süreci ile birlikte spor faaliyetleri kurumsal bir yapıya dönüşmeye başlamış, ulusal spor politikaları kapsamında sistematik uygulamalar geliştirilmiştir. Cumhuriyet döneminde sporun yaygınlaştırılması ve beden eğitiminin toplum genelinde benimsenmesi hedeflenmiş; bu yaklaşım doğrultusunda spor, toplumsal kalkınma ve modernleşme sürecinin önemli bileşenlerinden biri olarak ele alınmıştır. Bu dönemde sporun gelişiminde Mustafa Kemal Atatürk'ün beden eğitimi ve sağlıklı toplum vizyonu etkili olmuştur.

Sonuç olarak Türklerde spor, tarihsel süreklilik gösteren kültürel bir miras unsuru olup, geleneksel değerler ile modern spor anlayışının sentezlendiği dinamik bir yapı sergilemektedir. Sporun Türk toplumundaki yeri, bireysel gelişim, toplumsal bütünleşme ve kültürel aktarım süreçlerine sağladığı katkılar açısından önemini korumaktadır.

Anahtar Kelimeler: spor, spor tarihi, kültür

SPORTS IN TURKISH CULTURE

ESRA ALTUN¹, Prof. Dr. Mehmet DALKILIÇ²

¹Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi,
E-mail: altunesra70100@gmail.com, ORCID: 0009-0007-7524-3655

²Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi,
E-mail: m.dalkilic@hotmail.com, ORCID: 0000-0002-0776-7365

Abstract: The concept of sports among the Turks has historically developed as an important cultural and social activity that played a significant role in shaping social structure. Rather than being considered merely as a physical performance-oriented activity, sports in Turkish society have been evaluated as a strategic element supporting lifestyle patterns, contributing to personality development, and strengthening social cohesion. The foundations of Turkish sport culture were established on the understanding of physical competence shaped by a movement-based way of life.

The historical living conditions of the Turks supported the development of sports activities that required endurance, agility, and combat strength. Traditional sports disciplines not only contributed to improving physical capacity but also served educational functions in preserving social order. Activities such as horseback riding, archery, and wrestling were regarded as essential components in developing military skills and transferring cultural values across generations. These practices also contributed to the social perception of courage, discipline, and social status within the community.

With the modernization process, sports activities gradually transformed into institutionalized structures, and systematic implementations were developed within the framework of national sports policies. During the Republican period, the dissemination of sports and the adoption of physical education across society became important objectives. In this context, sports were considered one of the key components of social development and modernization. The vision of healthy society and physical education emphasized by Mustafa Kemal Atatürk had a significant impact on the development of sports in this period.

In conclusion, sports among the Turks represent a culturally rooted heritage that demonstrates continuity throughout history. Turkish sport culture reflects a dynamic structure that synthesizes traditional values with modern sport understanding. Sports maintain their importance in Turkish society in terms of supporting individual development, social integration, and cultural transmission processes.

Keywords: *sports, sports history, culture*

9–13 Yaş Grubu Çocuklarda Dijital Ekran Bağımlılığı ve Fiziksel Aktivite Tutumlarının İncelenmesi

Faruk Nafiz KÖSE

*Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı,
E-mail: faruknafizkose@gmail.com ORCID: 0009-0001-1275-0920*

Özet: Dijital teknolojilerin hızlı gelişimi çocukların günlük yaşam alışkanlıklarında önemli değişimlere yol açmış ve ekran temelli etkinlikler çocukların serbest zaman aktivitelerinde giderek daha fazla yer almaya başlamıştır. Akıllı telefon, tablet, bilgisayar ve televizyon gibi dijital ekranlı cihazların kullanımının yaygınlaşması özellikle çocukluk döneminde dijital ekran bağımlılığı riskini artırabilmektedir. Artan ekran kullanımı çocukların fiziksel aktiviteye ayırdıkları zamanın azalmasına ve sedanter yaşam davranışlarının yaygınlaşmasına neden olabilmektedir. Bu durum çocukların fiziksel ve psikososyal gelişimleri açısından çeşitli riskler doğurabilmektedir. Bu nedenle çocuklarda dijital ekran bağımlılığı ile fiziksel aktivite tutumlarının birlikte incelenmesi, çocukların yaşam tarzı davranışlarının anlaşılması açısından önemli bir araştırma alanı oluşturmaktadır.

Bu araştırmanın amacı, 9–13 yaş grubundaki çocuklarda dijital ekran bağımlılığı ile fiziksel aktiviteye yönelik tutumların; cinsiyet, yaş, aylık hane gelir düzeyi, kendisine ait oda varlığı ve günlük dijital ekran süresi gibi değişkenler açısından incelenmesi ve dijital ekran bağımlılığı ile fiziksel aktivite tutumları arasındaki ilişkinin belirlenmesidir.

Araştırma nicel araştırma yaklaşımı kapsamında ilişkisel tarama modelinde gerçekleştirilmiştir. Çalışma grubunu 2025–2026 eğitim öğretim yılında Niğde il merkezine bağlı üç köy ilkokulu ve ortaokulunda öğrenim gören toplam 205 öğrenci ve ebeveynleri oluşturmaktadır. Katılımcıların %50,73’ü erkek ($n = 104$) ve %49,27’si kızdır ($n = 101$). Katılımcı öğrencilerin yaş ortalaması 11’dir. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından hazırlanan kişisel bilgi formunun yanı sıra Cansu Furuncu (2019) tarafından geliştirilen Problemlili Medya Kullanım Ölçeği (Kısa Form) ve Osman Uyhan vd. (2023) tarafından geliştirilen Çocuk ve Gençlerde Fiziksel Aktivite Tutum Ölçeği kullanılmıştır.

Araştırmada elde edilen veriler SPSS 26.0 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin normal dağılıma uygunluğu Kolmogorov–Smirnov ve Shapiro–Wilk testleri ile incelenmiş ve verilerin normal dağılım göstermediği belirlenmiştir. Bu nedenle iki kategorili değişkenlerin analizinde Mann–Whitney U testi, üç ve daha fazla kategorili değişkenlerin analizinde Kruskal–Wallis H testi kullanılmıştır. Ayrıca değişkenler arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla Spearman korelasyon analizi uygulanmıştır. Araştırmada istatistiksel anlamlılık düzeyi $p < .05$ olarak kabul edilmiştir.

Araştırma bulguları incelendiğinde problemlili medya kullanım puanlarının yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermediği belirlenmiştir ($\chi^2 = 5.04$, $p > .05$). Benzer şekilde problemlili medya kullanım puanlarının aylık hane gelir düzeyine göre anlamlı biçimde farklılaşmadığı

görülmüştür ($\chi^2 = 7.05$, $p > .05$). Kendisine ait oda varlığı değişkenine göre yapılan Mann–Whitney U testi sonuçları incelendiğinde de problemli medya kullanım puanları açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($U = 3102$, $p > .05$).

Çocuk ve gençlerde fiziksel aktivite tutum puanlarının incelenen değişkenlere göre dağılımı değerlendirildiğinde cinsiyet ($U = 5119$, $p > .05$), yaş ($\chi^2 = 2.67$, $p > .05$), aylık hane gelir düzeyi ($\chi^2 = 3.72$, $p > .05$), kendisine ait oda varlığı ($U = 3685$, $p > .05$) ve dijital ekranda geçirilen süre ($\chi^2 = 6.83$, $p > .05$) değişkenlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmadığı saptanmıştır.

Buna karşılık problemli medya kullanım puanlarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı biçimde farklılaştığı belirlenmiştir. Yapılan Mann–Whitney U testi sonucunda erkek öğrencilerin dijital ekran bağımlılığı puanlarının kız öğrencilere göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir ($U = 4620$, $p < .05$). Bu farklılığın düşük düzeyde bir etki büyüklüğüne sahip olduğu görülmektedir. Ayrıca dijital ekranda geçirilen süre ile problemli medya kullanım puanları arasındaki ilişki Kruskal–Wallis H testi ile incelenmiş ve ekran süresi grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunduğu belirlenmiştir ($\chi^2 = 13.92$, $p < .05$). Yapılan post hoc analiz sonuçları, günlük ekran süresi 0–30 dakika olan öğrencilerin dijital bağımlılık puanlarının, günlük ekran süresi 3 saat ve 4 saat olan öğrencilere göre daha düşük olduğunu göstermiştir.

Bununla birlikte problemli medya kullanımı ile fiziksel aktivite tutumları arasındaki ilişki Spearman korelasyon analizi ile incelenmiş ve iki değişken arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($r = -.07$, $p > .05$).

Sonuç olarak araştırma bulguları çocuklarda dijital ekran bağımlılığı düzeyinin özellikle cinsiyet ve günlük ekran süresi değişkenlerine göre anlamlı farklılıklar gösterdiğini ortaya koymaktadır. Erkek öğrencilerin dijital bağımlılık puanlarının daha yüksek olması ve ekran süresi arttıkça bağımlılık puanlarının yükselmesi, ekran kullanım süresinin dijital bağımlılık riskini artıran önemli bir faktör olduğunu göstermektedir. Buna karşın çocukların fiziksel aktiviteye yönelik tutumlarının incelenen demografik değişkenlerden anlamlı düzeyde etkilenmediği ve dijital ekran bağımlılığı ile fiziksel aktivite tutumları arasında anlamlı bir ilişki bulunmadığı belirlenmiştir. Bu doğrultuda çocuklarda sağlıklı yaşam davranışlarının desteklenmesi amacıyla dijital ekran kullanımının dengelenmesi, ebeveyn denetiminin artırılması ve çocukların fiziksel aktiviteye katılımını teşvik eden eğitimsel ve sosyal programların geliştirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: dijital ekran bağımlılığı, problemli medya kullanımı, fiziksel aktivite tutumu, çocuklar, teknoloji kullanımı

An Examination of Digital Screen Addiction and Physical Activity Attitudes Among Children Aged 9–13

Faruk Nafiz KÖSE

Department of Physical Education and Sports Sciences

Niğde Ömer Halisdemir University,

E-mail: faruknafizkose@gmail.com ORCID: 0009-0001-1275-0920

Abstract: The rapid development of digital technologies has led to significant changes in children's daily life habits, and screen-based activities have increasingly become a prominent part of children's leisure time. The widespread use of digital screen devices such as smartphones, tablets, computers, and televisions may increase the risk of digital screen addiction, particularly during childhood. Increased screen exposure may reduce the time children allocate to physical activity and contribute to the spread of sedentary lifestyle behaviors. This situation may pose various risks to children's physical and psychosocial development. Therefore, examining digital screen addiction and physical activity attitudes together in children constitutes an important area of research for understanding children's lifestyle behaviors.

The aim of this study is to examine digital screen addiction and attitudes toward physical activity among children aged 9–13 in terms of variables such as gender, age, monthly household income level, having a personal room, and daily digital screen time, and to determine the relationship between digital screen addiction and physical activity attitudes. The study was conducted using a relational survey model within the framework of a quantitative research approach. The study group consisted of a total of 205 students and their parents studying in three village primary and secondary schools affiliated with the city center of Niğde during the 2025–2026 academic year. Of the participants, 50.73% were male ($n = 104$) and 49.27% were female ($n = 101$). The average age of the participating students was 11 years. In addition to a personal information form prepared by the researchers, the Problematic Media Use Scale (Short Form) developed by Cansu Furuncu (2019) and the Physical Activity Attitude Scale for Children and Adolescents developed by Osman Uyhan et al. (2023) were used as data collection instruments.

The data obtained in the study were analyzed using the SPSS 26.0 statistical package program. The normality of the data distribution was examined using the Kolmogorov–Smirnov and Shapiro–Wilk tests, and it was determined that the data did not follow a normal distribution. Therefore, the Mann–Whitney U test was used for the analysis of variables with two categories, and the Kruskal–Wallis H test was used for variables with three or more categories. In addition, Spearman correlation analysis was conducted to determine the relationships between variables. The level of statistical significance was accepted as $p < .05$.

The findings of the study revealed that problematic media use scores did not show a statistically significant difference according to the age variable ($\chi^2 = 5.04$, $p > .05$). Similarly, problematic media use scores did not significantly differ according to monthly household income level ($\chi^2 = 7.05$, $p > .05$). The results of the Mann–Whitney U test conducted according to the presence

of a personal room also indicated no statistically significant difference in problematic media use scores ($U = 3102$, $p > .05$). When the distribution of physical activity attitude scores among children and adolescents was examined according to the variables, it was found that there were no statistically significant differences according to gender ($U = 5119$, $p > .05$), age ($\chi^2 = 2.67$, $p > .05$), monthly household income level ($\chi^2 = 3.72$, $p > .05$), having a personal room ($U = 3685$, $p > .05$), and daily screen time ($\chi^2 = 6.83$, $p > .05$). However, problematic media use scores were found to differ significantly according to the gender variable. The results of the Mann–Whitney U test showed that male students had higher digital screen addiction scores compared to female students ($U = 4620$, $p < .05$). This difference was observed to have a low effect size. Furthermore, the relationship between daily digital screen time and problematic media use scores was examined using the Kruskal–Wallis H test, and a statistically significant difference was found between screen time groups ($\chi^2 = 13.92$, $p < .05$). Post hoc analysis indicated that students who spent 0–30 minutes per day on digital screens had lower digital addiction scores compared to those who spent 3 hours and 4 hours per day. In addition, the relationship between problematic media use and physical activity attitudes was examined using Spearman correlation analysis, and no statistically significant relationship was found between the two variables ($r = -.07$, $p > .05$).

In conclusion, the findings of the study indicate that the level of digital screen addiction among children differs significantly according to gender and daily screen time variables. The higher digital addiction scores observed among male students and the increase in addiction scores as screen time increases suggest that screen usage duration is an important factor increasing the risk of digital addiction. On the other hand, physical activity attitudes of children were not significantly affected by the examined demographic variables, and no significant relationship was found between digital screen addiction and physical activity attitudes. In this context, it is recommended that digital screen use be balanced, parental supervision be strengthened, and educational and social programs that encourage children's participation in physical activity be developed in order to support healthy lifestyle behaviors among children.

Keywords: *digital screen addiction, problematic media use, physical activity attitudes, children, technology use*

Engelli Bireylerin Yaşamında Mekanların Etkisi: Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Yürüme Engelli Bireylerin Karşılaştıkları Engeller ve Çözüm Önerileri*

Fatma Nur Aktaş¹, Muhammed Sefa Aslanbaba² Doç.Dr.Adem Varol³

¹ Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, İç Mimarlık Bölümü Lisans Öğrencisi
Nevşehir/Türkiye, aktasfatmanur05@gmail.com 0009-0008-3094-3516

² Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, İç Mimarlık Bölümü Lisans Öğrencisi
Nevşehir/Türkiye, m.sefaaslanbaba@gmail.com

³ Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, İç Mimarlık Bölümü Nevşehir/Türkiye,
ademvarol@nevsehir.edu.tr: 0000-0002-7586-2911

Özet: Erişilebilir ve sürdürülebilir kampüs tasarımı, üniversitelerde öğrencilerin her alanda eşit fırsatlara sahip olmasını destekleyen, toplumsal kapsayıcılığı güçlendiren ve öğrenme deneyimini zenginleştiren bütüncül bir yaklaşımdır. Bu tasarım anlayışı, yalnızca fiziksel mekanları düzenlemekle kalmayıp eğitimde fırsat eşitliğini artırarak üniversite topluluğunun bütünleşmesine katkı sağlamaktadır. Günümüzde eğitimde fırsat eşitliği ve sürdürülebilir erişilebilirlik, bireylerin toplumsal, sosyal ve fiziksel açıdan eğitim süreçlerinden eşit biçimde yararlanabilmesi açısından büyük bir önem taşımaktadır; üniversite kampüsleri, öğrenme faaliyetlerinin yürütüldüğü alanlar olmanın ötesinde, sosyal etkileşimin ve toplumsal bütünleşmenin gerçekleştiği temel mekânlar olarak öne çıkmaktadır. Bununla birlikte, özellikle yürüme engelli bireyler açısından standartlara uygun olmayan rampalar, yetersiz asansör ölçüleri, kot farkları, dar dolaşım alanları ve yönlendirme eksiklikleri hem akademik hem de sosyal yaşama katılımı sınırlamakta ve bireylerin eğitimde fırsat eşitliğinden tam olarak yararlanmasını kısıtlamaktadır. Bu doğrultuda, çalışmanın amacı, yürüme engelli bireylerin kampüs deneyimlerini inceleyerek fiziksel ve sosyal engelleri kapsamlı biçimde analiz etmek ve bu analizler doğrultusunda sürdürülebilir, kapsayıcı ve erişilebilir mekân tasarımı önerileri geliştirmektir. Araştırma kapsamında eğitim fakültesinde öğrenim görmüş 3 kişiyle çevrimiçi / yüz yüze yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirildi, katılımcıların karşılaştığı fiziksel kısıtlamalar, sosyal etkileşim deneyimleri ve mekânsal kullanım pratikleri detaylı şekilde incelenmiştir. Elde edilen veriler NVivo yazılımı kullanılarak analiz edilip tekrar eden problem alanları ve ortak konular belirlenmiştir. Ayrıca, Eğitim Fakültesi'ne ait mevcut kat planları AutoCAD ortamında incelenip mekânsal analiz yapılmıştır. Dolaşım şemaları, rampa eğimleri, kapı genişlikleri, asansör konumları ve erişim aksları, evrensel tasarım ilkeleri ve yürürlükteki yönetmelik standartları doğrultusunda değerlendirilmiş, standartlara uymayan ve erişilebilirliği kısıtlayan alanlar tespit edilmiştir. Kullanıcı görüşleri ile mekânsal analiz bulguları karşılaştırılarak fiziksel çevre ile kullanıcı deneyimi arasındaki bütüncül ilişki ortaya konmuştur. Bu öneriler arasında dolaşım sürekliliğinin sağlanması, kot farklılıklarının yeniden düzenlenmesi, yönlendirme ve bilgilendirme sistemlerinin iyileştirilmesi, sosyal etkileşimi destekleyen mekânsal organizasyon kararları ile tekerlekli sandalye kullanıcıları için uygun

*Bu çalışma 2209-A Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme Programı kapsamında 2024 yılı 1. döneminde desteklenen 1919B012444522 başvuru numarası ile desteklenmiştir.

rampalar ve asansörler yer almakta olup önerilen düzenlemeler yalnızca teknik standartları karşılamakla kalmayıp kullanıcı deneyimini de ön planda tutmaktadır. Araştırmanın bütüncül yaklaşımı, yalnızca mevcut kampüslerdeki eksikliklerin belirlenmesine katkı sağlamakla kalmayıp üniversitelerde erişilebilirlik politikalarının geliştirilmesine ve kampüslerin daha kapsayıcı hâle gelmesine rehberlik etmektedir. Sosyal ve fiziksel engellerin eş zamanlı ele alınması, sürdürülebilir ve kapsayıcı mekân tasarımı güçlendirirken yürüme engelli bireylerin akademik başarılarını ve toplumsal katılımlarını artırarak eğitimde fırsat eşitliğini desteklemekte ve üniversite ortamlarının daha erişilebilir, kapsayıcı ve sürdürülebilir bir şekilde tasarlanmasına olanak tanımaktadır. Elde edilen bulgular, yalnızca ilgili fakülteler için değil, diğer yükseköğretim kurumları için de model oluşturabilecek nitelikte olup hem fiziksel düzenlemeler hem de sosyal etkileşimi destekleyen stratejiler açısından kapsamlı bir çerçeve sunmaktadır. Böylece araştırma, kampüs tasarımında evrensel tasarım ilkelerinin önemini vurgulamakta, eğitim politikalarının geliştirilmesine somut veriler sağlamaktadır; yürüme engelli bireylerin eğitim ve sosyal yaşamdaki bağımsızlıklarını artırarak hem bireysel hem de kurumsal düzeyde kapsayıcılığı güçlendiren bir model önerisi ortaya koymaktadır. Bu yaklaşım, üniversite ortamlarının daha erişilebilir, kapsayıcı ve sürdürülebilir bir şekilde tasarlanmasına rehberlik ederek geleceğin eğitim modelleri için sağlam bir temel oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: evrensel tasarım, erişilebilirlik, sürdürülebilir kampüs, yürüme engelli bireyler, engelsiz üniversite, kapsayıcı mekân

The Impact of Spaces on the Lives of Individuals with Disabilities: Obstacles Faced by Individuals with Mobility Disabilities and Proposed Solutions at Nevşehir Hacı Bektaş Veli University

Fatma Nur Aktaş¹, Muhammed Sefa Aslanbaba², Doç.Dr.Adem Varol³

¹ Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, İç Mimarlık Bölümü Lisans Öğrencisi
Nevşehir/Türkiye, aktasfatmanur05@gmail.com 0009-0008-3094-3516

² Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, İç Mimarlık Bölümü Lisans Öğrencisi
Nevşehir/Türkiye, m.sefaaslanbaba@gmail.com

³ Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, İç Mimarlık Bölümü Nevşehir/Türkiye,
ademvarol@nevsehir.edu.tr: 0000-0002-7586-2911

Abstract: Accessible and sustainable campus design is a holistic approach that supports students in having equal opportunities in all areas, strengthens social inclusion and enriches the learning experience. This design approach not only organizes physical spaces but also contributes to the integration of the university community by enhancing educational equity. In contemporary education, equality of opportunity and sustainable accessibility are of great importance for individuals to benefit equally from educational processes in social societal, and physical aspects. University campuses emerge not only as spaces where learning activities take place but also as essential areas where social interaction and societal integration occur. However, for individuals with mobility impairments, non-compliant ramps, insufficient elevator dimensions, level differences, narrow circulation areas and lack of signage restrict both academic and social participation, limiting the full benefit from educational opportunities. Accordingly, the aim of this study is to examine the campus experiences of individuals with

mobility impairments, to comprehensively analyze physical and social barriers and to develop sustainable, inclusive and accessible spatial design recommendations based on these analyses. The research was conducted with three students from the Faculty of Education through semi-structured interviews, both online and face-to-face. Participants' experiences regarding physical constraints, social interaction and spatial usage practices were examined in detail. The collected data were analyzed using NVivo software to identify recurring problem areas and common themes. Additionally, the existing floor plans of the Faculty of Education were examined in AutoCAD and a spatial analysis was conducted. Circulation diagrams, ramp slopes, door widths, elevator locations and access routes were evaluated according to universal design principles and current regulatory standards, identifying areas that limit accessibility and do not meet standards. By comparing user feedback with spatial analysis findings, the holistic relationship between the physical environment and user experience was revealed. The proposed recommendations include ensuring circulation continuity, reorganizing level differences, improving wayfinding and information systems, spatial organization decisions that support social interaction, and ramps and elevators suitable for wheelchair users. These proposals not only meet technical standards but also prioritize user experience. The holistic approach of this research contributes not only to identifying deficiencies in existing campuses but also guides the development of accessibility policies in universities, making campuses more inclusive. Addressing social and physical barriers simultaneously strengthens sustainable and inclusive spatial design, enhancing the academic success and social participation of individuals with mobility impairments while supporting equality of opportunity in education. The findings provide a comprehensive framework that can serve as a model not only for the relevant faculties but also for other higher education institutions, encompassing both physical arrangements and strategies that support social interaction. Thus, the study emphasizes the importance of applying universal design principles in campus planning, provides concrete data for the development of educational policies and presents a model proposal that strengthens inclusion at both individual and institutional levels by increasing the independence of individuals with mobility impairments in educational and social life. This approach guides the design of university environments to be more accessible, inclusive, and sustainable, forming a solid foundation for future educational models.

Keywords: *universal design, accessibility, sustainable campus, individuals with mobility impairments, barrier-free university, inclusive space*

*Bu çalışma 2209-A Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme Programı kapsamında 2024 yılı 1. döneminde desteklenen 1919B012444522 başvuru numarası ile desteklenmiştir.

Türkiye’de Kamu Borçlanması ve Ekonomik Büyüme İlişkisi: 2000Q4-2025Q2 Dönemi İçin Eşbütünleşme Analizi

Kıvanç EKŞİ

*Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İktisat Doktora Programı,
E-mail: eksikivanc@gmail.com ORCID: 0000-0002-4287-5943*

Özet: Kamu borçlanması ve ekonomik büyüme arasındaki ilişki literatürde üzerinde uzlaşa sağlanamamış bir konuyu oluşturmaktadır. Özellikle yüksek borç seviyelerinin büyüme üzerinde negatif etki oluşturabileceği görüşü, gerçekleştirilen ampirik çalışmalarla yeniden gündeme gelmiştir. Ancak, Türkiye ekonomisi özelinde ve özellikle 2000 sonrasında kapsayan dönem için ele alındığında ampirik çalışmaların sınırlı olduğu dikkat çekmektedir.

Bu çalışma, Türkiye’de 2000Q4-2025Q2 döneminde kamu net borç stokunun GSYH’ye oranı ile reel ekonomik büyüme arasındaki kısa ve olası uzun dönemli ilişkileri ARDL sınır testi yaklaşımı çerçevesinde analiz etmektedir. Birim kök testleri sonucunda değişkenlerin farklı bütünsel (durağanlık) derecelerine sahip olduğu belirlenmiş, ARDL sınır testi neticesinde de değişkenler arasında uzun dönemli eşbütünleşme ilişkisinin var olduğu gözlenmiştir.

Elde edilen kısa dönem hata düzeltme modeli (ECM) bulguları, kamu net borç stokundaki artışların ekonomik büyümeyi kısa vadede negatif bir yönde etkilediği sonucunu göstermektedir. Hata düzeltme mekanizmasının negatif ve istatistiksel olarak anlamlı olması ise kısa dönemli dengesizliklerin zamanla uzun döneme doğru düzeldiğini ifade etmektedir. Bu sonuçlar, kamu borçlanma dinamiklerinin ekonomik büyüme üzerinde özellikle kısa vadeli etkiler taşıdığını göstermekte, borç stokunun yönetimi ve mali politikaların tasarımı açısından politika yapıcılar için önemli ipuçları sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: kamu borçlanması, ekonomik büyüme, ARDL sınır testi, eşbütünleşme, error correction model (ECM), Türkiye ekonomisi

The Relationship Between Public Debt and Economic Growth in Turkey: Cointegration Analysis for the Period 2000Q4-2025Q2

Kıvanç EKŞİ

*Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İktisat Doktora Programı,
E-mail: eksikivanc@gmail.com ORCID: 0000-0002-4287-5943*

Abstract: The relationship between public debt and economic growth is an unresolved topic of debate in the literature. The view that high debt levels can negatively impact growth has been revived through empirical studies. However, empirical studies focusing specifically on the Turkish economy, particularly the period after 2000, are noteworthy for their limited scope.

This study analyzes the short-term and potentially long-term relationships between the ratio of net public debt stock to GDP and real economic growth in Turkey during the period 2000Q4-2025Q2, using the ARDL bounds test approach. While unit root tests revealed that the variables

exhibited varying degrees of integration (stationarity), the ARDL bounds test indicated a long-term cointegration relationship between the variables.

The short-term error correction model (ECM) findings indicate that increases in net public debt stock negatively impact economic growth in the short term. The fact that the error correction mechanism is negative and statistically significant indicates that short-term imbalances correct themselves over time towards the long term. These results demonstrate that public debt dynamics have particularly short-term effects on economic growth and offer important insights for policymakers regarding debt management and fiscal policy design.

Keywords: *public debt, economic growth, ARDL bounds test, cointegration, error correction model (ECM), Turkish economy*

Dijitalleşen Dünyada Nöropazarlama: Küresel İş Birlikleri ve Yeni Nesil Teknolojiler

Doç. Dr. A.Selçuk Köylüoğlu

Selçuk Üniversitesi,

E-mail: askoyluoglu@selcuk.edu.tr, 0000-0003-0359-1443

Özet: Dijital dönüşümün hızla ivme kazanması, markalar ve tüketiciler arasındaki etkileşimi temelden yeniden şekillendirerek, genellikle sosyal beğenilirlik önyargısı ve bilinçli öz-bildirimin sınırlamalarıyla engellenen geleneksel pazar araştırması yöntemlerini giderek yetersiz hale getirmiştir. Bu aşırı bağlantılı küresel ekonomide, pazarlama biliminin en büyük zorluğu, satın alma kararlarının büyük çoğunluğunun aslında formüle edildiği tüketicinin bilinçaltının "kara kutusunu" çözmektir. Bu çalışma, insan davranışının daha ayrıntılı bir şekilde anlaşılmasını sağlamak için tüketici nörobilimini yeni nesil dijital teknolojilerle entegre eden kritik bir bilimsel köprü olarak nöropazarlamanın küresel boyutunu incelemektedir. Dijital ekosistemler karmaşık bilişsel ortamlara dönüşürken, tüketici dikkatinin geleneksel sınırları yeniden çizilmektedir. Bu değişim, bilinçli önyargı tarafından filtrelenmeden önce dikkat sinyallerini yakalayabilen analitik bir çerçeve gerektirmektedir. Dolayısıyla, dijital etkileşimin sinirsel mimarisini anlamak, sınır ötesi pazar istihbaratı için kesin sınır haline gelmiştir. Özünde, dijitalleşen dünya, açık tüketici eylemlerini ölçmekten, gizli sinirsel ve fizyolojik tepkileri analiz etmeye doğru bir geçişi gerektiriyor. Dijital arayüzler küresel ticaretin birincil temas noktaları haline geldikçe, biyometrik verilerin ve pazarlama stratejisinin sentezi, çevresel bir lüks olmaktan çıkıp temel bir stratejik gerekliliğe dönüşmüştür.

Bu araştırmanın teorik çerçevesi, dijital bir ekosistemde tüketicilerin sürekli olarak "Sistem 1" işlemeyi tetikleyen yüksek frekanslı uyarılara maruz kaldığını öne sürmektedir; bu işlem içgüdüsel, duygusal ve hızlıdır. Bu geçici nörolojik olayları yakalamak için, taşınabilir Elektroensefalografi (EEG), yüksek doğruluklu Göz Takibi ve yapay zekâ destekli Yüz Hareket Kodlama Sistemleri (FACS) gibi yeni nesil teknolojiler, laboratuvar dışında ve gerçek dünya dijital bağlamında çalışmak üzere geliştirilmiştir. Geçmişteki sabit ve maliyetli fMRI taramalarının aksine, bu çevik araçlar, mobil uygulamalar, web siteleri ve sürükleyici sanal ortamlarla canlı etkileşimler sırasında duygusal değer, bilişsel yük ve görsel dikkatin gerçek zamanlı olarak haritalandırılmasına olanak tanımaktadır. Bu teknolojik evrim, pazarlamacılara "Kullanıcı Deneyimi"ni (UX) biyolojik hassasiyetle ölçme, hangi dijital unsurların ödül tepkisini tetiklediğini ve hangilerinin bilişsel sürdürmeye neden olduğunu tam olarak belirleme olanağı sağlamaktadır. Ancak, bu teknolojilerin etkinliği yalnızca donanım yeteneklerine değil, aynı zamanda küresel stratejik iş birliklerinin gücüne de bağlıdır. Nöropazarlama, karmaşık hesaplamalı analiz gerektiren büyük veri kümeleri ürettiğinden, bu çalışma, alanın geleceğinin uluslararası akademik ve kurumsal ittifaklarda yattığını savunmaktadır. Küresel işbirlikleri, nörometrik protokollerin standardizasyonu için elzemdir ve bir kültürel bağlamda toplanan verilerin başka bir bağlamda geçerli ve karşılaştırılabilir olmasını sağlamaktadır. Dahası, bu ortaklıklar, kültürlerarası nöro-tüketimciliğin incelenmesini kolaylaştırarak, insan beyninin dijital estetiğe ve marka hikaye anlatımına verdiği tepkinin farklı coğrafi ve sosyal ortamlarda

nasıl değiştiğini de ortaya koymaktadır. Kaynakları ve anonimleştirilmiş biyometrik verileri bir araya getirerek, küresel ağlar daha sağlam Makine Öğrenimi algoritmaları eğitebilir ve bu da yerelleştirilmiş veya geleneksel veri kümelerinden elde edilenlerden çok daha doğru tüketici davranışı tahmin modellerine yol açabilir. Bu disiplinin geleceğine baktığımızda, Yapay Zekanın (YZ) nöropazarlama ile entegrasyonu dönüştürücü bir dönüm noktası olarak öne çıkmaktadır. YZ sadece verileri işlemekle kalmaz; insan duygularının nüanslarını da büyük ölçekte yorumlayarak, tüketicinin biyolojik sınırlarına saygı duyan "hiper-kişiselleştirme" olanağı sağlamaktadır. Ancak bu güç, önemli etik zorunlulukları da beraberinde getiriyor. Bu çalışma, yeni nesil teknolojilerden yararlanmanın amacının psikolojik manipülasyondan ziyade tüketici refahını artırmak ve bilgi yükünü azaltmak olması gerektiğini vurgulayarak, "Nöro-etik" çerçevesinin gerekliliğini eleştirel bir şekilde ele alıyor. Araştırma, küresel markaların bu içgörülerini etik bir şekilde kullandıklarında, dijital tekliflerini insan beyninin doğal işleme kalıplarıyla uyumlu hale getirerek, genellikle %20 ila %30 arasında değişen belirgin bir etkileşim verimliliği artışı gördüklerini de öne sürmektedir.

Sonuç olarak, küresel pazarın dijitalleşmesi, biyoloji ve teknolojinin ayrılmaz bir şekilde bağlantılı olduğu yeni bir sınır yaratmıştır. Nöropazarlama, bu karmaşıklığı yönetmek için gerekli araçları sağlayan, pazarlama biliminin gelişmiş bir evrimini temsil etmektedir. Küresel iş birliklerini teşvik ederek ve yeni nesil biyometrik teknolojileri benimseyerek, pazarlama topluluğu tüketici etkileşimine daha empatik ve kanıta dayalı bir yaklaşıma doğru ilerleyebilir. Mevcut çalışma, sinirbilim ve dijital inovasyonun birleşmesinin sadece bir trend değil, 21. yüzyılda küresel markaların başarısını belirleyecek temel bir paradigma değişimi olduğunu göstermektedir. İleriye dönük yol, bilimsel titizliğe, sınır ötesi iş birliğine ve dijital makine içindeki insan unsuruna sarsılmaz bir odaklanmaya bağlılığı gerektirmektedir. Ayrıca, 2030 ufkuna bakıldığında, bu teknolojilerin entegrasyonu, "Nöro-Uyarlanabilir" arayüzlerin kullanıcının duygusal durumuna göre içeriği gerçek zamanlı olarak kişiselleştireceği bir geleceği işaret etmektedir. Bu evrim, statik pazarlama modellerinden dinamik, biyolojik geri bildirim döngülerine geçişi zorunlu kılmaktadır. Geleceğin pazarlama uzmanları, pazar segmentasyonunda olduğu kadar sinir haritalamasında da yetkin olmalıdır. Bu durumda, dijital makine içindeki insan unsuruna sarsılmaz bir şekilde odaklanarak, teknolojinin insan ihtiyaçları ile ticari teklifler arasındaki boşluğu kapatmaya hizmet etmesi sağlanabilir. Bu çalışma, dijital platformların silikonu ile insan beyninin karbonu arasındaki sinerjiyi ustaca kullananların, tüketici biliminde bir sonraki endüstriyel devrime öncülük edeceğini ve her dijital temas noktasını anlamlı, biyolojik olarak yankı uyandıran bir deneyime dönüştüreceği sonucuna varmaktadır.

Anahtar Kelimeler: dijitalleşme, küreselleşme, nöropazarlama, pazarlama, teknoloji

Neuromarketing in a Digitalizing World: Global Partnerships and Next-Generation Technologies

Doç. Dr. A.Selçuk Köylüoğlu

Selcuk University,

E-mail: askoyluoglu@selcuk.edu.tr, ORCID: 0000-0003-0359-1443

Abstract: The rapid acceleration of digital transformation has fundamentally reshaped the interaction between brands and consumers, rendering traditional market research methods—often hampered by social desirability bias and the limitations of conscious self-reporting—inadequate. In this hyper-connected global economy, the greatest challenge for marketing science is unlocking the "black box" of the consumer's subconscious, where the vast majority of purchasing decisions are actually formulated. This study examines the global dimension of neuromarketing as a critical scientific bridge integrating consumer neuroscience with next-generation digital technologies to enable a more nuanced understanding of human behavior. As digital ecosystems transform into complex cognitive environments, the traditional boundaries of consumer attention are being redrawn. This shift necessitates an analytical framework capable of capturing attentional signals before they are filtered by conscious bias. Therefore, understanding the neural architecture of digital interaction has become the definitive frontier for cross-border market intelligence. At its core, the digitalized world demands a shift from measuring overt consumer actions to analyzing latent neural and physiological responses. As digital interfaces become the primary touchpoints of global commerce, the synthesis of biometric data and marketing strategy has transformed from an environmental luxury into a fundamental strategic necessity.

The theoretical framework of this research posits that consumers in a digital ecosystem are constantly exposed to high-frequency stimuli that trigger "System 1" processing; this processing is instinctive, emotional, and rapid. To capture these transient neurological events, next-generation technologies such as portable Electroencephalography (EEG), high-accuracy Eye Tracking, and AI-powered Facial Motion Coding Systems (FACS) have been developed to operate outside the lab and in a real-world digital context. Unlike the fixed and costly fMRI scans of the past, these agile tools enable the real-time mapping of emotional value, cognitive load, and visual attention during live interactions with mobile applications, websites, and immersive virtual environments. This technological evolution allows marketers to measure "User Experience" (UX) with biological precision, precisely identifying which digital elements trigger a reward response and which cause cognitive friction. However, the effectiveness of these technologies depends not only on hardware capabilities but also on the strength of global strategic collaborations. Since neuromarketing generates large datasets requiring complex computational analysis, this study argues that the future of the field lies in international academic and institutional alliances. Global collaborations are essential for the standardization of neurometric protocols, ensuring that data collected in one cultural context is valid and comparable in another. Furthermore, these partnerships facilitate the study of cross-cultural neuro-consumerism, revealing how the human brain's response to digital aesthetics and brand

storytelling varies across different geographic and social environments. By pooling resources and anonymized biometric data, global networks can train more robust Machine Learning algorithms, leading to far more accurate consumer behavior prediction models than those derived from localized or traditional datasets. Looking to the future of this discipline, the integration of Artificial Intelligence (AI) with neuromarketing stands out as a transformative turning point. AI not only processes data; By interpreting the nuances of human emotions on a large scale, it provides the possibility of "hyper-personalization" that respects the consumer's biological limits. However, this power also brings with it significant ethical obligations. This study critically examines the necessity of a "neuro-ethical" framework, emphasizing that the aim of leveraging next-generation technologies should be to enhance consumer well-being and reduce information overload, rather than psychological manipulation. The research also suggests that when global brands use these insights ethically, aligning their digital offerings with the natural processing patterns of the human brain, they see a significant increase in interaction efficiency, typically ranging from 20% to 30%.

In conclusion, the digitalization of the global market has created a new frontier where biology and technology are inextricably linked. Neuromarketing represents an advanced evolution of marketing science, providing the necessary tools to manage this complexity. By fostering global collaborations and embracing next-generation biometric technologies, the marketing community can move toward a more empathetic and evidence-based approach to consumer interaction. The current study demonstrates that the convergence of neuroscience and digital innovation is not just a trend, but a fundamental paradigm shift that will determine the success of global brands in the 21st century. The path forward requires a commitment to scientific rigor, cross-border collaboration, and an unwavering focus on the human element within the digital machine. Furthermore, looking towards the 2030 horizon, the integration of these technologies points to a future where "Neuro-Adaptive" interfaces will personalize content in real-time according to the user's emotional state. This evolution necessitates a shift from static marketing models to dynamic, biofeedback loops. Future marketing professionals must be proficient in neural mapping as well as market segmentation. In this case, by maintaining an unwavering focus on the human element within the digital machine, technology can be made to serve as a bridge between human needs and commercial offerings. This study concludes that those who skillfully harness the synergy between the silicon of digital platforms and the carbon of the human brain will lead the next industrial revolution in consumer science, transforming every digital touchpoint into a meaningful, biologically resonant experience.

Keywords: *digitalization, globalization, neuromarketing, marketing, technology*

Gençlik Politikaları ve Spor Yönetiminde Sosyal Sorumluluk

Mine Nur DURSUN¹, Prof. Dr. Mehmet DALKILIÇ²

¹Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yöneticiliği Bölümü
E-mail: minenurdursun@gmail.com ORCID ID: 0009-0006-6490-6110

²Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yöneticiliği Bölümü
E-mail: m.dalkilic@hotmail.com; ORCID ID: 0000-0002-0776-7365

Özet: Gençlik politikaları, genç bireylerin toplumsal yaşama aktif katılımını desteklemeyi ve gençlerin sosyal, kültürel ve ekonomik gelişimlerini güçlendirmeyi amaçlayan önemli kamu politikası alanlarından biri olarak değerlendirilmektedir. Günümüzde gençlik politikaları yalnızca gençlerin korunmasına yönelik sosyal politikalar olmaktan çıkmış; gençlerin toplumsal süreçlere katılımını artırmayı, bireysel gelişimlerini desteklemeyi ve toplumsal kalkınmaya katkı sağlamayı hedefleyen çok boyutlu politika çerçeveleri hâline gelmiştir. Bu bağlamda spor, gençlik politikalarının uygulanmasında önemli araçlardan biri olarak öne çıkmaktadır.

Spor faaliyetleri gençlerin fiziksel gelişimini desteklemenin yanı sıra sosyal uyumu güçlendiren, toplumsal katılımı artıran ve bireylerde sosyal sorumluluk bilincinin gelişmesine katkı sağlayan bir alan olarak değerlendirilmektedir. Bu nedenle gençlik politikaları ile spor yönetimi arasındaki ilişkinin sosyal sorumluluk perspektifi çerçevesinde incelenmesi önemli bir araştırma alanı oluşturmaktadır.

Gençlik dönemi insan hayatının bütününde belirli bir kısmı ifade etmektedir. Her ne kadar genç kavramı her zaman var olmuş olsa da (örneğin insanlar kendilerini hep başkalarına göre daha genç veya yaşlı olarak tanımlasalar da), bir sosyal kategori olarak gençlik modernitenin bir ürünü olarak değerlendirilmektedir (Lüküslü, 2009: 22). Literatürde genç ve gençlik kavramlarına ilişkin evrensel olarak kabul gören bir tanımın bulunmaması, gençliğin toplumsal ve kültürel bağlama göre değişebilen bir olgu olduğunu göstermektedir (Karataş, 2001a). Türk Dil Kurumu'na göre genç kavramı, yaşı ilerlememiş, ihtiyar karşıtı, toy ve kısa geçmişi bulunan bireyleri ifade eden çeşitli anlamlar içermektedir (TDK, 2017a). Gençlik dönemi, insan yaşamının en hareketli olduğu ve bireyin kimlik arayışı sürecini deneyimlediği bir dönem olarak kabul edilmektedir (Akın, 2014). Bu yönüyle gençlik yalnızca biyolojik gelişimin yaşandığı bir dönem değil; aynı zamanda bireyin toplumsal rollerini öğrenmeye başladığı, değer sistemlerini oluşturduğu ve sosyal kimliğini şekillendirdiği önemli bir geçiş sürecidir. Gençlik olgusunun tarihsel gelişimi incelendiğinde modern anlamda gençlik kavramının özellikle II. Dünya Savaşı sonrasında belirginleştiği görülmektedir. Bu dönemde sanayileşme, kentleşme ve eğitim süreçlerinin uzaması gençleri ayrı bir sosyal grup hâline getirmiştir (İnanır, 2005: 39). Böylece gençlik yalnızca yaş temelli bir kategori olmaktan çıkarak sosyal, kültürel ve politik boyutları bulunan bir toplumsal kategori hâline dönüşmüştür. Bu dönüşüm süreciyle birlikte gençlik, devletler açısından önemli bir sosyal politika alanı hâline gelmiştir.

Avrupa’da gençlik politikalarının kurumsallaşması gençlik hareketlerinin etkisiyle hız kazanmış ve gençlerin demokratik katılımı, sosyal haklara erişimi ve toplumsal süreçlere dahil edilmesi politika üretiminin temel unsurları arasında yer almıştır. Türkiye’de ise gençlik, Cumhuriyet döneminden itibaren toplumsal kalkınmanın önemli bir unsuru olarak değerlendirilmiş ve genç nüfusun eğitim, kültür, spor ve sosyal yaşam içerisinde aktif bireyler olarak yer alması hedeflenmiştir. Türkiye’de gençlik politikalarının hedef grubu olarak 14–29 yaş aralığı kabul edilmekte ve gençlerin sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlere katılımının artırılması politika belgelerinde önemli bir hedef olarak yer almaktadır (Gençlik ve Spor Bakanlığı, 2013). Bu kapsamda gençlik merkezleri gençlerin sosyal, kültürel ve gönüllü faaliyetlere katılımını destekleyen önemli kurumsal yapılar olarak faaliyet göstermektedir (Gençlik Merkezleri Yönetmeliği, 2022). Bu merkezler aracılığıyla gençlerin sosyal sorumluluk bilinci kazanmaları, toplumsal dayanışma süreçlerine katılmaları ve aktif vatandaşlık becerileri geliştirmeleri amaçlanmaktadır. Bu bağlamda gençlik politikaları yalnızca koruyucu sosyal politikalar değil, aynı zamanda gençleri güçlendirmeyi hedefleyen katılımcı politika araçları olarak değerlendirilmektedir.

Gençlik politikalarının uygulanmasında spor önemli bir araç olarak öne çıkmaktadır. Spor, bireylerin fiziksel gelişimini desteklemenin yanı sıra sosyal bütünleşmeyi güçlendiren, toplumsal katılımı teşvik eden ve bireylerde sosyal sorumluluk bilincinin gelişmesine katkı sağlayan bir alan olarak değerlendirilmektedir. Bu nedenle spor yönetimi, gençlik politikalarının sahaya yansımaları sağlayan önemli bir uygulama alanı olarak kabul edilmektedir. Spor yönetimi aracılığıyla gerçekleştirilen faaliyetler gençlerin sosyal hayata katılımını artırmakta ve toplumsal dayanışma süreçlerine katkı sağlamaktadır. Bu çerçevede sosyal sorumluluk yaklaşımı, spor kurumlarının yalnızca sportif faaliyetler düzenleyen organizasyonlar olmasının ötesinde toplumsal fayda üretmeyi amaçlayan kurumlar olarak hareket etmesini ifade etmektedir.

Bu çalışmanın amacı, Türkiye’de gençlik politikalarının spor yönetimi alanına nasıl yansıdığını sosyal sorumluluk perspektifi çerçevesinde incelemektir. Araştırma kapsamında gençlik politikalarında belirlenen hedeflerin spor alanındaki kurumsal uygulamalarla ne ölçüde örtüştüğü değerlendirilmiş ve sosyal sorumluluk ilkelerinin politika oluşturma süreçlerine nasıl dahil edildiği analiz edilmiştir.

Araştırma nitel araştırma yaklaşımı çerçevesinde yürütülmüş ve veri toplama yöntemi olarak doküman incelemesi kullanılmıştır. Doküman incelemesi yöntemi, belirli bir konuya ilişkin yazılı belgelerin sistematik biçimde incelenmesi yoluyla veri elde edilmesini sağlayan önemli bir nitel araştırma tekniği olarak kabul edilmektedir (Bowen, 2009). Bu kapsamda Türkiye’de gençlik politikalarına ilişkin strateji belgeleri, kalkınma planları, yasal düzenlemeler ve spor yönetimi ile ilgili resmi dokümanlar incelenmiştir. Elde edilen veriler sosyal sorumluluk, yönetim ve paydaş yaklaşımı çerçevesinde içerik analizi yöntemiyle değerlendirilmiştir. Politika metinlerinde yer alan amaçlar, uygulama araçları ve kurumsal sorumluluk anlayışı belirlenen temalar doğrultusunda sınıflandırılmıştır.

Araştırma bulguları, Türkiye’de gençlik politikalarında sporun gençlerin sosyal gelişimini destekleyen önemli bir politika aracı olarak konumlandırıldığını göstermektedir. Bununla

birlikte spor yönetimine ilişkin uygulamaların çoğunlukla organizasyon ve faaliyet düzenleme boyutunda kaldığı belirlenmiştir. Sosyal sorumluluk ilkelerinin politika metinlerinde yer aldığı ancak bu ilkelerin uygulama süreçlerine yeterli düzeyde yansımadağı görülmüştür. Katılım, eşitlik ve kapsayıcılık gibi kavramların politika belgelerinde vurgulanmasına rağmen sosyal etkinin ölçülmesi ve hesap verebilirlik mekanizmalarının yeterince gelişmediğı tespit edilmiştir.

Sonuç olarak, gençlik politikaları ile spor yönetimi arasındaki ilişkinin daha bütüncül bir yaklaşımla ele alınması gerektiğı ortaya çıkmıştır. Sosyal sorumluluk anlayışının yalnızca politika belgelerinde yer alan teorik bir ilke olarak kalmaması, spor kurumlarının kurumsal uygulamalarına daha sistemli biçimde entegre edilmesi önem taşımaktadır. Bu durum, politika hedefleri ile uygulamalar arasındaki uyumu güçlendirecek ve sporun toplumsal fayda üretme kapasitesini artıracaktır.

Anahtar Kelimeler: gençlik politikaları, spor yönetimi, sosyal sorumluluk, yönetim, spor politikaları.

Social Responsibility in Youth Policies and Sports Management

Mine Nur DURSUN¹, Mehmet DALKILIÇ²

¹Karamanoğlu Mehmetbey University, Faculty of Sports Sciences, Department of Sports Management
minenurdursun@gmail.com ORCID ID: 0009-0006-6490-6110

²Karamanoğlu Mehmetbey University, Faculty of Sports Sciences, Department of Sports Management
m.dalkilic@hotmail.com: ORCID ID: 0000-0002-0776-7365

Abstract: Youth policies are considered one of the important areas of public policy aiming to support the active participation of young individuals in social life and to strengthen their social, cultural, and economic development. Today, youth policies have moved beyond being merely protective social policies and have evolved into multidimensional policy frameworks that aim to increase young people's participation in social processes, support their individual development, and contribute to social development. In this context, sport has emerged as one of the important instruments in the implementation of youth policies. In addition to supporting the physical development of young people, sports activities are also considered a field that strengthens social cohesion, increases social participation, and contributes to the development of social responsibility awareness among individuals. Therefore, examining the relationship between youth policies and sport management within the framework of social responsibility constitutes an important field of research. The youth period represents a specific phase within the entirety of human life. Although the concept of youth has always existed (for example, people have often defined themselves as younger or older compared to others), youth as a social category is considered a product of modernity (Lüküslü, 2009: 22). The absence of a universally accepted definition of youth and young people in the literature indicates that youth is a phenomenon that varies depending on social and cultural contexts (Karataş, 2001a). According

to the Turkish Language Association, the concept of youth includes various meanings referring to individuals who are not yet old, who are the opposite of elderly, inexperienced, and having a short past (TDK, 2017a). The youth period is considered the most dynamic stage of human life during which individuals experience a process of identity search and formation (Akın, 2014). In this respect, youth is not only a period in which biological development occurs but also an important transition process in which individuals begin to learn social roles, develop value systems, and shape their social identities. When the historical development of the youth phenomenon is examined, it is observed that the modern understanding of youth became more apparent particularly after the Second World War. During this period, industrialization, urbanization, and the extension of education processes transformed young people into a distinct social group (İnanır, 2005: 39). Thus, youth evolved from being merely an age-based category into a social category with social, cultural, and political dimensions. With this transformation, youth became an important area of social policy for states. In Europe, the institutionalization of youth policies accelerated under the influence of youth movements, and issues such as democratic participation of young people, access to social rights, and their inclusion in social processes became central elements of policy production. In Türkiye, youth has been considered an important component of social development since the Republican period, and it has been aimed for young people to take an active role in education, culture, sports, and social life. In Türkiye, the target group of youth policies is defined as individuals between the ages of 14 and 29, and increasing young people's participation in social, cultural, and sporting activities has been identified as an important objective in policy documents (Ministry of Youth and Sports, 2013). In this context, youth centers operate as important institutional structures that support young people's participation in social, cultural, and voluntary activities (Youth Centers Regulation, 2022). Through these centers, it is aimed to enable young people to gain social responsibility awareness, participate in social solidarity processes, and develop active citizenship skills. In this respect, youth policies are evaluated not only as protective social policies but also as participatory policy instruments aimed at empowering young people. Sport stands out as an important instrument in the implementation of youth policies. In addition to supporting the physical development of individuals, sport is considered a field that strengthens social integration, promotes social participation, and contributes to the development of social responsibility awareness among individuals. Therefore, sport management is regarded as an important field of practice that enables youth policies to be implemented in practice. Activities carried out through sport management increase young people's participation in social life and contribute to processes of social solidarity. Within this framework, the concept of social responsibility refers to the expectation that sport organizations act not only as institutions organizing sporting activities but also as institutions aiming to generate social benefits.

The aim of this study is to examine how youth policies in Türkiye are reflected in the field of sport management from a social responsibility perspective. Within the scope of the research, the extent to which the objectives defined in youth policies correspond with institutional practices in the field of sport has been evaluated, and the extent to which social responsibility principles are included in policy-making processes has been analyzed. The research was conducted within the framework of a qualitative research approach, and document analysis was

used as the data collection method. Document analysis is considered an important qualitative research technique that enables the systematic examination of written materials related to a particular subject (Bowen, 2009). Within this scope, strategic documents on youth policies in Türkiye, development plans, legal regulations, and official documents related to sport management were examined. The obtained data were evaluated through content analysis within the framework of social responsibility, governance, and stakeholder approaches. The objectives, implementation tools, and institutional responsibility perspectives included in policy documents were classified according to identified themes. The findings of the research show that sport is positioned as an important policy instrument supporting the social development of young people in youth policies in Türkiye. However, it has been determined that practices related to sport management mostly remain at the level of organizing events and activities. Although social responsibility principles are included in policy documents, it has been observed that these principles are not sufficiently reflected in implementation processes. Although concepts such as participation, equality, and inclusiveness are emphasized in policy documents, it has been found that mechanisms for measuring social impact and ensuring accountability are not sufficiently developed. As a result, it has been revealed that the relationship between youth policies and sport management should be addressed through a more integrated and holistic approach. It is important that the concept of social responsibility does not remain merely a theoretical principle within policy documents but is systematically integrated into the institutional practices of sport organizations. This would strengthen the alignment between policy objectives and implementation and increase the capacity of sport to produce social benefits.

Keywords: *youth policies, sports management, social responsibility, göverenince, sport policies*

Yapay Zekâ Çağında Bilim ve Eğitim

Prof. Dr. Mustafa Zülküf Altan

Erciyes Üniversitesi,

E-mail: altanmz@erciyes.edu.tr ORCID: 0000-0001-9391-5856

Özet: Teknoloji alanında eşi benzeri görülmemiş bir ilerleme çağının eşiğinde dururken, insanlığın önünde ne gibi gelişmelerin olduğu, olacağı hepimizin merakı. Daha birkaç yıl önce yapay zekâ neler yapabilir, işimizi etkiler mi tartışılırken, tartışma artık oldukça olgunlaştı. Soru artık yapay zekânın işimizi değiştirip değiştirmeyeceği değil bu değişimin ne kadar derin, hızlı bir şekilde gerçekleşeceği ve nereye kadar uzayacağıdır.

Yapay zekânın; ekonomik sistemleri, bilimi, savaşı, tıbbı ve toplumu temelden değiştirecek devrim niteliğinde bir teknoloji olduğu artık bir gerçektir. Bu dönüşüm, yüksek öğrenime ve bilgiye dayalı çalışmalara da fazlasıyla uzanacaktır, uzandı bile.

Bu sunumda yapay zekâ temelinde teknolojik gelişmelerin bilimi, eğitimi ve toplumu nasıl etkilediği ve bizleri yakın ve uzak gelecekte nelerin beklediği vizyoner bir yaklaşımla tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: yapay zekâ, bilim, eğitim, günümüz, gelecek

Science and Education in the Age of Artificial Intelligence

Prof. Dr. Mustafa Zülküf Altan

Erciyes Üniversitesi,

E-mail: altanmz@erciyes.edu.tr ORCID: 0000-0001-9391-5856

Abstract: As we stand on the threshold of an era of unprecedented progress in technology, we are all curious about what developments lie ahead for humanity. Just a few years ago, the debate was about what artificial intelligence could do and whether it would affect our jobs, but that debate has now matured considerably. The question is no longer whether artificial intelligence will change our jobs, but how deep and rapid this change will be and how far it will go.

It is now a fact that artificial intelligence is a revolutionary technology that will fundamentally change economic systems, science, warfare, medicine, and society. This transformation will also extend to higher education and knowledge-based work; in fact, it already has.

This presentation will discuss, with a visionary approach, how technological developments based on artificial intelligence affect science, education, and society, and what awaits us in the near and distant future.

Keywords: artificial intelligence, science, education, today, future

Yerel Halkın Ekoturizm Algısı ve Beklentileri

Prof. Dr. Nurettin AYAZ¹, Emel EROL²

¹ Karabük Üniversitesi,
E-mail: nurettinayaz@karabuk.edu.tr ORCID: 0000-0003-2117-2015
² Karabük Üniversitesi,
E-mail: emelatsman@hotmail.com ORCID: 0009-0001-5560-3904

Özet: Bu çalışma, Karabük ilinde ikamet eden yerel halkın ekoturizm konusundaki bilgi düzeyleri ile bu türden beklentileri arasındaki ilişkiyi sosyal değişim teorisi perspektifiyle analiz etmektedir. Kolayda örnekleme yöntemiyle 400 katılımcıya uygulanan yüz yüze anket verileri; yerel halkın ekoturizm bilgisinin "farkındalık düzeyi, paydaş rolü bilinci, çevresel etki algısı ve koruma desteği algısı" şeklinde dört temel boyutta yapılandığını, ekoturizm beklentilerinin ise "koruma ve katılım eğilimi, sürdürülebilirlik ve çevresel tahribat" olmak üzere üç alt boyutta kristalize olduğunu ortaya koymaktadır. Yapılan analizler sonucunda, ekoturizm bilgisi ile beklentiler arasında orta düzeyde ve anlamlı bir korelasyon tespit edilmiş; özellikle farkındalık düzeyi ile paydaş bilincinin, turizme yönelik gelecek beklentilerini pozitif yönde etkilediği saptanmıştır. Bu bulgular ışığında Karabük destinasyonunda ekoturizmin sürdürülebilir gelişimi için yerel halkın bilgi kapasitesini artıracak seminer, atölye ve gönüllülük programları gibi eğitim odaklı stratejik müdahalelerin ve katılımcı yönetim mekanizmalarının tesisi kritik bir gereklilik olarak değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: ekoturizm bilgisi, ekoturizm beklentisi, yerel halk, sosyal değişim teorisi, Karabük.

Local People's Perceptions and Expectations of Ecotourism

Nurettin AYAZ¹, Emel EROL²

¹ Karabük Üniversitesi,
E-mail: nurettinayaz@karabuk.edu.tr ORCID: 0000-0003-2117-2015
² Karabük Üniversitesi,
E-mail: emelatsman@hotmail.com ORCID: 0009-0001-5560-3904

Abstract: This study analyses the relationship between the knowledge levels of the local population residing in Karabük province regarding ecotourism and their expectations in this regard from the perspective of social change theory. Face-to-face survey data collected from 400 participants using convenience sampling revealed that the local community's knowledge of ecotourism is structured around four key dimensions: 'level of awareness, stakeholder role awareness, perception of environmental impact, and perception of conservation support.' Expectations regarding ecotourism, on the other hand, crystallised around three sub-dimensions: 'conservation and participation

tendencies, sustainability, and environmental damage.’ The analyses revealed a moderate and significant correlation between ecotourism knowledge and expectations; in particular, it was found that awareness level and stakeholder awareness positively influenced future expectations regarding tourism. In light of these findings, education-focused strategic interventions such as seminars, workshops, and volunteer programmes that increase the knowledge capacity of the local community, as well as the establishment of participatory management mechanisms, are considered critical requirements for the sustainable development of ecotourism in the Karabük destination.

Keywords: *ecotourism knowledge, ecotourism expectations, local community, social change theory, Karabük.*

Kırsal Turizmde Yerel Yönetimlerin Rolü ve Etkisi

Prof. Dr. Nurettin AYAZ

Karabük Üniversitesi,

E-mail: nurettinayaz@karabuk.edu.tr ORCID: 0000-0003-2117-2015

Özet: Doğal çevre, geleneksel yaşam biçimleri, kültürel değerler ve yerel üretim faaliyetleri ile bütünleşen kırsal turizm, kırsal kalkınma açısından önemli bir araç olarak değerlendirilmektedir. Bununla birlikte kırsal turizmin sürdürülebilir biçimde gelişebilmesi, yalnızca turizm kaynaklarının varlığına değil, aynı zamanda bu kaynakların etkin bir şekilde planlanması ve yönetilmesine bağlıdır. Bu noktada yerel yönetimler, kırsal turizm faaliyetlerinin planlanması, koordinasyonu ve sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından önemli bir rol üstlenmektedir. Bu çalışmanın amacı, kırsal turizmin gelişim sürecinde yerel yönetimlerin rolünü ve etkisini literatür çerçevesinde incelemek ve kırsal turizmin sürdürülebilir gelişimi açısından yerel yönetimlerin üstlenmesi gereken görev ve sorumlulukları ortaya koymaktır. Araştırmada nitel araştırma yöntemi benimsenmiş ve literatür taraması yöntemi kullanılmıştır. Ulusal ve uluslararası akademik çalışmalar incelenerek kırsal turizm yönetimi, yerel kalkınma ve toplum tabanlı turizm yaklaşımları değerlendirilmiştir. Araştırma bulguları, kırsal turizmin başarılı bir şekilde gelişebilmesi için yerel yönetimlerin planlama, koordinasyon, eğitim, altyapı geliştirme ve paydaşlar arasında işbirliği sağlama gibi alanlarda aktif rol üstlenmesi gerektiğini göstermektedir. Ayrıca kırsal turizm yönetiminde toplum tabanlı yaklaşımların benimsenmesi, yerel halkın turizm faaliyetlerine katılımının artırılması ve yerel kaynakların sürdürülebilir şekilde yönetilmesi büyük önem taşımaktadır. Sonuç olarak kırsal turizmin sürdürülebilir gelişimi için yerel yönetimlerin etkin rol aldığı katılımcı ve bütüncül bir yönetim modelinin geliştirilmesi gerektiği ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *kırsal turizm, yerel yönetimler, sürdürülebilir turizm, kırsal kalkınma, yerel gelişim.*

The Role and Impact of Local Authorities in Rural Tourism

Prof. Dr. Nurettin AYAZ

Karabük Üniversitesi,

E-mail: nurettinayaz@karabuk.edu.tr ORCID: 0000-0003-2117-2015

Abstract: Rural tourism, which integrates with the natural environment, traditional lifestyles, cultural values, and local production activities, is considered an important tool for rural development. However, the sustainable development of rural tourism depends not only on the existence of tourism resources but also on the effective planning and management of these resources. At this point, local authorities play an important role in the planning, coordination and sustainability of rural tourism activities. The aim of this study is to examine the role and impact of local governments in the development process of rural tourism within the framework

of the literature and to reveal the duties and responsibilities that local governments should undertake for the sustainable development of rural tourism. A qualitative research method was adopted in the study, and a literature review method was used. National and international academic studies were examined, and rural tourism management, local development, and community-based tourism approaches were evaluated. The research findings indicate that for rural tourism to develop successfully, local governments must take an active role in areas such as planning, coordination, education, infrastructure development, and ensuring cooperation among stakeholders. Furthermore, the adoption of community-based approaches in rural tourism management, increasing the participation of local people in tourism activities, and the sustainable management of local resources are of great importance. Consequently, it has been demonstrated that a participatory and holistic management model, in which local authorities play an active role, needs to be developed for the sustainable development of rural tourism.

Keywords: *rural tourism, local authorities, sustainable tourism, rural development, local development.*

AMERİKA'NIN SİBER ÜSTÜNLÜĞÜ VE ULUSLARARASI GÜÇ DENGELERİNİN ŞEKİLLENMESİNDEKİ ROLÜ

¹Ossama Sayed RAMADAN, Prof. Dr. Mehmet AKTEL²

¹Süleyman Demirel Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü,
E-mail: Ossamasayed428@gmail.com ORCID ID: 0009-0004-2148-7820,

²Süleyman Demirel Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü,
E-mail: mehmetaktel@sdu.edu.tr ORCID ID: 0000-0001-6417-8498

Özet: Bu çalışma, son yirmi yılda uluslararası sistemdeki güç dengelerinin yeniden şekillenmesini etkileyen faktörlerden biri olarak Amerikan siber üstünlüğü olgusunu incelemektedir. Araştırma, Amerika Birleşik Devletleri tarafından geliştirilen dijital yeteneklerin doğası ve bunların uluslararası ilişkilerde stratejik bir araç olarak nasıl kullanıldığına dair bir analizle başlamaktadır. Araştırma, ABD'nin dünya çapındaki siber faaliyetlerinin jeopolitik rekabet dinamikleri ve ulusal güvenlik stratejileri üzerindeki etkisini incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma, Washington'un benimsediği siber caydırıcılık araçlarına ve çatışma yönetiminde kullandığı dijital baskı taktiklerine odaklanmaktadır. Ayrıca, müttefiklerinin demokratik kurumlarını korumayı ve siyasi süreçlere dış müdahale girişimlerini sınırlamayı amaçlayan ABD politikalarını incelemektedir. Çalışma, siber uzayın artık sadece ulusal güvenlik sistemlerinin teknik bir uzantısı olmadığı öncülüne dayanmaktadır. Aksine, siber uzay, ABD'nin yeni caydırıcılık, tehdit yönetimi ve yükselen uluslararası güçlerle etkileşim biçimlerini uyguladığı, kendi başına bir jeopolitik alan haline gelmiştir. Çalışmanın bulguları, ABD'nin siber üstünlüğünün, çatışma alanını geleneksel askeri alanlardan, güvenliğin ekonomi ve bilgi ile kesiştiği çok katmanlı bir alana kaydırmaya katkıda bulunduğunu göstermektedir. Ayrıca, bu yeteneklerin Amerika Birleşik Devletleri'ne rakiplerine stratejik maliyetler yükleme, müttefiklerinin direncini güçlendirme ve alışılmadık yöntemlerle krizleri yönetme konusunda daha fazla yetenek kazandığını da göstermektedir. Buna dayanarak, çalışma, küresel güç dengesindeki mevcut değişimleri anlamak için siber üstünlüğün uluslararası sistemdeki etkileşim kalıplarını yeniden şekillendirmede oynadığı yapısal rolün farkına varılması gerektiği sonucuna varmaktadır.

Anahtar Kelimeler: siber üstünlük, uluslararası etki, siber caydırıcılık, dijital güç ve kamu yönetimi.

THE UNITED STATES' CYBER SUPERIORITY AND ITS ROLE IN SHAPING THE INTERNATIONAL BALANCE OF POWER

¹Ossama Sayed RAMADAN, Prof. Dr. Mehmet AKTEL²

¹Süleyman Demirel Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü,
E-mail: Ossamasayed428@gmail.com ORCID ID: 0009-0004-2148-7820,

²Süleyman Demirel Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü,
E-mail: mehmetaktel@sdu.edu.tr ORCID ID: 0000-0001-6417-8498

Abstract: This study examines the phenomenon of American cyber superiority as one of the factors influencing the reshaping of power balances in the international system over the past twenty years. The research begins with an analysis of the nature of the digital capabilities developed by the United States and how they are used as a strategic tool in international relations. The research aims to examine the impact of the US's global cyber activities on geopolitical competition dynamics and national security strategies. The research focuses on the cyber deterrence tools adopted by Washington and the digital coercion tactics it uses in conflict management. It also examines US policies aimed at protecting the democratic institutions of its allies and limiting attempts at external interference in political processes. The study is based on the premise that cyberspace is no longer merely a technical extension of national security systems. Instead, cyberspace has become a geopolitical arena in its own right, where the US implements new forms of deterrence, threat management, and engagement with rising international Powers. The findings of the study indicate that the United States' cyber superiority has contributed to shifting the battlefield from traditional military domains to a multi-layered domain where security intersects with the economy and information. Furthermore, it demonstrates that these capabilities have given the United States greater ability to impose strategic costs on its rivals, strengthen the resilience of its allies, and manage crises through unconventional methods. Based on this, the study concludes that understanding the current shifts in the global balance of power requires recognizing the structural role cyber superiority plays in reshaping patterns of interaction within the international system.

Keywords: *cyber superiority, international influence, cyber deterrence, digital power, and public administration*

Kamuda Yapay Zeka Kullanımının Kamu İstihdam Politikalarına Etkisine Yönelik Bir Projeksiyon: Dönüşüm mü, Yoksa İkame mi?

Dr. Öğr. Üyesi Ömer KARADEMİR

Kastamonu Üniversitesi,

E-mail: okarademir@kasatamonu.com ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1109-4797>

Özet: Dijitalleşme ve yapay zekâ (YZ) teknolojilerindeki ivmelenme, kamu yönetiminin operasyonel kabiliyetlerini yeniden şekillendirmektedir. Türkiye’de 5,3 milyonu aşan kamu personeli yapısı dikkate alındığında, YZ tabanlı otomasyonun istihdam politikaları üzerindeki etkisi kritik bir tartışma alanı haline gelmiştir. Bu çalışma, YZ kullanımının kamu istihdamı üzerindeki olası etkilerini "görev temelli" bir yaklaşımla analiz ederek gelecek on yıla dair bir projeksiyon sunmayı amaçlamaktadır. Çalışmada, "Ulusal Yapay Zekâ Stratejisi" hedefleri ve SBB kamu personeli istatistikleri temel alınarak nitel bir içerik analizi yürütülmüştür. Yapılan projeksiyon; veri girişi, arşivleme ve rutin raporlama gibi düşük karmaşıklıkta görevlerin YZ tarafından ikame edilme riskinin yüksek olduğunu; buna karşın stratejik karar alma, etik denetim ve insan odaklı sosyal hizmetler gibi alanlarda personelin "asiste edilen" bir konuma evrileceğini öngörmektedir. Yönetim ve örgütsel davranış perspektifinden bakıldığında; bu dönüşümün sadece sayısal bir istihdam değişikliği değil, aynı zamanda yeni nesil memur yetkinliklerini zorunlu kılan niteliksel bir değişim olduğu sonucuna varılmıştır. Çalışma, kamu politikası yapıcılara; teknoloji odaklı işsizlik kaygısını yönetmek ve dijital yetkinlik dönüşümünü planlamak adına stratejik öneriler sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: yapay zekâ, kamu istihdamı, istihdam politikası, otomasyon projeksiyonu, kamu yönetimi.

A Projection on the Impact of Artificial Intelligence Use in the Public Sector on Public Employment Policies: Transformation or Replacement?

Dr. Öğr. Üyesi Ömer KARADEMİR

Kastamonu University,

E-mail: okarademir@kasatamonu.com ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1109-4797>

Abstract: The acceleration in digitalization and artificial intelligence (AI) technologies is reshaping the operational capabilities of public administration. Considering the structure of the public workforce in Turkey, which exceeds 5.3 million personnel, the impact of AI-based automation on employment policies has become a critical area of debate. This study aims to provide a projection for the next decade by analyzing the potential effects of AI use on public employment through a 'task-based' approach. In the study, a qualitative content analysis was conducted based on the objectives of the 'National Artificial Intelligence Strategy' and public personnel statistics from the SBB (Strategy and Budget Presidency). The resulting projection

predicts that low-complexity tasks such as data entry, archiving, and routine reporting face a high risk of being replaced by AI; conversely, in areas such as strategic decision-making, ethical auditing, and human-centered social services, personnel will evolve into an 'assisted' position. From the perspective of management and organizational behavior, it is concluded that this transformation is not merely a numerical change in employment but a qualitative shift necessitating 'next-generation civil servant' competencies. The study offers strategic recommendations for public policy makers to manage technology-oriented job insecurity concerns and to plan for the digital competency transformation.

Keywords: *artificial intelligence, public employment, employment policy, automation projection, public administration.*

Batı Azerbaycan'ın Zengezur Bölgesinde Yer Alan Eski Türk Yurdu Gafan Üzerine Tarihî Ve Kültürel Bir İnceleme

Remzi Hasanguliyev¹

E-mail: filoloq911@gmail.com, ORCID: 0000-0002-5829-3307

Özet: Zengezur dağları'nın eteklerinde, sessizliğin kol gezdiği derin vadilerin arasında bir diyar vardır: Gafan. Bu topraklar, yalnızca dağların koynunda saklı bir yer değil, aynı zamanda türklerin kadim izlerini, atalarımızın nefesini taşıyan kutsal bir topraktır. Gafan, yüzyıllardır oğuz türklerinin gelenek, görenek, dil ve kültürlerini yaşadığı bir bölgedir. Bu topraklar, her taşında, her pınarda, her ağacın gölgesinde bir tarih ve bir anı saklar. Zaman içinde Gafan bazen “Zengezur ilçesi”, bazen de “Batı Azerbaycan'ın bir parçası” olarak anılsa da özü değişmemiştir. Bu topraklar, Türk ruhunun, Türk varoluşunun ayrılmaz bir parçasıdır. Gafan'dan bahsetmek, yalnızca bir bölgenin tarihini değil, aynı zamanda bütün bir milletin anısını anmak demektir. 1988'de Ermenilerin Zengezur'a yönelik saldırısı, bu toprakları işgali sırasında babam, dedem ve tüm ailem, akrabalarım, tek kelimeyle tüm Türk nüfusu zorla Gafan'dan çıkarıldı, anayurtlarından kovuldu ve Bakü'ye sığındı. Topraklarından sürülmüş olsalar da bu insanlar Gafan'a olan sevgilerini ve atalarının vatanına olan özlemlerini yüreklerinde hiç kaybetmediler. Gafan benim için sadece tarih kitaplarında okuduğunuz bir yer değil; babamın çocukluk anılarında ve büyükbabamın şefkatli bakışlarında yaşayan bir toprağın adı. 1988'deki Ermeni saldırısı sonucu ailemizin o kutsal topraklardan sürülmesi hafızamızda silinmez bir iz bıraktı. Ancak aradan ne kadar yıl geçerse geçsin, o toprağın kokusu, o dağların nefesi içimizde yaşıyor. Bu makalede Gafan bölgesinin kadim Türk yurdu olarak tarihi oluşumu, bölgenin kültürel mirası, burada yaşayan nesillerin hafızalarında bıraktıkları izler incelenecek ve bu kadim toprakların oğuz Türk tayfaları tarihindeki kültürel ve tarihi yeri aydınlatılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Batı Azerbaycan, Eski Türk yurdu Zengezur, Gafan ilçesinin tarihi ve kültürü, Zorunlu Göç (1988), Oğuz Türkleri

¹ Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Yüksek Lisans Mezunlu,

A Historical And Cultural Review On The Ancient Turkish Homeland Of Gafan In The Zangezur Region Of Western Azerbaijan

Ramzi Hasanguliyev²

E-mail: filoloq911@gmail.com, ORCID: 0000-0002-5829-3307

Abstract: At the foothills of the Zangezur Mountains, amidst deep valleys where silence roams, lies a land: Gafan. This land is not merely a place hidden in the embrace of mountains; it is a sacred soil bearing the ancient traces of Turks and the breath of our ancestors. For centuries, Gafan has been a region where Oghuz Turks lived their traditions, customs, language, and culture. Every stone, every spring, and the shade of every tree in this land conceals history and memory. Although Gafan has been referred to at times as the “Zangezur district” and at others as “a part of Western Azerbaijan,” its essence has remained unchanged. These lands are an inseparable part of the Turkish spirit and existence. To speak of Gafan is to commemorate not only the history of a region but also the collective memory of an entire nation. In 1988, during the Armenian assault on Zangezur and the subsequent occupation of these lands, my father, my grandfather, and my entire family in short, the entire Turkish population-were forcibly removed from Gafan, driven from their ancestral homeland, and sought refuge in Baku. Although they were exiled from their lands, these people never lost the love for Gafan or the longing for their ancestral home in their hearts. For me, Gafan is not just a place found in history books; it is the name of a land that lives on in my father’s childhood memories and my grandfather’s compassionate gaze. The expulsion of our family from those sacred lands as a result of the 1988 Armenian attacks has left an indelible mark on our memory. However, no matter how many years pass, the scent of that soil and the breath of those mountains live within us. This article will examine the historical formation of the Gafan region as an ancient Turkish homeland, its cultural heritage, and the traces left in the memories of the generations who lived there, while illuminating the cultural and historical place of these ancient lands in the history of Oghuz Turkic tribes.

Keywords: *Western Azerbaijan, Ancient Turkic Homeland Zangezur, History and Culture of Gafan District, Forced Migration (1988), Oghuz Turks*

² Zonguldak Bülent Ecevit University, Institute of Social Sciences, Department of Turkish Language and Literature

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Akran Zorbalığına İlişkin Görüşleri ve Sınıf Gözlemleri: Karma Yöntemli Bir Pilot Çalışma

Saniye Teze¹, Rabia Cansız², Rabia Birelli³

¹Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu, Çocuk Bakımı ve Gençlik Hizmetleri Bölümü, Gaziantep, Türkiye,

E-mail: saniyeteze@gmail.com

²Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu, Çocuk Bakımı ve Gençlik Hizmetleri Bölümü, Çocuk Gelişimi Programı Öğrencisi, Gaziantep, Türkiye,

E-mail: cnzrabia@gmail.com

³Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu, Çocuk Bakımı ve Gençlik Hizmetleri Bölümü, Çocuk Gelişimi Programı Öğrencisi, Gaziantep, Türkiye,

E-mail: birllirabia@gmail.com

Özet: Okul öncesi dönem, çocukların sosyal etkileşim becerilerini geliştirdikleri ve akran ilişkilerini kurmaya başladıkları kritik bir gelişim evresini temsil etmektedir. Bu dönemde ortaya çıkabilen akran zorbalığı davranışları, çocukların sosyal ve duygusal gelişimini olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Bu araştırmanın amacı, okul öncesi öğretmenlerinin akran zorbalığına ilişkin algılarını, sınıf ortamında gözlemledikleri zorbalık davranışlarının sıklığını ve erken çocukluk eğitim ortamlarında zorbalıkla başa çıkmak için kullandıkları müdahale stratejilerini incelemektir. Araştırmada karma yöntem araştırma deseni kullanılmıştır. Nicel veriler Okul Öncesi Akran Zorbalığı Ölçeği – Öğretmen Formu aracılığıyla toplanmış, ayrıca öğretmenlerin zorbalığın nedenlerine ilişkin görüşlerini, müdahale stratejilerini ve mesleki eğitim gereksinimlerini belirlemek amacıyla açık uçlu sorulardan oluşan bir anket uygulanmıştır. Araştırmaya kamu anaokulları, özel anaokulları ve ilkokullar bünyesindeki ana sınıflarında görev yapan ve farklı mesleki deneyim düzeylerini temsil eden 21 öğretmen katılmıştır. Bulgular, öğretmenlerin çocuklar arasında en sık karşılaştıkları sorunların artmış ekran maruziyeti, dikkat eksikliği, kurallara uyma güçlüğü, iletişim sorunları ve akran zorbalığı davranışları olduğunu göstermektedir. Öğretmenlerin önemli bir bölümü bu sorunların büyük ölçüde aile tutumları, yetersiz sınır koyma ve çocukların aşırı ekran kullanımı ile ilişkili olduğunu ifade etmiştir. Nicel bulgular, okul öncesi sınıflarında en sık gözlemlenen zorbalık türlerinin sosyal ve sözel zorbalık olduğunu ortaya koymuştur; bu davranışlar arasında sosyal dışlama, lakap takma, oyuna almama ve sözel tehditler öne çıkmaktadır. Fiziksel zorbalık davranışlarının ise daha düşük sıklıkta gerçekleştiği bildirilmiştir. Nitel bulgular, öğretmenlerin zorbalık durumlarına müdahale ederken en sık ailelerle iletişim kurma, empati ve problem çözme becerilerini geliştirmeye yönelik etkinlikler planlama, sınıf içi rehberlik uygulamaları yürütme ve gerekli durumlarda okul psikolojik danışma hizmetleriyle iş birliği yapma stratejilerini kullandıklarını göstermektedir. Araştırma bulguları, erken çocukluk eğitim ortamlarında akran zorbalığını önlemede yalnızca sınıf temelli uygulamaların yeterli olmadığını ortaya koymaktadır. Etkili bir önleme yaklaşımı, öğretmenler, aileler ve eğitim kurumları arasında iş birliğine dayalı kapsamlı müdahale programlarının geliştirilmesini gerektirmektedir. Ayrıca sonuçlar, akran zorbalığının aile tutumları, dijital medya kullanımı ve çocukların sosyal

beceri gelişimi ile ilişkili çok boyutlu bir sosyal olgu olarak ele alınması gerektiğine işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: *akran zorbalığı, öğretmen görüşleri, sınıf gözlemleri, okul öncesi akran zorbalığı ölçeği – öğretmen formu, karma yöntem.*

Preschool Teachers' Perspectives on Peer Bullying and Classroom Observations: A Mixed-Methods Pilot Study

Saniye Teze¹, Rabia Cansız², Rabia Birelli³

¹Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu, Çocuk Bakımı ve Gençlik Hizmetleri Bölümü, Gaziantep, Türkiye,

E-mail: saniyeteze@gmail.com

²Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu, Çocuk Bakımı ve Gençlik Hizmetleri Bölümü, Çocuk Gelişimi Programı Öğrencisi, Gaziantep, Türkiye,

E-mail: cnzrabia@gmail.com

³Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu, Çocuk Bakımı ve Gençlik Hizmetleri Bölümü, Çocuk Gelişimi Programı Öğrencisi, Gaziantep, Türkiye,

E-mail: birlirabia@gmail.com

Abstract: The preschool period represents a critical developmental stage during which children develop social interaction skills and begin to establish peer relationships. During this stage, peer bullying behaviors may emerge and negatively influence children's social and emotional development. The aim of this study is to examine preschool teachers' perceptions of peer bullying, their observations regarding the frequency of bullying behaviors, and the intervention strategies they use to address bullying in early childhood education settings. A mixed-methods research design was employed in the study. Quantitative data were collected using the Preschool Peer Bullying Scale – Teacher Form. In addition, a questionnaire consisting of open-ended questions was administered to identify teachers' perspectives on the causes of bullying, intervention strategies, and professional training needs. The study involved 21 teachers working in public preschools, private preschools, and kindergarten classes within primary schools, representing different levels of professional experience. The findings indicate that the main problems teachers encounter among children include increased screen exposure, attention deficits, lack of rule compliance, communication difficulties, and peer bullying behaviors. Many teachers reported that these issues largely stem from family attitudes, insufficient boundary setting, and excessive screen use among children. Quantitative findings revealed that the most frequently observed bullying behaviors in preschool classrooms are social and verbal forms of bullying, including social exclusion, name-calling, exclusion from play, and verbal threats. Physical bullying behaviors were reported to occur less frequently. Qualitative findings showed that teachers most commonly address bullying situations by communicating with families, planning activities aimed at developing empathy and problem-solving skills, conducting classroom guidance practices, and collaborating with school counseling services when necessary. The findings suggest that classroom-based practices alone are insufficient to

prevent peer bullying in early childhood settings. Effective prevention requires comprehensive intervention programs that involve collaboration among teachers, families, and educational institutions. The results further indicate that peer bullying should be considered a multidimensional social phenomenon associated with family attitudes, digital media use, and the development of children's social skills.

Keywords: *peer bullying; teachers' perspectives; classroom observations; preschool peer bullying scale-teacher form; mixed methods.*

Çocukların Perspektifinden Oyun: Okul Öncesi Dönemde Oyun Algısı, Aile Katılımı ve Akran İlişkilerinin Nitel Analizi

Saniye Teze¹, Rabia Birelli², Rabia Cansız³

¹Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu, Çocuk Bakımı ve Gençlik Hizmetleri Bölümü, Gaziantep, Türkiye,

E-mail: saniyeteze@gmail.com

²Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu, Çocuk Bakımı ve Gençlik Hizmetleri Bölümü, Çocuk Gelişimi Programı Öğrencisi, Gaziantep, Türkiye,

E-mail: cnzrabia@gmail.com

³Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu, Çocuk Bakımı ve Gençlik Hizmetleri Bölümü, Çocuk Gelişimi Programı Öğrencisi, Gaziantep, Türkiye,

E-mail: birllirabia@gmail.com

Özet: Oyun, erken çocukluk döneminde bilişsel, sosyal ve duygusal gelişimi destekleyen temel bir gelişimsel bağlam olarak yaygın biçimde kabul edilmektedir. Bununla birlikte çocukların oyuna yükledikleri anlamlar, oyun ortamlarına ilişkin tercihleri ve oyun sırasında deneyimledikleri sosyal süreçler yetişkinlerin yorumlarından farklılık gösterebilmektedir. Bu nedenle çocukların oyun deneyimlerinin kendi anlatıları üzerinden incelenmesi, erken çocukluk dönemindeki oyun kültürü ve çocukların sosyal dünyaları hakkında önemli içgörüler sunmaktadır. Bu çalışma, okul öncesi dönem çocuklarının oyun algılarını, dijital ve fiziksel oyun ortamlarına ilişkin tercihlerini, oyunda ebeveyn katılımına yönelik deneyimlerini ve akran etkileşimleri sırasında ortaya çıkan sosyal durumları çocukların perspektifinden incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma nitel araştırma yaklaşımı kullanılarak yürütülmüştür. Çalışma grubunu amaçlı örnekleme yöntemiyle seçilen 5 ve 6 yaşındaki 54 çocuk oluşturmaktadır. Veri toplama sürecinden önce tüm katılımcıların ebeveynlerinden bilgilendirilmiş onam alınmıştır. Veriler, küçük çocukların gelişimsel özellikleri dikkate alınarak hazırlanan yarı yapılandırılmış ve açık uçlu sorular aracılığıyla yüz yüze bireysel görüşmeler yoluyla toplanmıştır. Veri toplama süreci, Çocuk Gelişimi Programı ikinci sınıfında öğrenim gören iki araştırmacı tarafından yürütülmüştür. Görüşmeler, kısa ve çocukların gelişim düzeyine uygun sorular kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Veri toplama süreci 03.02.2026–04.03.2026 tarihleri arasında bahar döneminde gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler tematik analiz yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Kodlama işlemleri iki araştırmacı tarafından bağımsız biçimde yürütülmüş, tematik yapı araştırmacılar arasında sağlanan uzlaşa doğrultusunda oluşturulmuştur. Demografik analiz sonuçlarına göre katılımcıların 31’i kız (%57,4) ve 23’ü erkek (%42,6) çocuktan oluşmaktadır. Yaş dağılımı incelendiğinde ise 27 çocuğun beş yaşında (%50) ve 27 çocuğun altı yaşında (%50) olduğu belirlenmiştir. Araştırma bulguları, çocukların genel olarak oyunu eğlence, mutluluk ve sosyal etkileşim kaynağı olarak kavramsallaştırdıklarını göstermektedir. Katılımcıların büyük çoğunluğu, arkadaşlarla birlikte oynama fırsatı sunması, fiziksel hareket özgürlüğünün daha fazla olması ve çeşitli oyun materyallerinin bulunması nedeniyle parklarda oyun oynamanın daha keyifli olduğunu ifade etmiştir. Ebeveyn katılımına ilişkin deneyimler ise farklılık göstermiştir; bazı çocuklar ebeveynleriyle aktif olarak oyun

oynadıklarını belirtirken, bazıları ebeveynlerinin oyun sırasında daha sınırlı ya da gözlemci bir rol üstlendiğini ifade etmiştir. Bunun yanı sıra oyundan dışlanmanın çocuklarda üzüntü, yalnızlık ve haksızlığa uğrama duygularını tetiklediği belirlenmiştir. Oyun sırasında yaşanan çatışmalara yönelik olarak birçok çocuk arabuluculuk, ayrılma ya da uzlaşma gibi sosyal düzenleyici stratejiler kullandığını belirtirken, daha küçük bir grubun kaçınma veya saldırgan tepkiler sergilediği görülmüştür. Elde edilen bulgular, erken çocukluk döneminde oyunun yalnızca bir boş zaman etkinliği olmadığını; çocukların sosyal aidiyet geliştirdikleri, duygularını ifade ettikleri ve akran ilişkilerini müzakere ettikleri önemli bir gelişimsel bağlam olduğunu göstermektedir. Bu bağlamda oyun, çocukların sosyal ilişkilerinin gelişimi ve sürdürülmesi açısından merkezi bir deneyim alanı olarak değerlendirilebilir.

Anahtar Kelimeler: erken çocuklukta oyun, çocuk perspektifi, oyun algısı, ebeveyn katılımı, akran etkileşimi, nitel araştırma.

Children's Perspectives on Play: A Qualitative Analysis of Play Perceptions, Parental Involvement, and Peer Relationships in Early Childhood

Saniye Teze¹, Rabia Birelli², Rabia Cansız³

¹Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu, Çocuk Bakımı ve Gençlik Hizmetleri Bölümü, Gaziantep, Türkiye,

E-mail: saniyeteze@gmail.com

²Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu, Çocuk Bakımı ve Gençlik Hizmetleri Bölümü, Çocuk Gelişimi Programı Öğrencisi, Gaziantep, Türkiye,

E-mail: cnzrabia@gmail.com

³Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu, Çocuk Bakımı ve Gençlik Hizmetleri Bölümü, Çocuk Gelişimi Programı Öğrencisi, Gaziantep, Türkiye,

E-mail: birllirabia@gmail.com

Abstract: Play is widely recognized as a central developmental context supporting cognitive, social, and emotional development in early childhood. However, the meanings children attribute to play, their preferences for play environments, and the social processes they experience during play may differ from adult interpretations. Therefore, examining children's play experiences through their own narratives provides valuable insight into early childhood play culture and children's social worlds. This study aims to explore preschool children's perceptions of play, their preferences regarding digital and physical play environments, their experiences of parental involvement in play, and the social situations that emerge in peer interactions from the children's perspective. The study was conducted using a qualitative research approach. The study group consisted of 54 children aged 5 and 6 who were selected through purposive sampling. Prior to data collection, informed consent was obtained from the parents of all participants. Data were collected through face-to-face individual interviews using semi-structured and open-ended questions designed in accordance with the developmental characteristics of young children. The data collection process was conducted by two researchers

who were second-year students in the Child Development Program. Interviews were carried out using short and developmentally appropriate questions. Data collection took place during the spring term between 03.02.2026 and 04.03.2026. The collected data were analyzed using thematic analysis. Coding procedures were conducted independently by two researchers, and thematic structures were developed through researcher consensus. Demographic analysis indicated that 31 participants were girls (57.4%) and 23 were boys (42.6%). In terms of age distribution, 27 children were five years old (50%) and 27 were six years old (50%). The findings revealed that children generally conceptualize play as a source of fun, happiness, and social interaction. Most participants reported that playing in parks is more enjoyable due to opportunities for playing with friends, greater freedom of physical movement, and the availability of diverse play materials. Experiences regarding parental involvement varied; while some children reported actively playing with their parents, others indicated that their parents tended to adopt more limited or observational roles during play. Additionally, being excluded from play was found to trigger feelings of sadness, loneliness, and injustice among children. In response to conflicts during play, many children reported using socially regulatory strategies such as mediation, separation, or reconciliation, whereas a smaller group displayed avoidance or aggressive responses. The findings suggest that play in early childhood is not merely a leisure activity but also a crucial developmental context in which children establish social belonging, express emotions, and negotiate peer relationships. In this sense, play serves as a central experiential space for the development and maintenance of children's social relationships.

Keywords: *early childhood play, child perspective, play perception, parental involvement, peer interaction, qualitative research.*

Sürdürülebilir ve Dirençli Kentler İçin Doğa Temelli Zekâ

Prof. Dr. Saye Nihan Çabuk¹, Prof. Dr. Alper Çabuk²

¹Eskişehir Teknik Üniversitesi,

E-mail: sncabuk@eskisehir.edu.tr ORCID: 0000-0003-4859-2271

²Eskişehir Teknik Üniversitesi,

E-mail: acabuk@eskisehir.edu.tr ORCID: 0000-0002-0684-2247

Özet: İklim krizi ve afetlerin artan sıklığı, kentleri yalnızca tehlikelerle değil, tehlike ile maruziyet ve kırılganlığın aynı anda etkileştiği bir risk dinamiğiyle yüzleştirmektedir. Bu bildiri, Doğa Temelli Zekâ yaklaşımını, kentsel riskleri statik haritalarla değil, kentin nabzını tutan bir karar dili olarak tartışmaktadır. Harita çoğu zaman donmuş bir zaman dilimidir; oysa risk akışkandır ve aynı sokak farklı günlerde sıcak dalgası, şiddetli yağış ya da yangın dumanı ile farklı anlamlar taşır-maktadır. Doğa Temelli Zekâ, doğa ve kent arasındaki kırılgan dengeyi okuyan göstergelerle erken sinyalleri görünür kılmakta, önceliklendirme mantığı kurmakta ve doğa temelli çözümleri yalnızca estetik bir ek değil, çoklu fayda üreten bir risk azaltma aracı olarak ele almaktadır. Bu çalışmada, tehlike, maruziyet ve kapasiteyi birlikte ele alan bir risk okuma yaklaşımı önerilmiş; karar verici için anlaşılır, uygulanabilir ve katılımcı bir iletişim zemini oluşturulması hedeflenmiştir. Sunulan yaklaşım, Avrupa Birliği destekli EPD-Net Projesi bağlamında olgunlaştırılmış olup, Doğa Temelli Zekâ perspektifi yalnızca yerel bir deneyim değil, farklı kentlere aktarılabilir bir çerçeve olarak hizmet etmektedir. Sonuç olarak Doğa Temelli Zekâ, sonuç dayatmak yerine belirsizliği görünür kılmakta; hangi verinin ne ölçüde güvenilir olduğunu ve hangi müdahalenin hangi bölgede daha yüksek geri dönüş üretebileceğini tartışmaya açmaktadır. Böylece sürdürülebilirlik, dirençlilik ve yönetim bütüncül bir bakış açısıyla değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: doğa temelli zeka, risk okuma, kentsel dirençlilik, sürdürülebilir kentler, doğa temelli çözümler, yönetim.

Nature Based Intelligence for Sustainable and Resilient Cities

Prof. Dr. Saye Nihan Çabuk¹, Prof. Dr. Alper Çabuk²

¹Eskişehir Technical University,

E-mail: sncabuk@eskisehir.edu.tr, ORCID: 0000-0003-4859-2271

²Eskişehir Technical University,

E-mail: acabuk@eskisehir.edu.tr, ORCID: 0000-0002-0684-2247

Abstract: Climate change and the rising frequency of disasters confront cities with a risk dynamic in which hazards, exposure, and vulnerability interact simultaneously. This paper frames Nature Based Intelligence as a decision language that reads urban risk not through static maps but by tracking the city's pulse. A map often represents a frozen slice of time, whereas risk is fluid, and the same street can carry different meanings across heatwaves, intense rainfall, or wildfire smoke. Nature Based Intelligence makes early signals legible through indicators that

reflect the fragile balance between nature and the built environment, builds a prioritisation logic, and positions nature based solutions not as aesthetic add ons but as multi benefit risk reduction instruments. The contribution proposes an integrated risk reading perspective that jointly considers hazards, exposure, and capacity, aiming to produce decision outputs that are understandable, actionable, and supportive of participatory communication. The maturation of this approach within the EU co-funded EPD Net Project suggests transferability across diverse urban contexts. Rather than issuing definitive judgements, the approach foregrounds uncertainty, invites deliberation on data credibility, and helps decision makers compare interventions by their expected return under local constraints.

Keywords: *nature based intelligence, risk reading, urban resilience, sustainable cities, nature based solutions, governance.*

Nature Cities Alliance (NCA): Sürdürülebilirlik Odaklı Bir Kentler Arası Öğrenme ve Yönetişim Ağı Tasarımı

Prof. Dr. Saye Nihan Çabuk¹, Prof. Dr. Alper Çabuk²

¹Eskişehir Teknik Üniversitesi,

E-mail: sncabuk@eskisehir.edu.tr ORCID: 0000-0003-4859-2271

²Eskişehir Teknik Üniversitesi,

E-mail: acabuk@eskisehir.edu.tr ORCID: 0000-0002-0684-2247

Özet: Kentlerin iklim riski ve afet rejimi altında eşzamanlı olarak uyum, dirençlilik ve ekolojik bütünlük üretmesi beklenmektedir. Bu beklentinin zayıf halkası, proje temelli girişimlerin, proje sona erdikten sonra bilgi, araç ve eğitim kapasitesinin dağılmasıdır. Nature Cities Alliance (NCA), tam bu kırılma noktasına yerleşen, çıktılarının raf ömrünü uzatmak yerine yaşamasını sağlayan bir ağ mimarisi önermektedir. Ortak yönetim, tematik çalışma grupları, sürekli öğrenme döngüleri, açık içerik yönetimi ve yerelleştirme mekanizmaları bu mimarinin temelini oluşturmaktadır. NCA, eğitim ve uygulama arasında iki yönlü bir kanal kurmakta, kentlerden veri ve ihtiyaçlara yönelik bilgi toplamakta, bu ihtiyaçları modüler müfredat ve rehber setlerine çevirmekte ve en nihayetinde bu yapı sayesinde yeniden kentlere geri besleme sağlamaktadır. Bu bildiride, NCA yaklaşımının kuramsal dayanakları, yönetim tasarımı ve sürdürülebilirlik araç seti, AB eş finansmanlı Erasmus+ projesi “Filling The Gap: Development of Ecological Planning and Design Learning Network And An Adaptive Smart Training Module For Disaster Resilient And Sustainable Cities (EPD-Net)” deneyiminden hareketle kavramsal düzeyde tartışılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: nature cities alliance, topluluk temelli öğrenme, sürdürülebilirlik, kapasite geliştirme, kentsel dirençlilik.

Nature Cities Alliance (NCA): A Network Governance Architecture for Sustained Urban Resilience and Capacity Building

Prof. Dr. Saye Nihan Çabuk¹, Prof. Dr. Alper Çabuk²

¹Eskişehir Technical University,

E-mail: sncabuk@eskisehir.edu.tr, ORCID: 0000-0003-4859-2271

²Eskişehir Technical University,

E-mail: acabuk@eskisehir.edu.tr, ORCID: 0000-0002-0684-2247

Abstract: Cities are now expected to generate adaptation, resilience, and ecological integrity simultaneously under a compounded regime of climate risk and disasters. The weakest link in this expectation is the dissolution of knowledge, tools, and training capacity at the moment project-based initiatives end. Nature Cities Alliance (NCA) is positioned precisely at this fracture point, proposing a network architecture that enables outputs to remain alive rather than merely extending their shelf life. The major components of this architecture comprises shared governance, thematic working groups, continuous learning loops, open content management,

and localization mechanisms. NCA establishes a bidirectional channel between education and practice; it collects data and needs from cities, translates these needs into modular curricula and guidance packages, and then feeds them back to cities as actionable resources. This paper conceptually examines the theoretical underpinnings of the NCA approach, its governance design, and its sustainability toolkit, drawing on the experience of the EU co-funded Erasmus+ project “Filling The Gap: Development of Ecological Planning and Design Learning Network And An Adaptive Smart Training Module For Disaster Resilient And Sustainable Cities (EPD-Net)”.

Keywords: *nature cities alliance, community based learning,, sustainability, capacity building,urban resilience.*

Kongre Turizmi (MICE Tourism) Konulu Uluslararası Makalelere Görsel Haritalama Tekniği İle Panoramik Bir Bakış: Scopus Örneği

Doç. Dr. Serkan Aylan

Selçuk Üniversitesi Turizm Fakültesi, Turizm Rehberliği Bölümü
E-mail: serkan.aylan@selcuk.edu.tr ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7262-4440>

Özet: Araştırmanın amacı, kongre turizmi “Mice Tourism” konusunun uluslararası literatürdeki son 29 yıllık (1997-2026) eğilimini ve gelişimini ortaya koymaktır. Bu amaçla araştırmada, nicel araştırma yöntemlerinden biri olan bibliyometrik analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın verisini oluşturan ve başlık, özet ve anahtar kelimelerinde kongre turizmi (mice tourism) kavramı geçen 55 makaleye yönelik bilgiler Scopus veri tabanından çekilmiş olup, elde edilen verilerin analizinde belirli parametreler doğrultusunda, Bibliyometrix R-paketi (RStudio yazılımı) bibliyometrix kütüphanesi ve bibliyometrix için bir web arayüz sağlayıcısı uygulama ve açık kaynaklı bir yazılım tasarımı olan Biblioshiny kullanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda ortaya çıkan bulgulardan bazıları ele alındığında, kongre turizmi konulu, 39 farklı dergide 55 makalenin olduğu, makalelerin tamamının çok yazarlı olduğu, en çok makalenin 2022 yılında yayınlandığı, en fazla makale yayınlayan derginin Journal of Convention And Event Tourism, yazarın Refiloe Lekgau, ülkenin ise İspanya, Kazakistan ve Güney Africa olduğu görülmüştür. Bahsi geçen konuyla ilgili en üretken üniversitenin College of Business and Economics olduğu ortaya çıkmıştır. Ayrıca kongre turizmi konulu makalelerinin üretiminde en çok işbirliği yapan ülkenin Kazakistan, Malezya ve Ürdün olduğu görülmüştür. Bunun yanı sıra en çok atıf alan ülkelerin ise Güney Afrika, Ürdün ve İspanya olduğu ortaya çıkmıştır. Çalışmaların özetleri incelendiğinde özetlerinde en fazla geçen kelimenin mice ve tourism kelimeleri olduğu görülmüştür.

Ulusal literatürde özellikle scopus veritabanında kongre turizmi konusunu bibliyometrik açıdan inceleyen herhangi bir çalışmaya rastlanmamış olması sebebiyle özgünlük arz ettiği ifade edilebilir. Ayrıca, bu çalışmada ortaya çıkan sonuçların ise uluslararası düzeyde kongre turizmi ile ilgili yapılan araştırmaların gelişim sürecinin görsel anlamda haritalandırılarak okuyucuya aktarılması açısından ve gelecekte bu konuda yapılacak olan çalışmalara ışık tutması açısından önem arz ettiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: kongre turizmi, görsel haritalama Tekniği, scopus, r-studio, bibliyometri.

A Panoramic View of International Articles on MICE Tourism Using Visual Mapping Techniques: Case on Scopus

Doç. Dr. Serkan Aylan

Selçuk University, Faculty of Tourism, Department of Tourism Guidance

E-mail: serkan.aylan@selcuk.edu.tr, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7262-4440>

Abstract: The purpose of this research is to reveal the trends and developments of the topic of "MICE Tourism" (congress tourism) in the international literature over the last 29 years (1997-2026). For this purpose, bibliometric analysis, one of the quantitative research methods, was used in the research. Information on 55 articles whose titles, abstracts, and keywords contain the concept of congress tourism (MICE tourism) was extracted from the Scopus database. In the analysis of the obtained data, the Bibliometrix R-package (RStudio software), the Bibliometrix library, and Biblioshiny, a web interface provider application and open-source software design for Bibliometrix, were used according to specific parameters. Some of the findings from the analyses show that there are 55 articles on congress tourism in 39 different journals, all articles are multi-authored, the highest number of articles were published in 2022, the journal that published the most articles is the Journal of Convention And Event Tourism, the author is Refiloe Lekgau, and the countries are Spain, Kazakhstan, and South Africa. The College of Business and Economics was found to be the most productive university in relation to the aforementioned topic. Furthermore, Kazakhstan, Malaysia, and Jordan were found to be the most collaborative countries in the production of articles on congress tourism. In addition, South Africa, Jordan, and Spain were found to be the countries with the most citations. An examination of the abstracts revealed that the most frequently used words were "MICE" and "tourism." The study's originality can be attributed to the fact that no other study examining congress tourism from a bibliometric perspective, particularly in the Scopus database, has been found in the national literature. Moreover, the findings of this study are considered important in terms of visually mapping and presenting the development process of international research on congress tourism to the reader, and in terms of shedding light on future studies in this area.

keywords: *congress tourism, visual mapping techniques, scopus, r-studio, bibliometrics.*

Veriye Dayalı Karar Almanın Politika Başarısına Etkisi: Uygulamadan Örnekler

Volkan TOPTAŞ

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Kamu Yönetimi Bölümü, Samsun, Türkiye
E-mail: 23280703@stu.omu.edu.tr; ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-3317-6348>

Özet: Karar alan ya da alanlar önemlidir. Ancak bir diğer önemli konu ise bu kararın nasıl alındığıdır. Bireyler, devletler ve her düzeyde ve türde örgütler, yüzyıllardır bu sorunun cevabını bulmak için çabalamıştır. Alınan kararın hedeflere ulaşabildiği durumlar “iyi yönetim” uygulamaları olarak kabul görmüştür.

Doğası gereği karar alma süreci, duruma ve döneme göre değişen oranlarda da olsa veriye dayanmaktadır. Geçmişte daha az veri ve daha çok sezgi ve bireysel tecrübeler ışığında yürütülen karar alma süreci, artık daha fazla teknik altyapı, nitelikli personel ve buna uygun örgüt kültürü ve yönetim anlayışı ile yerine getirilmektedir. Hızla gelişen bilgi iletişim teknolojileri ve eş zamanlı artan veri hacmi, kamu yönetiminin dijital alana ilişkin strateji geliştirmesini zorunlu kılmıştır. Şu anda karşı karşıya olunan durum, kuramsal yönetim yaklaşımlarının ötesinde, bu kadar yoğun bir veri akışının nasıl yönetileceği sorusuna sağlıklı cevap verebilme çabasıdır. Bu çaba genel olarak veriye dayalı karar alma şeklinde ifade edilmektedir. Diğer bir ifadeyle iyi yönetim arayışının yolu, günümüzde dijital evren ile kesişmekte ve yeni politika tercihlerini zorunlu kılmaktadır.

Kamu yönetimi alanında hedeflenen sonuçlarla, alınan kararlar arasındaki uyumluluk ve başarı, geçmişte *iyi yönetim* günümüzde ise *politika başarısı* olarak ifade edilmektedir. Çalışmamızın amacı, bilgi iletişim teknolojileri, veri ve karar alma örüntüsünün, örgüt amaçlarına uygun bir şekilde düzenlediğinde politika başarısını desteklediğini, örnekleriyle beraber ortaya koymaktır. Bunun yanı sıra bazı başarısız ya da olumsuz örnekler paylaşılarak bahse konu örüntüdeki işleyiş hatalarının ne gibi sonuçlara yol açtığına yer verilmiştir.

Veriye dayalı karar alma anlayışının temel kavramları ve bu yaklaşımla nasıl politikalar geliştirilebileceği hakkında fikir vermek üzere hazırlanan bu çalışma, her bir başlık altında daha derin bir incelemeye konu edilebilir özelliktedir. Sonuç olarak alınacak olan kararların veriye dayandırılması halinde, iyi yönetim uygulamalarına ulaşmanın mümkün olduğu görülmektedir.

Politika başarısını gösteren örnekler de veriye dayalı karar almayı desteklemektedir. Verilen örneklerin bir diğer dikkat çekici yanı kamu otoritelerinin politika uygulamalarında özel sektör ile paydaşlık etmekten çekinmediğidir. Dolayısıyla sadece kararların veriye dayandırılması tek başına politika başarısını sağlayamaz. Bu başarının altında hukuk sistemi, örgüt kültürü, hazır bulunma (vatandaş/kamu personeli), kurumsal yapı, teknolojik imkânlarla ulaşım, veri güvenliği, ekonomik gelişmişlik gibi başlıklarında sağlıklı bir şekilde inşa edilmiş olması beklenir.

Makine öğrenmesi veriler arasında bağ kurma becerisini sağlıyor olsa da buradan doğan sonuçları anlamlandıracak olan yönetici bilgisidir. Bu bağlamda veriye dayalı karar almanın tüm iyi uygulama örneklerinin, insan hayatını ve mutluluğunu sağlamak üzere eyleme geçirilmesi, yöneticilerin ilk önceliği olarak kalmalıdır. Yapay zekânın insanı ve insan haklarını örseleyecek, toplumsal ve ekonomik eşitsizliği artıracak, şiddeti ve adaletsiz uygulamaları başka biçimlerde sunacak bir araca dönüştürülmemesi de iyi yönetimi arzulayan yöneticiler eliyle olacaktır.

Tanımlar açıklanırken yönetim sürecinde önemli olduğu görülen “veri”den “karar verme” eylemine giden yoldaki kavramların kamu yönetimi disiplini çerçevesindeki karşılıkları tercih edilmeye çalışılmıştır. Uygulamaya ilişkin örnekler, ülke merkezli sunulmak yerine ulusal düzeyde, yerel düzeyde ya da hizmet türleri gözetilerek paylaşılmıştır. Bunun nedeni uygulamadan alınan örnekler ışığında, karar alma sürecinin hangi ölçek düzeyinde, ne tür ve boyutta veri yapısıyla yönetilebileceği hakkında bir fikir vermektir. Sonuç kısmında, veriye dayalı karar almanın politika başarısına katkısının olumlu olacağını tekrar etmek yerine, yöneticilerin veriye dayalı karar almayı daha çok tartışmalarını amaçlayan bir değerlendirme yapılmaya çalışılmıştır.

Veriye dayalı karar almanın sağladığı kolaylıklar yanında karşı karşıya olduğu zorluklarda vardır. Bunlardan biri de yöneticilerin, geleneksel alışkanlıklarından vazgeçmemesi, değişime direnç göstermedir. Bu çalışma kamu yöneticilerinin, günümüzde durmaksızın artan veri hacmini nasıl politika başarısına dönüştürebildiğine dikkat çekmek amacıyla hazırlanmıştır. Veri yönetiminin, bir stratejik araç olduğu günümüzde, bu alana duyarsız kalmak yaşanan rekabet ortamında, örgütlerin ve devletlerin geride kalmasına neden olacaktır. Çalışma kapsamında bazı kavramlar kamu yönetimi disiplini çerçevesinde açıklanmaya çalışılmıştır. Karar alma ve kamu yönetimi ilişkisine değinildikten sonra uygulamadan örneklerle veriye dayalı karar alma hakkında bir değerlendirme ile çalışma bitirilmiştir. Çalışma hakkında yapılan literatür taraması sonunda, bir nitel araştırma yöntemi olan içerik analizi yaklaşımı benimsenmiştir.

Anahtar kelimeler: veriye dayalı karar alma, kamu politikası, yapay zekâ, bilgi iletişim teknolojileri, dijital kamu hizmeti, iyi yönetim.

The Impact Of Data-Driven Decision-Making On Policy Success: Examples From Practice

Volkan TOPTAŞ

Ondokuz Mayıs University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Public Administration Department, Samsun, Türkiye

E-posta: 23280703@stu.omu.edu.tr; ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-3317-6348>

Abstract: The decision-maker(s) is/are important. However, another important issue is how the decision is made. Individuals, states, and organizations of all levels and types have been striving to find the answer to this question for centuries. Situations where the decision made achieves its goals are considered examples of “good governance.”

By its very nature, the decision-making process is based on data, albeit at varying rates depending on the situation and the period. The decision-making process, which was carried out in the light of less data and more intuition and individual experience in the past, is now carried out with more technical infrastructure, qualified personnel and an appropriate organizational culture and management approach. Rapidly developing information and communication technologies and the simultaneous increase in the volume of data have made it imperative for public administration to develop strategies for the digital domain. Beyond theoretical management approaches, the current situation is an effort to provide a healthy answer to the question of how to manage such an intense data flow. This effort is generally referred to as data-driven decision making. In other words, the search for good governance today intersects with the digital universe and necessitates new policy choices.

In the field of public administration, the compatibility and success between the targeted outcomes and the decisions made are referred to as good governance in the past and policy success today. The aim of our study is to demonstrate, with examples, that information and communication technologies, data, and decision-making patterns support policy success when organized in line with organizational objectives. In addition, some unsuccessful or negative examples are shared to illustrate the consequences of operational errors in the aforementioned patterns.

This study, prepared to provide insight into the fundamental concepts of data-driven decision-making and how policies can be developed using this approach, can be examined in greater depth under each heading. It is evident that good governance practices can be achieved when decisions are based on data.

Examples demonstrating policy success also support data-driven decision-making. Another noteworthy aspect of the examples given is that public authorities do not shy away from partnering with the private sector in policy implementation. Therefore, basing decisions on data alone cannot ensure policy success. This success requires a sound foundation in areas such as the legal system, organizational culture, readiness (citizens/public personnel), institutional structure, access to technological capabilities, data security, and economic development.

Although machine learning provides the ability to establish connections between data, it is managerial knowledge that interprets the resulting outcomes. In this context, the implementation of all best practices in data-driven decision-making to ensure human life and happiness must remain the top priority for managers. Artificial intelligence should not be turned into a tool that undermines humanity and human rights, increases social and economic inequality, and perpetuates violence and unjust practices in other forms. This will be achieved by leaders who desire good governance.

While defining terms, we have tried to use the equivalents of concepts in the public administration discipline that are considered important in the management process, from “data” to the act of “decision-making.” Examples related to the application have been shared at the national level, local level, or by service type, rather than being country-specific. The reason for this is to provide an idea of the scale level, type, and size of data structure that can be managed in the decision-making process, based on examples taken from practice. In the conclusion, rather than reiterating that data-driven decision-making contributes positively to policy success, an assessment has been made with the aim of encouraging managers to discuss data-driven decision-making more.

Data-driven decision-making has its challenges as well as its conveniences. One of these challenges is that managers do not give up their traditional habits and resist change. This study aims to draw attention to how public administrators can turn the ever-increasing volume of data into policy success. In today's world where data management is a strategic tool, being insensitive to this field will cause organizations and states to fall behind in the competitive environment. In this context, some concepts are tried to be explained within the framework of public administration discipline. After mentioning the relationship between decision making and public administration, the study is concluded with an evaluation of data-based decision making with examples from practice. At the end of the literature review on the subject of the study, a content analysis approach, which is a qualitative research method, was adopted.

Keywords: *data-driven decision making, public policy, artificial intelligence, information communication technologies, digital public service, good governance.*

9–13 Yaş Grubu Çocuklarda Dijital Ekran Bağımlılığı ve Fiziksel Aktivite Tutumlarının İncelenmesi

Faruk Nafiz KÖSE

*Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı,
E-mail:faruknafizkose@gmail.com ORCID: 0009-0001-1275-0920*

Özet: Dijital teknolojilerin hızlı gelişimi çocukların günlük yaşam alışkanlıklarında önemli değişimlere yol açmış ve ekran temelli etkinlikler çocukların serbest zaman aktivitelerinde giderek daha fazla yer almaya başlamıştır. Akıllı telefon, tablet, bilgisayar ve televizyon gibi dijital ekranlı cihazların kullanımının yaygınlaşması özellikle çocukluk döneminde dijital ekran bağımlılığı riskini artırabilmektedir. Artan ekran kullanımı çocukların fiziksel aktiviteye ayırdıkları zamanın azalmasına ve sedanter yaşam davranışlarının yaygınlaşmasına neden olabilmektedir. Bu durum çocukların fiziksel ve psikososyal gelişimleri açısından çeşitli riskler doğurabilmektedir. Bu nedenle çocuklarda dijital ekran bağımlılığı ile fiziksel aktivite tutumlarının birlikte incelenmesi, çocukların yaşam tarzı davranışlarının anlaşılması açısından önemli bir araştırma alanı oluşturmaktadır.

Bu araştırmanın amacı, 9–13 yaş grubundaki çocuklarda dijital ekran bağımlılığı ile fiziksel aktiviteye yönelik tutumların; cinsiyet, yaş, aylık hane gelir düzeyi, kendisine ait oda varlığı ve günlük dijital ekran süresi gibi değişkenler açısından incelenmesi ve dijital ekran bağımlılığı ile fiziksel aktivite tutumları arasındaki ilişkinin belirlenmesidir.

Araştırma nicel araştırma yaklaşımı kapsamında ilişkisel tarama modelinde gerçekleştirilmiştir. Çalışma grubunu 2025–2026 eğitim öğretim yılında Niğde il merkezine bağlı üç köy ilkokulu ve ortaokulunda öğrenim gören toplam 205 öğrenci ve ebeveynleri oluşturmaktadır. Katılımcıların %50,73’ü erkek (n = 104) ve %49,27’si kızdır (n = 101). Katılımcı öğrencilerin yaş ortalaması 11’dir. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından hazırlanan kişisel bilgi formunun yanı sıra Cansu Furuncu (2019) tarafından geliştirilen Problemlili Medya Kullanım Ölçeği (Kısa Form) ve Osman Uyhan vd. (2023) tarafından geliştirilen Çocuk ve Gençlerde Fiziksel Aktivite Tutum Ölçeği kullanılmıştır.

Araştırmada elde edilen veriler SPSS 26.0 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin normal dağılıma uygunluğu Kolmogorov–Smirnov ve Shapiro–Wilk testleri ile incelenmiş ve verilerin normal dağılım göstermediği belirlenmiştir. Bu nedenle iki kategorili değişkenlerin analizinde Mann–Whitney U testi, üç ve daha fazla kategorili değişkenlerin analizinde Kruskal–Wallis H testi kullanılmıştır. Ayrıca değişkenler arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla Spearman korelasyon analizi uygulanmıştır. Araştırmada istatistiksel anlamlılık düzeyi $p < .05$ olarak kabul edilmiştir.

Araştırma bulguları incelendiğinde problemlili medya kullanım puanlarının yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermediği belirlenmiştir ($\chi^2 = 5.04$, $p > .05$). Benzer şekilde problemlili medya kullanım puanlarının aylık hane gelir düzeyine göre anlamlı biçimde farklılaşmadığı görülmüştür ($\chi^2 = 7.05$, $p > .05$). Kendisine ait oda varlığı değişkenine göre yapılan Mann–Whitney U testi sonuçları incelendiğinde de problemlili

medya kullanım puanları açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($U = 3102$, $p > .05$).

Çocuk ve gençlerde fiziksel aktivite tutum puanlarının incelenen değişkenlere göre dağılımı değerlendirildiğinde cinsiyet ($U = 5119$, $p > .05$), yaş ($\chi^2 = 2.67$, $p > .05$), aylık hane gelir düzeyi ($\chi^2 = 3.72$, $p > .05$), kendisine ait oda varlığı ($U = 3685$, $p > .05$) ve dijital ekranda geçirilen süre ($\chi^2 = 6.83$, $p > .05$) değişkenlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmadığı saptanmıştır.

Buna karşılık problemlı medya kullanım puanlarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı biçimde farklılaştığı belirlenmiştir. Yapılan Mann–Whitney U testi sonucunda erkek öğrencilerin dijital ekran bağımlılığı puanlarının kız öğrencilere göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir ($U = 4620$, $p < .05$). Bu farklılığın düşük düzeyde bir etki büyüklüğüne sahip olduğu görülmektedir. Ayrıca dijital ekranda geçirilen süre ile problemlı medya kullanım puanları arasındaki ilişki Kruskal–Wallis H testi ile incelenmiş ve ekran süresi grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunduğu belirlenmiştir ($\chi^2 = 13.92$, $p < .05$). Yapılan post hoc analiz sonuçları, günlük ekran süresi 0–30 dakika olan öğrencilerin dijital bağımlılık puanlarının, günlük ekran süresi 3 saat ve 4 saat olan öğrencilere göre daha düşük olduğunu göstermiştir.

Bununla birlikte problemlı medya kullanımı ile fiziksel aktivite tutumları arasındaki ilişki Spearman korelasyon analizi ile incelenmiş ve iki değişken arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($r = -.07$, $p > .05$).

Sonuç olarak araştırma bulguları çocuklarda dijital ekran bağımlılığı düzeyinin özellikle cinsiyet ve günlük ekran süresi değişkenlerine göre anlamlı farklılıklar gösterdiğini ortaya koymaktadır. Erkek öğrencilerin dijital bağımlılık puanlarının daha yüksek olması ve ekran süresi arttıkça bağımlılık puanlarının yükselmesi, ekran kullanım süresinin dijital bağımlılık riskini artıran önemli bir faktör olduğunu göstermektedir. Buna karşın çocukların fiziksel aktiviteye yönelik tutumlarının incelenen demografik değişkenlerden anlamlı düzeyde etkilenmediği ve dijital ekran bağımlılığı ile fiziksel aktivite tutumları arasında anlamlı bir ilişki bulunmadığı belirlenmiştir. Bu doğrultuda çocuklarda sağlıklı yaşam davranışlarının desteklenmesi amacıyla dijital ekran kullanımının dengelenmesi, ebeveyn denetiminin artırılması ve çocukların fiziksel aktiviteye katılımını teşvik eden eğitimsel ve sosyal programların geliştirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: dijital ekran bağımlılığı, problemlı medya kullanımı, fiziksel aktivite tutumu, çocuklar, teknoloji kullanımı

An Examination of Digital Screen Addiction and Physical Activity Attitudes Among Children Aged 9–13

Faruk Nafiz KÖSE

Department of Physical Education and Sports Sciences

Niğde Ömer Halisdemir University, E-mail: faruknafizkose@gmail.com ORCID: 0009-0001-1275-0920

Abstract: The rapid development of digital technologies has led to significant changes in children's daily life habits, and screen-based activities have increasingly become a prominent part of children's leisure time. The widespread use of digital screen devices

such as smartphones, tablets, computers, and televisions may increase the risk of digital screen addiction, particularly during childhood. Increased screen exposure may reduce the time children allocate to physical activity and contribute to the spread of sedentary lifestyle behaviors. This situation may pose various risks to children's physical and psychosocial development. Therefore, examining digital screen addiction and physical activity attitudes together in children constitutes an important area of research for understanding children's lifestyle behaviors.

The aim of this study is to examine digital screen addiction and attitudes toward physical activity among children aged 9–13 in terms of variables such as gender, age, monthly household income level, having a personal room, and daily digital screen time, and to determine the relationship between digital screen addiction and physical activity attitudes. The study was conducted using a relational survey model within the framework of a quantitative research approach. The study group consisted of a total of 205 students and their parents studying in three village primary and secondary schools affiliated with the city center of Niğde during the 2025–2026 academic year. Of the participants, 50.73% were male ($n = 104$) and 49.27% were female ($n = 101$). The average age of the participating students was 11 years. In addition to a personal information form prepared by the researchers, the Problematic Media Use Scale (Short Form) developed by Cansu Furuncu (2019) and the Physical Activity Attitude Scale for Children and Adolescents developed by Osman Uyhan et al. (2023) were used as data collection instruments.

The data obtained in the study were analyzed using the SPSS 26.0 statistical package program. The normality of the data distribution was examined using the Kolmogorov–Smirnov and Shapiro–Wilk tests, and it was determined that the data did not follow a normal distribution. Therefore, the Mann–Whitney U test was used for the analysis of variables with two categories, and the Kruskal–Wallis H test was used for variables with three or more categories. In addition, Spearman correlation analysis was conducted to determine the relationships between variables. The level of statistical significance was accepted as $p < .05$.

The findings of the study revealed that problematic media use scores did not show a statistically significant difference according to the age variable ($\chi^2 = 5.04$, $p > .05$). Similarly, problematic media use scores did not significantly differ according to monthly household income level ($\chi^2 = 7.05$, $p > .05$). The results of the Mann–Whitney U test conducted according to the presence of a personal room also indicated no statistically significant difference in problematic media use scores ($U = 3102$, $p > .05$). When the distribution of physical activity attitude scores among children and adolescents was examined according to the variables, it was found that there were no statistically significant differences according to gender ($U = 5119$, $p > .05$), age ($\chi^2 = 2.67$, $p > .05$), monthly household income level ($\chi^2 = 3.72$, $p > .05$), having a personal room ($U = 3685$, $p > .05$), and daily screen time ($\chi^2 = 6.83$, $p > .05$). However, problematic media use scores were found to differ significantly according to the gender variable. The results of the Mann–Whitney U test showed that male students had higher digital screen addiction scores compared to female students ($U = 4620$, $p < .05$). This difference was observed to have a low effect size. Furthermore, the relationship between daily digital screen time and

problematic media use scores was examined using the Kruskal–Wallis H test, and a statistically significant difference was found between screen time groups ($\chi^2 = 13.92$, $p < .05$). Post hoc analysis indicated that students who spent 0–30 minutes per day on digital screens had lower digital addiction scores compared to those who spent 3 hours and 4 hours per day. In addition, the relationship between problematic media use and physical activity attitudes was examined using Spearman correlation analysis, and no statistically significant relationship was found between the two variables ($r = -.07$, $p > .05$).

In conclusion, the findings of the study indicate that the level of digital screen addiction among children differs significantly according to gender and daily screen time variables. The higher digital addiction scores observed among male students and the increase in addiction scores as screen time increases suggest that screen usage duration is an important factor increasing the risk of digital addiction. On the other hand, physical activity attitudes of children were not significantly affected by the examined demographic variables, and no significant relationship was found between digital screen addiction and physical activity attitudes. In this context, it is recommended that digital screen use be balanced, parental supervision be strengthened, and educational and social programs that encourage children's participation in physical activity be developed in order to support healthy lifestyle behaviors among children.

Keywords: *digital screen addiction, problematic media use, physical activity attitudes, children, technology use*
